

U enie kres anského náboženstva Hlas Inštitúcie II.

O Zákone

Prvú kapitolu Inštitúcie za ína Ján Kalvín dôležitou reforma nou myšlienkou. Reformácia podáva sväté u enie, ktoré erpá priamo z Biblie, Božieho slova. Reformácia ženevského smeru sa podria uje Božiemu slovu, z neho erpá. Preto Inštitúcia za ína súhrnom svätého u enia. Toto má dve asti. Prvou je poznanie Boha, druhou je poznanie seba samého.

Pod a Kalvínovho návodu poznávame Boha u ením sa v Božom slove. Tam je pravé územie zas úbenej zeme, na ktorom žijeme. Reformátor je presved ený Božím majestátom, Božou slávou. Pred tým všetkým sa sklá a, ke hovorí: „ On sám je nekone ná múdros , spravodlivos , dobrota, milosrdenstvo, pravda, cnos a život, takže niet žiadnej inej múdrosti, spravodlivosti, dobroty, milosrdenstva, pravdy, cnosti ani života.“

Ak sa chceme u i , u me sa od základu. Boh je Stvorite , od Neho je všetko. Kalvín už úvodom odha uje našu absolútnu závislos na Bohu. Hovorí o Bohu v samých superlatívoch. Tým ukazuje na loveka. Na našu hlúpos , nespravodlivos . Na naše zlo, klamstvo. Odha uje našu ne estnos , hriešnu smrte nos .

Musíme ži v istote viery! Viera má v sebe presved enie istoty. Boh nás istí pri našich preš apoch, ke sa prepadáваме do h bok hriechu. Na Boha sa musíme stále spolieha , On je istotou, lebo sám seba nezapiera.

Boh je Tvorca všetkého! Všetko je dôkazom Božej slávy! Kalvín, ako vieme mal vyznávajúce heslo: „ Soli Dno Glória “ (Jedinému Bohu sláva). Slávu Božiu prednostne predstavuje. Sláva Božia je východiskom a namierením jeho reforma nej teológie. Božia stvorite ská moc je slávna. Preslávená na nebi i na zemi. Kalvín, slávu Božiu nadovšetko vyvyšuje. Táto sláva všetko presvet uje, od Boha je všetko. Tu reformátor cituje list Rimanom 1, 25 „ všetci tí, o pravdu Božiu zamenili za lož, uctievali stvorené veci a im slúžili miesto Stvorite ovi, ktorý je požehnaný naveky. Amen“.

lovek musí slúži len Stvorite ovi! Jemu, Bohu, patrí všetka úcta. Nie veciam! Boh je sám spravodlivý sudca, Jemu patrí prísna pomsta. Pomsta, nad tými, ktorí nepo úvajú Jeho vô u. Ktorí zmýš ajú aj konajú tak, že neoslavujú živého Boha.

Adam, bol stvorený na Boží obraz. Kalvín vysvet uje, že Adam mal dary milosti. Mal bezúhonnos , ktorú prijal od Boha. Hriechom však Adam všetko stratil. Oddelil a odcudzil sa od Boha. Tu nastalo hriešne zatratenie, pokus o odpútanie sa od slávy. Hriech zbavil Adama pravej múdrosti, tak mu ostala smr a Boží súd.

Máme tiež neustály problém hriechu, stratili sme o sa dalo. Ostala nám len smr , márnos nad márnos . Inštitúcia vidí pohromu, ktorá dopadla od Adama na nás. Z viny Adama sme zbavení známosti Boha, obecnstva s ním. Dobra sme neschopní!

V hriechu sa o dobro len snažíme, ale je to boj s veternými mlynmi. Doktor reformácie, Kalvín, pripomína stav nášho srdca. Srdce je obzvláš náchylné ku zlému. Boh nesúdi pod a tváre, ale pod a srdca. Vychádzajúc z tohto, aké je naše srdce ? Ako my stojíme pred Božou tvárou? o tvaruje naše srdce ? Kalvín, dobra sme neschopní! aleko sme od pravej cesty, ako ukazuje Božia spravodlivos . V Zákone Božom máme u enie dokonalosti života, spravodlivos . My všetci bez výnimky nezachováваме všetku spravodlivos . Tak sme všetci porušili zákon. Naša cesta spasenia nie je z vlastných skutkov. Tá cesta je odpustenie hriechov. A to nie je v našej sile.

Reformátor hovorí, že všetko sa nám štedro udie a pre Ježiša Krista, nášho Pána. On svojou smr ou zaplatil každý dlh vo i Božej spravodlivosti. Zmieril Boží hnev.

Kristus zostúpil na zem, priniesol úplnú plnosť nebeských darov. Sú to dary Ducha svätého! Tak sme znovuzrodení, vyslobodení. V Kristu máme dary, ktoré nás vedú k životu a k spaseniu. Tu je na mieste pravá a živá viera.

Kto nemá podiel v Kristu, smeruje do zahynutia a do zahanbenia. Kalvín, vedie k východisku: „, preto musíme žiadať Boha, aby nás uviedol nepredstieraným pokáním v poznanie nás samých a v istotu viery, v známosť svojej vŕdnosti a láskavosti, ktorú prejavuje vo svojom Kristu.“

Kristus celý zákon vyjadruje stručne, v dvoch prikázaniach. Milovať Boha z celého srdca, z celej duše a zo všetkých síl. Blížneho milovať tak, ako seba samého.

Ján Kalvín, je prítomný svojím dôrazom na Božiu slávu. Inštitúcia je dielo, ktoré nenahrádza Bibliu. Práve naopak, Inštitúcia, vyzýva k čítaniu Biblie. K poznávaniu nekonečnej Božej slávy. Ježiš Kristus, Boží Syn, naplnil za nás zákon! Koľko len slávy je v tejto vete!

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som a vyviedol z Egypta, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!

Reformátor Ján Kalvín, pripomína a zdôrazňuje, že Boh je príkazca. Prikazuje lásku, poriadok, mravnosť a úctu. Boh má sväté právo všetko prikazovať. On je mocný, prikazuje, my ho musíme poslúchať. Boh vydáva svoje rozkazy z nekonečnej svätej múdrosti. Boh je autorom celého sveta, zároveň najvyššou autoritou. Jeho všemohúca výsosť naprojetovala všetko, viditeľné i neviditeľné. Boh upevnil svojou mocou nebesá a zem.

Neexistuje porovnateľná sila a moc, ktorá by presiahla silu a moc Hospodina, živého Boha. Na to, ako podčiarkuje Kalvín, treba pamätať. Nezabúdať na svätého Boha! On ukázal svoju neslabnúcu moc, keď vyviedol izraelský národ z Egypta. Vtedajšia svetová mocnosť nedokázala zo svojím kráľom, faraónom zmariť Boží úmysel. Egypt zasiahli rany, desať rán malo prímefaraóna, aby prepustil Izrael. Egypt sa silno vzpierať, odolával tak ako pohanský dokázal. Egypt však pocítil o znamená moc Hospodina! Otroci bez zbraní a práva opúšťajú superve moc dávných dôb. Zázra ne vyšli, cestu im pripravil Hospodin. Bola to výnimová cesta cez more a púšť. Egyptské vojsko nakoniec hynie, lebo nikto nezmení Boží plán. Ani panteón egyptských božstiev, ani „syn slnka“, egyptský kráľ. Veľká udalosť ešte väčšieho významu! Kalvín žasne nad Božím majestátom, bytostne sa korí pred Hospodinom.

Každý „egyptský systém“ sa lomí, rúcajú sa márne istoty. Novodobí otroci hľadajú východ zo zajatia. Boh ukazuje cestu, vytýčil cestu z otroctva hriechu. Slovo sa stalo telom! Starozákonná udalosť vyvedenia z otroctva je praktické osvedčenie Božej moci. Kalvín v Inštitúcii pripomína, že Boh svoju moc osvedčuje, preukazuje každý deň. Svojich vyvolených, ktorí sú pravým Izraelom, vyslobodzuje z otroctva hriechu. Boh je ten, na ktorého sa musíme stále spoliehať. Za každých okolností, neustále a odovzdané.

Či sa neosvedčila na ceste z Egypta Božia milosť a vernosť? To by nedokázal nijaký lovek, vykonal Boh. Samotný Izrael sa nemohol vymániť z otroctva, ale zneli modlitby a prosby. Všemohúci vypočul volanie o pomoc. Zasiahol tak, že celý Egypt ustrnul. Mocným spôsobom hrmelo: „Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som a vyviedol z Egypta, z domu otroctva.“

Kalvín je praktik viery, zdôrazňuje, že Božia láska nás vytrhuje z pút diabla. My sami sa v týchto putách zmietame, snažíme sa vytrhnúť. Bez úinnej pomoci je to len márna naša snaha. Reformátor upresňuje náš neutesený stav. Zaostruje mieridlo našej ľudskej neschopnosti. Našou ľudskou vôľou, ktorá je vo farbách všakovakých slabostí. Je to jasná reč, založená na Biblickej pravde. Bez Boha je národ, jedinec stratený. Keby nebolo Boha, sme v temnotách, v noci klamstiev. Kalvín rozpoznáva dôležitosť obracať sa k Bohu, viac ako k ľloveku.

Nesmieme upadať do letargie, že nemáme Božiu pomoc. Toto musíme vypudiť z nášho myslenia. Kalvín vedie k presvedčeniu neustelej dôvery v Boha. Nesmieme sa inde utiekať o pomoc. V nijakom prípade nemôžeme umenšovať Božiu pomoc. Chváli ľloveka, ctiť samotné dobro, nad darcu každého dobra. Naša dôvera má byť vcelku založená na Bohu.

Sprevádzajú nás pochybnosti, sú našim sprievodcom. Často našou barlikou. Ľlovek má slabosti! Ale o s nimi?

Kalvín podáva návod, ktorý môžeme označiť za excelentný pohyb viery! Všetko svoje, len k nemu. Všetko k Bohu! Tu je podklad, podmienka, nadovšetko uctievať a milovať Boha. Uznáva živého Boha za najväčšiu autoritu. Za priamy cieľ rozhodnutí, za uhol ďalšieho smerovania. Každú nádej a dôveru upína k Bohu! Radí Kalvín. Vychádza z Biblie, vychádza z toho, čo aj sám prijal. Iných bohov reformátor zavrhuje. V Inštitúcii ich nemenuje, sú však i dnes flexibilní, prispôsobiví, nekritickí, dotieraví, slúžia ľlovekom.

Inštitúcia podnecuje k nábožnému správaniu sa. Viera sa zákonite prejavuje. Kalvín, dokazujeme mysľou, srdcom, celým úsilím, že nemáme iného Boha. Život viery vydáva dôkaz! Život viery je

odpoveď, stále chcem patri Bohu! Iného zástancu nemám! Výrazná rada je ni takú si nepripúšťať, aby sa neoslavovalo, neuctilo a nevzývalo Boha.

Pred Bohom je všetko zjavné. Všetko naše i cudzie. Boží pohľad preniká našimi myšlienkami, prechádza každým ľudským srdcom. To čo sa pred Bohom snažíme ukrývať sa nakoniec prejaví ako zväščenina. Každý náš úmysel vychádza najavo pred Božou tvárou. Božia láska odtajní úplne všetko, aby sme boli oslobodení. Zbavení zlého. Boh nás pozná lepšie, ako sa poznáme my sami.

Kalvín pri výklade prvého prikázania používa napríklad tieto biblické citáty: Izaiáš 30,20 ; Izaiáš 31, 1; Jeremiáš 2,13; Jeremiáš 2, 32; 1 Timoteova 1,17; 5 Mojžišová 6,4; 1 Korinťanom 10,3; 1 Paralipomenom 28,9.

Náš reformátor precízne a dôsledne vysvetľuje prvé Božie prikázanie. Je prvoradé, určiť, čo je, nosné pre našu vieru. Boh sa nám ozval, prihovoral sa celému svetu. Oznamoval svoju moc, ktorú uskutočňuje. Buď mu za to večná sláva!

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Neurobíš si vyrezávanú modlu ani podobu ni oho, o je na nebi hore, o je na zemi dolu, alebo o je vo vode pod zemou! Nebudeš sa im kla a ani im slúži, lebo ja som Hospodín, tvoj Boh, Boh horliaci, ktorý trestám neprávos otcov na synoch, do tretieho a štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia, a preukazujem milos tisícom, ktorí ma milujú a zachovávajú moje prikázania.

Ján Kalvín v prvej úvodnej vete výkladu druhého prikázania zdôrazuje biblický základ, že celé uctievanie a každé kla anie patrí jedine Bohu. Toto je nekompromisný a ve kolepý vstup do slávnej skuto nosti nenapodobnite nosti Boha.

Ako reformátor píše o živom Bohu : „ je nepostihnute ný, netelesný a nevidite ný a všetko tak obsiahne, že nemôže by na žiadnom mieste uzatvorený, nesmieme ani sníva o tom, že by mohol by vyjadrený nejakou podobou alebo predstavovaný akýmko vek obrazom, ani nesmieme uctieva modly, akoby by boli podobenstvom Božím. Áno, radšej sa musíme Bohu, ktorý je duch, kla a v duchu a v pravde (5 M 6,16 ; 5 M 10, 12; 1 Krá 8, 27; Jan 1, 18; 1 Tim 1, 17; Jan 4, 24).“

Kalvín otvorene priznáva, že naša udská hlava je hlúpa. Sme nerozumní, nedokážeme a nesmieme zobrazova Boha, ani Jeho svätý majestát. Cesta do modlárstva je opovážlivos zobrazova nie o, o sa nedá vystihnú . Pod a Kalvína, tu nemôže by ospravedlnená nijaká zámienka obhajova prekliaté modlárstvo. Všetko o nevedie k pravému Bohu je ni omné, zni ujúce. Toto prikázanie je dôrazné a jasné proti pohanskému životu. Druhé prikázanie rozkazuje odstráni každú napodobeninu, pretváрку. Uctieva pravého Boha, ktorý jediný si zaslúži chválu a úctu. Kalvín sa výkladom druhého prikázania stavia proti z ah ovaniu viery. lovek je prirodzený a h adá vidite né, hmatate né. Túži po konfrontácii toho o prijal zo skuto nos ou. Skuto nos prijímame hlavne ako vidite nú. o je nevidite né je pre nás zvä ša neskuto né. Inštitúcia sprostredkuje, že Boha nemôže po a a zobrazí márnos . On je totiž slávny, skuto ný, ale nevidite ný. Márnos o Bohu nevydá sprostredkujúci obraz, ale Božie slovo, ktoré sa stalo telom. Pod a Kalvína, naša vnútorná obrazová predstava o Bohu je zavádzajúca. Nedá sa spodobni nenapodobite né! Je nemožné zobrazí , stvární , márnos ou to, o je ve né.

Kde by sa našiel taký umelec? Kde by vzal lovek vedomosti, schopnosti, kvalitu, zobrazí svojho Tvorcu? Vy ítame z Inštitúcie, že to je hlúpa trúfalos !

Inštitúcia : „ Všetci modlári, i už židovskí alebo pohanskí, boli presved ení, že Boh je taký, ako ho pojala márnos ich mysle. K tejto márnosti bola pripojená neš achetnos : ako si Ho vo vnútri predstavovali, tak Ho vyjadrovali navonok“.

Svoje božstvá, ktoré mali podobu, uctievali pohania. Rozpoznávali božstvá pod a výzoru a pripisovali im jednotlivé funkcie, ú innos . Ako hovorí Kalvín, za tým je myse a ruka loveka. Ak si to zvä šíme živou vierou, pochopíme, že pohania obrátili poradie. Sústredili sa na stvorenstvo, nie na Stvorite a. Ako je to s nami? Neodarujú nás podobizne mýtických božstiev ? Nepokladáme ich za ve mi staré, za „ kolísku civilizácie“ ?

Ko ko spoločného máme s pohanima? Pod a Kalvína nás s nimi spája naša hriešna predstavivos . Aj samotní u eníci mali požiadavku na Ježiša, aby im ukázal Otca. Pýtali si znamenia pre o i. Výklad druhého prikázania pripomína poblúdenie židov na púšti, ke si zhotovili zlaté te a. Zhmotnili tak svoju vnútornú predstavu. Ako hovorí Kalvín : „ Myse teda modlu splodila a ruka ju zrodila“.

udia pochybujú, neveria, že im je Boh blízky. Podliehajú zaslepenej túžbe. Do popredia sa dostáva telesnos , zmyslové vnímanie. Pri zobrazovaní, pri modlárstve, prestáva plati to známe pre vieru, o i zavrie a uši otvori .

Kalvín doznáva, že udské omyly sú takmer nekone né, omyly sa zmoc ujú našich s dc. Sme v stiesnenosti vlastných predstáv, vytvárame si svoj vlastný obsah. Biblické uenie, obsiahlo použité reformátorom, hovorí jasne o modlách. Majú uši, nepo ujú. O i, ktorými nevidia. Padol napríklad i filištínsky Dágon, pred Božou truhlou zmluvy.

Pod a Kalvína nemôžeme ospravedlniť nedodržovanie druhého prikázania obhajobou, že je to akási kniha pre nevedomých, analfabetov. Každé zobrazovanie modly je v skutočnosti veľké klamstvo. Márnivý a márnivý ošiar, prelud, fatamorgána skutočnej pravdy.

Boh nás vo svojej добрote vzdeláva. Je to predovšetkým v kázani Božieho slova. Božie slovo je pre všetkých ľudí. Kristus je nám pravým Božím slovom.

Náš reformátor je priamy, keď upozorňuje: „Komu teda bolo potrebné stavať to ko krížov drevených, kamenných a tiež strieborných i zlatých, keby bolo zdôraznené to, že Kristus bol vydaný za naše prestúpenia, aby niesol na kríži naše zločinstvo a zmyl naše hriechy? Z toho jediného slova mohli sa viac naučiť než z tisíc krížov drevených alebo kamenných. Lebo na zlaté a strieborné kríže pripínajú lakomí ľudia myseľ a o mnoho pevnejšie, než na ktorékoľvek Božie slovo“.

Božiu zvrchovanosť, Božiu svätú slávu, nedokážeme a nesmieme prenášať na výtvary ľudských rúk! Za to je Božia pomsta až do tretieho i štvrtého pokolenia.

Vyídame z Kalvínovho dôrazu funkcie reformácie i dnes. Prezrime teda naše pochybnosti a posvietime si na všetko svetlom viery v nášho Pána Ježiša Krista. On nás pozýva do utešenej služby, ktorá končí sa pred živým Bohom!

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Nebudeš bra meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo; lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužije!

Náš reformátor vysvet uje zmysel prikázania, máme Boha cti a milova . Nesmieme Jeho meno nijakým spôsobom zneužíva . Prikázanie nám jasne ur uje Boha oslavova . Ján Kalvín nepozná v tomto kompromis, Boh je nadovšetko svätý! Jeho svätos vyžaduje, aby sme ho nadovšetko vebili.

Kalvín zdôraz uje, že Boha máme oslavova neustále, v každej situácii. Vtedy, ke sme na výslní úspechu. Vtedy, ke sme v h bke ažkosti. My si nevyberáme a prijímame od Boha všetko o nám nadeli. Reformátor oslavu, ktorou máme oslavova Boha v Inštitúcii opisuje: „ Celou dušou Ho h ada a za všetko Jemu akova oho sa nám z Jeho ruky dostáva“.

Zachovávanie tretieho prikázania si vyžaduje mnoho seba zapretia a ve kú dôveru v Boha. H ada vo všetkom Jeho svätú prítomnos , Jeho zásah a svätú vô u. Tu poznáva každý hriešnik, že musí by ostrážitý, opatrný. Stráži si jazyk, ktorý je síce malý úd, ale môže mnoho zla vypoveda . Boha smieme oslavova , to je naša výsada, ur enie loveka. Reformátorove vysvetlenie prikázania nám zárove pripomína pamäta na Božiu prítomnos . Tá je bez premeny v každom ase. Božia prítomnos je stále výrazná a vierou poznate ná. Nikdy nepominie Božia moc a nevy erpá sa jeho sila. Kalvín je striktný, oslavova , oslavova ! Nepozná situáciu, v ktorej by nepanovala Božia tvorivá moc. Božia sláva je nemenná napriek udskému posudzovaniu. Preto akéko vek rúhanie je neprípustné, nevhodné. Božie meno nijako nesmieme zneužíva , napríklad v našom hneve ako nadávku. Božie meno nesmieme zneužíva na bezbožné konanie. Božie meno oslavujeme na bohoslužbách, v modlitbách a zbožných pies ach.

Kalvín trpel, znášal príkoria, bol prenasledovaný. Zosmieš ovali ho a urážali. Napriek tomu sa nerúha a snaží sa osta v poslušnosti. On na všetko toto odpovedá Inštitúciou, U ením kres anského náboženstva. Prid ťa sa toho, že máme o Bohu hovori vždy úctivo a slušne. Boh je všemohúci a nadovšetko vyvýšený. Jeho meno smieme vyslovova len v tých prípadoch, ktoré nám zadáva Božie slovo. Nevyslovova Božie meno inak, než On sám chce. Nezne is ova Božie meno, to je Boží prikaz! Inštitúcia udáva v tejto súvislosti biblické miesta: 3 M 20,7 ; 5 M 18,19.

Prísne napomína, aby Božie meno nebolo nástrojom vyvolávania m tvych, arodejníctva, hrozného preklínania, vyhá ania diabla a iných bezbožných povier.

Kalvín pripomína svedectvo prísahy, ke vykladá tretie prikázanie. Tu pripomína estnos pri prísaha. Božie meno nesmie by vyslovené pri žiadnom podvode.

„Ve ná pravda nemôže by zneuctená horšie, než ak je volaná za svedka lži; kone ne nesmieme nikdy ani pravdivo prisaha , len ke to nevyhnutne žiada Božia sláva alebo potreba bratov. Lebo s touto výnimkou je nám zakázaný ktorýko vek druh prísahy.“

Reformátor loveka varuje, aby nikdy neprisahal z vlastných pohnútok. Nesmie sa Božie meno zneužíva v prísaha k súkromným ú elom, ktoré nemajú ni do inenia s oslavovaním Boha.

V Inštitúcii sú pripomenuté slová Krista, ktorý hovorí, aby naša re bola áno, áno, nie, nie (Mt 5, 37). V bežnej, oby ajnej konverzácii, v rozhovoroch, v túžbe po pomste, v udských záväzkoch nesmieme zneužíva prísahu, Božie meno. Ak to vyžaduje úradná moc, prísaha je platná. Boh odovzdal úradu moc požadova prísahu v prípade potreby pravdivého svedectva. Tu sú uvedené v Inštitúcii biblické miesta: „ 2 M 22,7 ; Žid 6, 16“ .

Apoštol Pavol prisahal verejne, aby obra oval dôstojnos evanjelia (Rim 1, 9 ; 9,1). Tu vysvet uje Inštitúcia, že apoštolovia vo svojej innosti slúžia verejne, nie sú súkromnými, ale verejnými služobníkmi Božími. Preto môžu prísahou dotvrdi skuto nos ohlasovaného evanjelia.

Takto prisaha môžu pozemský vladári, národy na meno svojho panovníka pri potvrdzovaní zmlúv. To sú prísahy k verejnému ú elu.

Inštitúcia : „ Hlavná vec teda je, aby sme pamätali, že prísaha je dovolená nie pre ubovô u alebo potešenie, ale len v prípade nevyhnutnosti.“

V prísaha Boh je svedkom pravdy, On sám je jedinou ve nou pravdou. K Jeho cti a sláve aj my dosved ujeme pravdivos Pravdy. Kalvín udáva k Božiemu svedectvu pravdy nasledovné biblické miesta: 5 M 6,13 ; 5 M 10,12 ; Iz 54,23; Iz 48,17.

Božie meno je nadovšetko slávne, pravdivé, dôstojné, sväté. Preto prikázanie napomína, že neminie trest toho, kto Jeho meno zneužije. Musíme si dávať pozor na slová, aby nás neopanovalo zlo. Potlá a pomstychtivos a poverivos . Nikdy nevyrieknu Božie meno s hnevom v srdci! Nezapisaháva sa, nepoužíva klamnú a zavádzajúcu zámienku. Nepreklína a nezariaeka , nezaobera sa spiritualizmom !

Božie meno samo osebe má význam moci, slávy, pravdy. Pozorne strážme svoje myšlienky a slová. Ak prisaháme, majme na pamäti pravdu. Obsažnos a vážnos prísahy. V modlitbách prosme o jej splnenie, ktoré v najvä šej miere záleží na Bohu!

Jemu sláva a es , naveky vekou! Amen.

J.G.

Reformácia nás

V jesennom ase si každoro ne 31. oktôbra pripomínáme reforma né dianie. Reformátor Martin Luther, vystúpil proti predávaniu odpustkov. Za ním vystúpili alší smelí jednotlivci, ktorí obnovovali uenie, mravnos a zriadenie kres anskej cirkvi.

Martin Luther, 31. oktôbra 1517 pribil na dvere hradného chrámu vo Wittenbergu 95 téz. Bol to smelý protest proti zavádzajúcim praktikám v cirkvi. Jeho po in významne narušil ve kú pripravovanú slávnos . Na slávnosti v chráme Všetkých svätých v nemeckom Wittenbergu bolo pripravených k obdivu a k „ zbožnej úcte“ až 5005 relikvií. Boli to rôzne pozostatky svätcov. S tým súviselo predávanie odpustkov. Napríklad, kto zavraždil, vykúpil sa za osem dukátov. Vykúpenie z krivej prísahy stálo devä dukátov. Predávanie odpustkov Luthera pohoršilo, pokladal to za svätokupectvo. Rozhorlil sa, ako kedysi apoštol Pavol v Aténach, ke Atén anom zvestoval Boha, ktorého nepoznali. Na Areopágu mali oltár pre neznámeho Boha (Sk 17). Apoštol im objasnil, že Boh sa plne oznámil v Ježišovi Kristovi. V Božom Synovi, ktorý bol vzkriesený, oznámené úplne všetko o potrebujeme k spaseniu.

Luther, za al vo Wittenbergu proces obnovy, náboženskej, mravnej, spoločenskej, cirkevnej. Cirkev naberala svetských spôsobov, menila kurz v ceste priamo za Kristom Cirkev v každej dobe má ži pod a Kristovho evanjelia. Reformátor v prvej téze píše: „ Ke náš Pán a Majster Ježiš Kristus povedal: Pokánie i te, chcel, aby celý život jeho veriacich bol ustavi ným pokánim“.

Kres anský život má by ustavi ným pokáním, uznaním hriechnosti. Vyznáva Pána Ježiša v aj navonok. Život viery je odpúš anie viny vinníkom, snaženie zanecha doteraz spáchané hriechy. Ovocie živej viery je nezištná láska, obetavos a trpezlivos . Pripravenos pomáha núdznym. Martin Luther nás i dnes pozýva k zamysleniu sa nad odpustkami. Stále vysvet uje, že odpustenie našich hriechov je v zásluhách Krista.

Ján Kalvín, reformátor v Ženeve, zavádzal prísny mravný poriadok. Od svojich 27 rokov sa vydáva na strasti plnú cestu. Zostavuje Sústavu kres anskeho náboženstva, Inštitúciu. Je to dielo, ktoré prekro ilo možnosti svojej doby. Kalvín myslí pozitívne, volá k podriadeniu sa Božiemu slovu. A to doma, v práci, v úrade, v kostole.

V knihe Dobrodružství reformace, autor o Jánovi Kalvínovi píše o stálom prekvapení nad úplne jedine ným a celkom zvláštnym charakterom ženevskej reformácie. Tá bola a zostáva na alej jedným zo silných období v živote cirkvi. Cirkvi, ktorá je zhromaždená mocou Ducha svätého. Dlhodobu ponúkala cirkev istotu v okázalej vznešenosti, v mníšskom stave, v zaru ených odpustkoch a úkonoch pre odpustenie. Kalvínova reformácia prevracia a prehodnocuje zaužívané náboženské spôsoby kres anskeho života. Prináša nový poh ad na cirkevnú organizáciu, na predstavených cirkvi. Samozrejme, že Kalvín nevynecháva každodenný život veriacich udí. Reformácia pod a neho je model života pre jednotlivcov a pre spoločnosť. Vychováva k domácej pobožnosti. Ilovek žije a pracuje pod Božím dohadom. Pretrvávajúci dôraz sa položil na osobné ítanie Biblie. Biblické poradenstvo je vysoko žiadúce každému.

Tu reformácia zásluhou Jána Kalvína vytvára svoju tvár. Ukazuje cestu, získava si priaznivcov mimo Ženevy.

Kalvín sa tiež stretával s nepochopením a odmietaním. Mal nepriateľov, ktorých prevýšili dobrí priatelia. Bol trpezlivý aj vo vyhnanstve, pre reformáciu sa dokázal, keď to bolo potrebné, rozhorliť. V Ženeve bolo proti nemu na tisíc vzbur. Bol presvedčený humanista, ktorý išiel alej za hranice humanizmu. I dnes volá k prameňu života, k Božiemu slovu. Znovu objavoval vešú autoritu vešného živého Boha. Upozoruje na to, aby sme si konali povinnosti zodpovedne a estne. Bol náročný na seba a na iných. Odovzdával i vyžadoval. Pravú reformáciu videl v dodržiavaní biblických zásad. Úcta pred Bohom pod a neho musí byť vešká, Božia es sa nesmie urážať.

O Jánovi Kalvínovi bolo napísaných množstvo kníh, štúdií. Iste, že ešte sa bude o reformácii a prínose Kalvína alej pojednávať, píše. Nie náhodou, ale preto, že i dnes je jeho posolstvo aktuálne. Reformovaná kresťanská cirkev žije reformáciou, milosť Božia nám darovala vieru, Bibliu. Je na nás, aby sme prijímali pozvanie a pracovali vo vinici. Niektorí od úsvitu, niektorí sa pridávajú v priebehu dňa. Platba je jeden denár, ako hovorí podobenstvo (Mt 20, 1 – 16). Spravodlivá a milostivá. Všetci máme pozvanie a poslanie. Reformujme sa na oddaných pracovníkov, pracujme na sebe. Pracujme pre bratov a sestry. Oslavujme Boha!

JG.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Cti otca svojho i matku svoju, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh, aby si dlho žil na zemi!

Prikázania na druhej doske začínajú významným príkazom. Je to prikázanie života, dlhého života. Prijímanie daru života už tu na zemi. Otec a matka, rodina, zázemie, láska. Otec a matka si veru zaslúžia ve kú úctu. Reformátor Ján Kalvín, spája úctu k rodi om s bá ou pred Bohom. Zvykneme poveda , rodi ov si nikto nevyberá. Naozaj, Hospodin dal každému otca a matku. Hospodin vytvára poriadok života. Jeho prikázanie je pre nás impulzom života, cti si pravé hodnoty.

Kalvín vo výklade piateho prikázania prináša vysvetlenie, ktoré nezapadlo prachom asu. Práve naopak! „, To je, že sa máme Boha bá a ho milova , nemáme rodi ov ani zanedbáva , ani žiadnou vecou zra ova , ale máme k nim by ve mi úctiví, máme si ich váži a ich cti , pod a vôle Pánovej ich poslúcha . Máme sa snaži prejavova im lásku a v a nos vo všetkých smeroch, v ktorých naša úslužnos môže by k úžitku.“ Kalvín tu precízne podáva vysvetlenie, ktoré sa nedá ohrani i dobou, spoločným zriadením, ekonomickou situáciou a podobne. Rodi ia sú vzácnym darom, nezameniteľným a jedinečným. Treba ich ma v láskavej úcte. Kalvín vysvet uje piate prikázanie na podklade biblických miest: Ef 6, 1 – 3; Mt 15, 4 – 6.

Je to Božia vô a, prechováva úctu k rodi om. Podporova ich, pomáha im v každom smere. K úcte rodi om je pripojené požehnanie dlhého života na zemi. Hospodin tu preukazuje svoju vô u, pod iarknutú požehnaním. Vyžaduje a odme uje. Máme ho prosí o pomoc, aby nám pridal potrebnú silu, trpezlivos a schopnos preukazova službu. Ako sprostredkuje apoštol Pavol, piate prikázanie je prvé, ktoré je spojené so zas úbením. Rodi ov máme poslúcha v Pánu. Evanjelista Matúš píše, kto by zlore il rodi om, nech umrie.

Je to vážne, o prikazuje Hospodin. Výhovorky neplatia, ale úprimné snaženie. Kto opovrhne otcom i matkou, porušuje Boží prikáz! By synom, dcérou, je poslanie. Užito ný život služby bližnému. Kalvín výdatne upozor uje, že cti otca a matku nie je len etické, mravné, slušné, aby sa nepovedalo, ale je to vô a Pánova. Tak musíme cti otca a matku, ako chce náš Pán. Dodáva, že Bohu je milé zachovávanie tohto prikázania. Úcta k rodi om si vyžaduje našu službu, zároveň naše spojenie s Pánom. Nesmieme otca a matku znevažova , ponižova . Nesmieme otca a matku nijakým spôsobom trápi a zarmucova .

Božie slovo predsa odsudzuje neposlušných a vzdorovitých. Takých, ktorí ignorujú otca alebo matku. Nie sú im oporou a pomocou. Naš reformátor výkladom piateho prikázania varuje nev a ných synov, aby zanedbávali starostlivos o rodi ov. Ak sa tak stane, majú „, o akáva isté zlore enstvo“.

Dnes mnohé rodiny žijú oddelene, starí, mladí. Dnešné deti zriedka vidia ako sa ich otcovia a matky starajú o svojich otcov a matky. Nie sú už v takej miere viacgenera né rodiny ako bývali. Nastal trend, ktorý prenáša povinnosti detí na rôzne inštitúcie. Kalvín razí cie úcty k otcovi a matke. Nikto ju nevzdá a nevykoná tak ako syn a dcéra. Poznávame, že nám vyvstávajú nové povinnosti. Vo svetle Božieho prikázania sa nám vynárajú vlastné zlyhania. o sme mohli vykona , ale zaostali sme. Aké sme deti? Ako sa zrkadlí náš vz ah k otcovi a matke, v našej úcte k Bohu.

Cti otca a matku je svätá povinnos . Jej prílohou je požehnanie, odobrenie zhora. Usilujme sa teda nadovšetko poznáva o je vô a Božia a plni ju. Ak nesta íme, prosme Boha o pomoc. Je to možné a je to praktické, musíme myslie na Božie prikázania!

F. M. Dobiáš v tzv. stru nom opise Kalvínovej osobnosti, pod názvom Ján Kalvín, vydanom v roku 1941 píše: „, Kalvín nepoznal ni také, ako je sociálne evanjelium a predsa sa vedel dotknú celého loveka, skuto ného loveka a ukáza mu vo svetle slova Božieho , aký je a aký by mal by . Desatero bolo v takej úcte, že v niektorých chrámoch bolo ustavi ne vykladané“.

Kto vie o má ini a ne iní má hriech! Je nutné pamäta na vô u Pánovu, aby sme žili na úrovni, radostne. Aby sme nemali vý itky svedomia, ktoré nás už neskoro obvinia. Naš pozemský as je príležitos , zároveň je to as milostí. A tak ctíme otca svojho i matku svoju!

J.G.

Ján Kalvín

Uenie kres anského náboženstva Hlas Inštitúcie VI.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Nezabiješ !

Ján Kalvín, vykladá v Inštitúcii šieste prikázanie pomerne krátko. Stru nos jeho výkladu však neznamená obídienie významu prikázania. Je to Božie prikázanie, vážne, dôstojné, chrániace život. Znamená stálu vzácnos života, ktorého darcom je len Boh.

Pri samotnom výklade používa náš reformátor typické úvodové vyjadrenie, charakteristické pre jeho nábožnú tvorbu. Podnecuje nás k bázni pred Bohom.

Inštitúcia : „, Boha sa máme bá a ho milova , nemáme nikoho žiadnym spôsobom uráža , nikomu krivdi , nikoho dráždi a nikomu ini násilie “.

Východisko je, bá sa Boha a milova Boha. Živá viera v Boha zadrživa a neprijíma zlo tak, aby loveka celkom opanovalo. Aby ho zbavilo súdnosti a dôstojnosti. Vz ah k Bohu jednozna ne prináša odozvu do nášho jednania s u mi. Ko ko krát ahkovážne vypustíme z úst, zabijem a. A o naše myšlienky, aké sú? Pramenia vždy z lásky k Bohu?

Kalvín tvrdí : „, Ak máme len trochu bázne a lásky k Bohu, máme všetkým, priate om i nepriate om ukazova dobrú vô u, máme sa snaži za úbi sa obom, obom pomáha , ak sú v nejakom nebezpe enstve máme sa usilova , pokia je na nás o to, aby sme obom dobre inili“.

Tu Kalvín spres uje výklad biblickým miestom Mt 5, 44 – 48. Na tomto biblickom mieste nás Ježiš u í milova svojich nepriate ov. Ježiš Kristus je toho príkladom, sám sa sklá al k tým o ho odmietali. Na obvi ovanie neprajníkov a zlostníkov reagoval zdržanlivo. Nikdy sa ani len nevyhrážal zabitím. Hoci u il ako ten, kto má moc. Nesmieme teda chápa nepriate a ako nehodného života. Ako toho, ktorý si zaslúži by zabytý. Neplatí nejlepší nepriate je m tvy nepriate . Nezabiješ, pamätajme na to, pri priate och aj pri nepriate och. Kalvínov výklad je prísny, ale zrozumite ný. Božie slovo nás privádza k tomu, aby sme milovali svojich nepriate ov. Môžeme si myslie , i to má vôbec zmysel. Milova nepriate ov je pre nás ve mi náro ná úloha. Ak milujeme, akáme odpovede, odozvy. Prídu od nepriate ov? Kalvín nerieši jednotlivé situácie, ktoré nastávajú. Máme pomáha priate om aj nepriate om. Ako na to? U í nás Ježiš, náš Pán!

Ježiš nevidí v milovaní nepriate ov ni výnimo né. Pokladá to za samozrejmos , až nutnos . Ve slnko žiary na spravodlivých i nespravodlivých, na dobrých a zlých. Náš reformátor poznal udské slabosti. Sám bol prenasledovaný, chceli ho zabi . V jeho dobe sa bežne nosievali me e, zbrane pripravené zabi . Vedel o udskej márnivosti, ktorá je asto v úzkom prepojení s nenávis ou. Zabi sa pokladalo za vyriešenie nepriate skej otázky. Mnohokrát i dnes sme svedkami vy í ania vrahov. Zabíjaním riešia svoje majetkové, manželské, pracovné a kariérne problémy. Pomocnú ruku nám však podáva Ježiš, náš Spasite . Vo viere v Neho musíme odmieta porušovanie svätého prikázania. V našom živote sa musí prejavova Božia láska k nám. Tá láska je mocou proti najsilnejším útokom. Ve stojí v Písme, ke Boh s nami, kto proti nám ? Kalvín nás volá k stavu poslušnosti. Môže sa nám to zda ako príliš idealistické, nadnesené až neuskuto nite né. Nijakým spôsobom neprejavova svojim nepriate om nenávis . Práve naopak, všemožne prispieva k záchrane tak priate ov ako aj nepriate ov.

Pamätajme na Toho, ktorý bol zabytý za nás, na golgotskom kríži. Ukrižovaný Ježiš volá s kríža, prosí, aby bolo odpustené nepriate om. On nás zmieril s našim nebeským Otcem.

Vo výklade prikázania nezabiješ, Kalvín nespomína jednotlivosti, neúmyselné zabitie, potrat, eutanáziu, samovraždu. Napriek tomu pokladajme jeho výklad za dosta ujúci, za všetkým je tzv. udský faktor. Bu me teda zo všetkých síl pozorní, dôslední napríklad pri riadení auta. Všemožne dbajme, aby sme nikomu neprivedili smrte ný úraz. Chrá me deti pred nebezpe enstvom, starých a slabých pred úrazom. Možností je ve a, my sa máme všemožne usilova . Kalvín chápe, že najlepšou zbra ou, pohotovou a ú innou je Božie slovo. Je na sebaobranu, na odrazenie útoku zla. Je pomocou nám, našim priate om a nepriate om. Modlime sa a prosme Boha o pomoc za zachovanie šiesteho prikázania, nezabiješ.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Nescudzoložíš !

Reformátor Ján Kalvín jednoducho upozoruje, že Boha sa máme báť, Boha máme milovať. Ve mi presné slová, k pochopeniu významu siedmeho prikázania. Kalvín píše v Inštitúcii o celom živote, v ňom je priestor preukázať lásku k Bohu. K Božím prikázom pre zbožný a usporiadaný život. Celý náš život sa má vyznačovať poslušnosťou, skúmaním sa.

V našom jednaní nesmie chýbať cudnosť a zdržanlivosť, radí reformátor. Tieto vlastnosti sú kresťanské, majú byť tiež modlitebným obsahom. Od kresťana sa čaká dobrý príklad, Boh sám vyžaduje poriadok, vernosť. Tu sa nám nemožno pripísať, ani sa stavať proti Bohu, veď On je darca a mocný tvorca. Pred Neho prinášame v ústnosti aj zlyhania a poklesky. Pred Bohom nie je nič ukryté !

Kalvín pri výklade siedmeho prikázania uvádza biblické miesta: Mt 5, 27 – 32; Ef 5, 22 – 33; 1 Kor 6, 15 – 20; Mt 19, 12; 1 Kor 7, 1 – 17.

Podľa neho je to liek proti telesnej neistote. Božie slovo je vôbec veľmi iný liek, keď sme v pochybnostiach. Keď na nás nalieha prostredie, v ktorom sa nachádzame. Neprijíma liek, Božie slovo, je bojom proti Bohu ! Svojvoľníci márne o akávajú Božiu pomoc. Božia pomoc je prítomná len tým, ktorí chodia po jeho cestách, približuje Žalm 91, 11.

Ani tajne sa nemôžeme vzdialiť proti Božej vôli, Boha nesmieme pokúšať, 5 M 6, 16; Mt 4, 7.

Inštitúcia: „ Pokúšať Boha znamená vzpierať sa proti prirodzenosti, ktorá nám bola udelená od neho a pohŕdať jeho prítomnými darmi“.

Boh sám ustanovil manželstvo, prehlásil ho za pevné. Manželstvo je od Boha, preto platí: Mk 10, 2 – 9 „, o teda Boh spojil, nech lovek nerozlučuje!“

Kalvín, vo výklade siedmeho prikázania tvrdí zaujímavú vec, že ľudia sa opovažujú i manželstvo nazývať poškvrením. Tu akoby poukazoval na dnešný život bez papierov. Moderní mladí ľudia zvyknú povedať, že na spoločný život predsa nepotrebujú papier, potvrdenie. Ako často sa my ľudia mylíme!

O manželstve hovorí Inštitúcia : „, Kristus náš Pán ho posvätil svojou prítomnosťou a uznal za hodné, aby ho vyznamenal svojim prvým zázrakom (1. M 2, 24; Žid 13, 4; Jn 2, 1 – 11)“.

Pán Ježiš Kristus na svadbe v Káne Galilejskej premenil vodu na víno. Ale vieme, že On je nebeský ženich a cirkev je nevesta.

Okolo nás je mnoho rozvodov. Rozvod manželstva sa dnes považuje za riešenie nedorozumení a rôznych kríz medzi manželmi. Nad rozvodom sa dnes už málo kto hlbšie pozastaví. Pravdou je i to, že Kalvín vo výklade siedmeho prikázania nerozoberá rozvodovú otázku. Traduje sa, že bol v Ženeve, nebol tam ani jeden rozvod.

Spomína však celibát, podľa neho celibát nie je o chvályhodné. Akýsi život na spôsob anjelov. Podľa jeho slov sa lovek vôbec nesmie porovnávať s anjelmi. Je to nemiestna trúfalosť.

Inštitúcia pripomína manželom, aby neupadali do omylu. Nie je všetko dovolené ! V manželskom spoluzití sa vyžaduje umiernenosť, striezlivosť. Inštitúcia je priama výpoveď reformátora, tiež doby v ktorej vznikala. Je zrejmé, že Božie prikázanie je stále moderné. Kalvín volá k spoločnému zaničeniu manželov. Majú dbať, aby nepripustili nič, čo manželstvo znečistí a vnáša do manželstva neslušnosť. Úloha manželstva je nezameniteľná! Nič ho nemôže nahradiť, je jedinečné. Je Božím zriadením.

Príkladom je nám neskonale Božia vernosť v každom prípade a za každých okolností. Boh je verný, Božia reč je verná. Ježiš Kristus prišiel spasiť svet. Raz k nemu priviedli ženu, ktorú pristihli pri cudzoložstve. Podľa Mojžišovho zákona si zasluhovala smrť, ukameňovanie. Pýtajú sa Ježiša, uite, o povieš ty? Ježiš odpovedá žene, ani ja a neodsudzujem, choď a nehréš viac.

V masmédiách sa nám ukazujú úspešní ľudia, striedajú životných partnerov. Ich život však nesmie byť lákavý pre kresťanov. Skôr naopak. Kalvín, nezabíja manželstvo. Prikladá mu dôležitú úlohu. Manželia musia pamätať, že boli oddaní v Pánovi. Boh nám prikazuje lásku, slušnosť, nesenie vzájomných bremien. Prosíme o jeho pomoc, aby sme naplnili večné príkazy.

J.G.

Ján Kalvín

Uenie kres anského náboženstva Hlas Inštitúcie VIII.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Nepokradneš !

Reformátor Ján Kalvín vykladá prikázanie nepokradneš v pravde Božieho slova. Sústre uje našu pozornosť na Bohu vôu, v ktorej musíme prijať a chápať ôsme prikázanie. Aj ôsme prikázanie má svoj zmysel, úinok. Kradnú zakazuje Boh !

Inštitúcia píše : „, To má tento zmysel: Lebo sa máme Boha báť a ho milovať, nemáme nikomu to, čo je jeho uchvacovať s ňou ani ho olupovať násilím.“

Nepokradneš, tu sa teda vyžaduje bdelosť, aby sme neupadli do prílišnej márnivosti. Do nezdravej ziskuchtivosti, do túžby po tom, čo nám nepatrí. Už dávna ľudová múdrosť podpisuje, že s kradnutého osôb nebyva. Krádež je porušením Božieho príkazu. Krádež môže mať rôznu podobu, stivú alebo až násilnú. Žiaľ, dozvedáme sa o násilnostiach pre maličké kosti. Niekde sa lupí, kradne plánovane. Niekde pod vplyvom omamných látok.

Reformátor Kalvín, prehovoril Inštitúciou aj do dnešných súvislostí. Je zásadne proti podvodom. Nesmú byť podvádzaní tí, ktorí sa nevyznajú v obchodoch, nepoznajú všetky obchodné podmienky. Nesmú sa pre zisk podvádzajúť ľudia, ktorí sa nevyznajú v obchodných zmluvách. Tie sú často zložité, najmä pre starších ľudí komplikované.

Kalvín poznáva podvod, lúpež, keď sa nie o príliš draho predáva. Alebo aj naopak, keď sa príliš lacno nakúpi. Nie je spravodlivé príliš lacno kupovať od tých, ktorí nepoznajú cenu tovaru. Je teda striktné vylúčiť podvod, nespravodlivú zámienu, klamnú dohodu. Kradnú sa nesmieme ani odvážiť, máme sa báť Boha. Boha milovať, potom sa zdržiavame od krádeže. Nebude nás lákať nespravodlivý zisk, obohacovanie na cudzí úkor.

Inštitúcia odmieta každý podvod vo vlastný prospech. Cudzí majetok musí byť pre nás nedotknuteľný. Nesmieme bažiť po cudzom, kradnúť zahalení tmou. Pred Bohom je všetko naše konanie zjavné, ako vo dne. Tak aj Božie slovo nás učí, aby sme chodili ako vo dne. Pred Bohom dokonalý zločin neexistuje!

„, Naopak, ak je v nás len trochu bázne a lásky k Bohu, máme všetkým úsilím smerovať k tomu, aby sme priate om rovnako ako nepriate om, pokiaľ sa to dá, pomáhali radou i pomocou, aby sme uchovali svoj majetok a skôr máme ustúpiť zo svojho než brať z cudzieho.“

Kalvínovo vyloženie ôsmeho prikázania je jasné. Ambiciózne, cieľavedomé, žiadať úplnej dôvery v Boha. Stará sa, skladať majetok, ktorý zlodej neodnesie. Lebo je uložený v nebesiach. Ako často a ako mnoho pochybujeme! Mnohí žijú štýlom urvi o môžesť. Zlodejstvo je fenomén, istým spôsobom ho spoločnosť toleruje a obdivuje. Majetok vytvára rozdiely medzi nami. Závisenie k neuváženým činom a podnecuje kradnúť. Lúpežníci sú nielen v rozprávkach často znázornení ako hrdinovia. Sú aj ospravedlnení, veľa beriem len o mi patrí. O šikovných zlodejoch sú smiešne vtipy, legendy o ich chytrosti a predvídavosti. Typu veľa vlaková lúpež. Poznáme aj známe, zlodej kričí chyťte zlodeja.

Reformátor pri výklade nepokradneš, nezabúda ani na okradnutých. Nesmieme sa im posmievať, ani ich ohovárať, nijako ponižovať. Ak sú v tiesni, potrebujú našu pomoc.

„, Máme zdieľať ich starosti a máme mierniť ich nedostatok z našej hojnosti.“ Kalvín je presvedčený o tom, že solidarita, sociálnosť je v bázni pred Bohom. Pri výklade ôsmeho prikázania uvádza biblické miesta: Iz 58,7 ; Rim 12,13 ; 2.Kor 8, 14 ; Ef 4, 28.

Kradne sa za bieleho dňa, pod rúškom noci. Kradnú sa opovažujú už deti, dospelí ich na to nabádajú. Kradnú sa domy, veci, ľudia i nápady. Krádež je akoby bežná súčasť riešenia. V zmysle iných majú, musíme mať tiež. Keď si nemôžeme zarobiť, ukradneme.

Možno mnohí poznajú úslovie: „, Kto nekradne, okráda rodinu.“ Nedajme sa však mýliť svetom, krádež je a bude hriech! Kto kradne len dáva najavo, že sa nebojí Boha a nemiluje ho.

Kalvín vykladá všetky prikázania na základe Biblie. Preto zisťujme, že pri výklade ôsmeho prikázania nedáva krádež do kategórii. Nerozlišuje malé a veľké krádeže. Nedelí krádeže na banálne, drobné, bezvýznamné a závažné. Ak niekto ukradne cent, iný napríklad milión, je to krádež. Ani jedna sa nedá

ospravedlní samotným páchatelom a ľovekom vôbec. V sloven ine je výraz svätokrádež, ak sa ukradne nie o z kostola a podobne.

Kalvín nepozná a neroztriedí uje pohnútky ku akejkoľvek krádeži. Krádež totiž nemôže ospravedlní ani ľudský zdanlivo dobrý úmysel. Krádež sa nesmie stať pomstou, akýmsi zadosťučením. Nemá miesto v srdci kresťana.

Prosme o Božiu pomoc, aby príležitosť z nás nerobila zlodeja. O pomoc neupadáme do pokušenia kradnúť, vziať nie o z majetku spolubývajúcich, spolupracovníkov, susedov, ale aj pre nás úplne neznámych ľudí. Prosme o zdržanlivosť, o uspokojenie sa s tým, čo máme. Kalvín, sa nám môže zdať veľa mi prísnym, nereálnym pre dnešok. Pravda je však, že všeobecne sme otupení hriechom. Nepokradneš, znamená báť sa Boha a milovať Boha, to je aj o ľudských vzťahoch !

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!

Reformátor Ján Kalvín, zaína výklad už známym: „ Lebo sa máme Boha bá a Ho milova .“ V tom je východisko k pochopeniu a dodržiavaniu deviateho prikázania. Bá sa Boha, znamená tú príslove nú bohobojnos . Život podriadený Božej vôli. Poslušné vykonávanie Božích ur ujúcich slov.

Boha máme milova , to znamená úprimný citový vz ah k Bohu. Boha máme milova bez podmienok, bezvýhradne. Neobstojí povrchný vz ah k Bohu. Formálne milovanie, Boh je totiž Bohom žiarlivým. Prikazuje a vyžaduje, aby sme Ho milovali. Jemu preukazovali úctu, slávu. Milova Boha máme viac ako seba. Je to dôležité, preto Kalvín, na lásku k Bohu, spojenú s bohobojnos ou dáva dôraz. Je to ažisko pre kres anský život.

Deviate prikázanie je nemenné, má pevný tvar. Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!

Inštitúcia: „ nemáme nikoho utlá a krivou obžalobou, nikomu dobrú povest ut ha , nemáme prepoži iava ohováraniu a uštípa ným vtípom ani jazyk, ani sluch, ani nikoho podozrieva z nie oho prevráteného a ani tak o om zmýš a .“

Ak prenášame Kalvínove slová do našej sú asnosti spoznáваме vlastné nedostatky. Z Kalvínovho výkladu sú ozrejmene zlé korene klebiet, nemiestnej zosmieš ujúcej irónie. Neopodstatnená podozrievavos , falošné obvi ovanie a zlomyse nos , sú nekres anské. Boha sa máme bá a Ho milova ! Pri výklade deviateho prikázania Kalvín ve mi dobre vysvet uje a radí o o sa máme usilova .

„ Naopak, ak je v nás len trochu bázne a lásky k Bohu, máme o všetkých, pokia je to možné, isto zmýš a a úctivo hovorí ako tlmo níci ku všetkým rovnako spravodlivý, a ich slová a iny, pokia je to možné, máme si vyklada o najlepšie.“

Vyžaduje sa vzájomná dôvera bez obvi ovania. Úctivá re dnes chýba na pracoviskách, na uliciach, medzi nami. Myšlienky ísté, o ktorých Kalvín pojednáva sú výsledkom bázne, milovania Boha. Ko ko vrstiev nelásky k Bohu už zaneslo naše myšlienky? Preto sa nie raz stáva, že v u och už dopredu vidíme podvodníkov, zlodejov, násilníkov. Tých, ktorí nás chcú dobehnú , oklama , pošpini . Ktorí chcú poškodi našu es . Zneváži výsledky nášho snaženia, usilovnej práce. Teda krivé svedectvo sa môže vyrieš slovne, ale aj vnútorným postojom. Mnoho krát zví azí pud sebazáchovy nad poznaním loveka ako blížneho. Vlastná prizma, zhodnotenie, egocentrický poh ad na jedinca a národ.

Kalvín vždy pri výklade prikázaní pripomína biblické miesta, ktoré umoc ujú udskú chápvos . K deviatemu prikázaniu uvádza biblické miesta: Mt 7, 1 – 5; Rim 13, 9; Rim 14, 10. V evanjeliu Matúša na uvedenom mieste je výrok Ježiša Krista o posudzovaní. Nemáme súdi , aby sme neboli sami súdení. Akým súdom by sme súdili, taký odsúdi nás. Akou mierou meriame my, taká bude nameraná nám. Bratovi hne zbadáme v oku smietku, ale dlho nevidíme brvno vo vlastnom oku. Ježiš Kristus u í nepokryteckému životu. Na sebe samých dokážeme ve a prehliadnu . Ve a sami sebe odpustíme. Iný meter už používame na blížnych. Akosi platí to pod a seba súdim teba. Posudzovanie je škodlivý a proti kres anský jav. Neprináleží nám posudzova , ohodnocova blížnych bez sebakúmania.

Apoštol Pavol na uvedených miestach v Liste rímskym píše o dlhu, ktorým sme zadlžený vo i blížnym. Je to, aby ste sa milovali! Milovanie blížnych má význam nap ania zákona. Je to poslanie a funkcia pre každého veriaceho. Láska ne iní krivé svedectvá. Skuto ná láska neškodí klamstvami, nevytvára dlhy. Pavol neodporú a súdi brata, alebo bratom poh da .

Je tu ohlásené finále, ke všetci raz budeme stá pred Kristom, sudcom. Tu nebudú výnimky a ok uky. Všetci!

Kalvín, výkladom deviateho prikázania nalieha na nás, vydáva svedectvo viery v Boha. Sved i o láske, prajnosti, Božej добрote. Pritom nezabúda na Božie súdy, na zvrchovaný nárok. Na Božiu prísnos .

„ Toto prikázanie zah a tiež požiadavku, aby sme sa nezaoberali žiadnymi klamstvami, neob ubovali si dvojzmyselné žarty a nespúš ali sa k žoviálnym a lenivým re iam.“

Aj tu reformátor dáva do pozornosti biblické miesta: Ž 5, 10; Mt 12, 36; Ef 4, 29; Ef 5, 4.

Všetko o vyslovíme zvážme! Posú me každé slovo cez hodnotový systém viery. Zaklama môžeme sebe, blížnym, ale nikdy nie Bohu. Vydávajme priame, pravdivé svedectvo v bázni pred Bohom. Jeho neutíchajúca láska nás k tomu posúva a zmoc uje. Ak sme v pokušení vyriec krivé svedectvo, radšej ml me. Poddajme sa pod mocnú pôsobnos Božiu.

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Nepožiadaj dom svojho blížneho! Nepožiadaj ženu svojho blížneho, ani jeho sluhu, ani jeho slúžku, ani jeho vola, ani jeho osla, ani nič, čo patrí tvojmu blížnemu.

Reformátor Ján Kalvín, vykladá desiate prikázanie pou ne tak ako predošlé prikázania. Za ína výklad charakteristickým poukazom na báze pred Bohom. Potom ve a záleží na milovaní Boha. Náš vz ah k Bohu prináša svätý poriadok do života. Boh nám zakazuje túžbu po tom o nie je naše. Po tom o patrí inému. Boh ustanovil hranice, aby sme nežili ako pohania, ale ako kres ania.

Inštitúcia v zmysle desiateho prikázania uvádza: „ Aby sme žiadnymi úkladmi a žiadnou s ou ani chytros ou, aj keby to bolo možné pod rúškom po estnosti, nesmerovali k tomu cie u, aby bu manželka odišla zo spo enstva manželovho, alebo aby sa služobníci vymanili z jeho podru ia, alebo aby mu boli utrhnuté iné statky“.

Kalvín prísne varuje pred zalie aním, pred úlisnými re ami s cie om odpúta manželku od manžela, služobníkov od pána. Vystríha pred navádzaním na neposlušnos , pred umelým vyvolávaním nedorozumení. Nesmieme pácha podvod, aby cudzie veci prechádzali do nášho vlastníctva.

„ Naopak, ak je v nás len trochu bázne a lásky k Bohu, najradšej tak, aby sme si nielen priali, aby manželka každého jedného i jeho všetok majetok zostal nedotknutý a bez úhony. “

Reformátor nás vedie k povinnostiam, ktoré zanedbávame. Považujeme ich za nedôležité. Máme podporova manželstvo, ako píše Kalvín, lásku medzi mužom a manželkou. Tých, ktorí sa starajú o cudzí majetok nezodpovedne máme napomína k dôslednému plneniu povinností.

„ Pokia na nás je, chráni každému o je jeho.“ V dnešných asoch to sú zlaté slová. Prerážajú našu staros len o vlastné. Našu vô u uchova si za každú cenu neporušené imanie. Spoznávame, že jedno s druhým súvisí. Ak chcem zachova aj svoje, máme chráni cudzie. Nijako nežiada , o nám nepatrí! Kalvín vedie zároveň k príkladnému plneniu úloh v povolaniach po a Ef 4, 1-3. Zis uje, že po cudzích veciach túži ten, kto si neplní povinnosti v svojom povolaní.

Inštitúcia alej dokladá: „ ud má ma v úcte svojich krá ov, úrady a iných sebe predstavených, má znáša ich vládu s mys ou vyrovnanou, má poslúcha zákony a nariadenia a nemá odoprie ni , o môže z Božej vôle vykona (Rim 13, 1 – 7; Pt 2, 17; Tit 3,1). Na druhej strane nech oni majú staros o svoj ud, dávajú priechod právu a zachovávajú obecný mier a pokoj, nech sú dobrým u om ochranou a trestajú zlo.“

Každý sa v kone nom dôsledku zodpovedá Bohu. Tu je úloha aj pre biskupov a správcov zborov k vernej službe slova. Božie slovo je spasite né a nesmie sa nikdy znehodnocova , ale podáva ísté. Kalvín dodáva, že nesta í len vyu ova , ve mi dôležitý je i príklad. Tu napríklad uviedol biblické miesta: 1 Tim 3, 1 – 5; Tit 1, 6 – 9; 1 Pt 5,3.

Biskupov a správcov zboru má ud uznáva za poslov a apoštolov Božích. „ Má im preukazova tu es , akou ich vyznamenal Pán a má im poskytova potrebné prostriedky k životu (Mt 10, 10; Rim 10, 13 – 15; 1 Kor 9, 7 – 14; Gal 6,6; 1 Tes 5, 12; 1 Tim 5, 17).“

Tu sa výklad zaoberá tiež úlohou rodi ov, majú sa stara o deti lebo sú im zverené od Boha. Rodi ia nesmú by ani krutí, ani neudskí: Ef 6, 1 – 4; Kol 3, 20.

Mladí si musia váži starých, starí nesmú mladých popudzova . Naopak, je vítaná ich rozvaha a skúsenos . Prísnos majú zmier ova láskavos ou a ochotou. Kalvín neradí používa drsnos a hlu né útoky. Veriaci lovek sa má totiž vyzna ova pokorou a ochotnou poslušnos ou.

„ Služobníci sa majú osved i v službe svojou usilovnos ou a poslušnos ou k pánom, nie slúžiac na oko, ale z tej duše, akoby slúžili Bohu. Páni zase nech nejednajú zo služobníkmi svojvo ne a tvrdo, príliš drsne.“

Všetci sme spolu služobníkmi toho istého Pána. To nás viaže k povinnosti navzájom sa milova a podporova sa: Ef 6, 5 – 9; Kol 3, 22; Tit 2, 9; 1 Pt 2, 18; Kol 4, 1; Filem 12 a 16.

Kalvín v závere výkladu desiateho prikázania vedie k pokániu, keď si každý má rozmyslieť, čím je dlžný bližnému. Naše zamyslenie sa nad sebou má viesť k úctinom. Nielen že nesmieme žiadať o je bližneho, ale musíme aj to, čo nám nepatrí ochraňovať. Máme svätú povinnosť sa navzájom milovať. Dokazovať vieru, ktorá nás spája s Pánom.

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Po výklade prikázaní sa reformátor Kalvín v Inštitúcii širšie zaoberá ich významom a cieľom. Venuje tomu niečo ko strán, aby vyjadril podstatu prikázaní. Prikázania pod a neho sú jedným celkom, zákonom. Boží zákon je v desiatich prikázaniach. V zákone je všetko o Boh od nás požaduje, o prikazuje a zakazuje. Ján Kalvín, prístupným spôsobom ozrejmjuje Božie zvrchované zákonné slovo. Božie slovo je zákonom!

Inštitúcia píše : „ Je však ahko pochopi , kam všetko miery: totiž k ueniu o láske. A to predovšetkým, aby sme sa Boha báli, Jeho milovali a ctili, Jemu samému dôverovali, Jeho vzývali a h adali, aby sme všetko od Neho o akávali. Svoju ochranu na Neho zložili a v om sa stíšili, o je súhrn prvej dosky, ktorou sme obzvláš vedení k zbožnosti (Mt 7, 14).“

Vyklada zrete ne pomenoval naše povinnosti, ktoré vyplývajú s prvej dosky zákona. Je to založené na láske ve platí, že Boh je láska! Kalvín položil dôraz na plnú dôveru v Boha, plnú istotu v Bohu. Pod a jeho slov sa môžeme sami pozorova , narovnáva o pokrivil hriech. Boh nás vedie k zbožnosti, ktorú musíme vyjadrova celým životom. Milova Boha je kres anská zásada, priorita. V Bohu je naša sila a spása. Inštitúcia volá k dôvernému a úprimnému vz ahu k Bohu. Práve dnešný kres an by to mal prija . Radostnou vierou sa spoji s Bohom. Pevne sa na Boha vo všetkom spolieha . asto prepadávame do ilúzie sebesta nosti. V dostatku hmotných vecí zabúdame na nedostatok lásky k Bohu. Cítíme sa silní, schopní obstá vlastnou silou. Tomu Kalvín hovorí rozhodné nie! Nesmieme alej ži pod a tzv. zákonov džungle. Pod a vlastných stereotypov a pod a klamných predpokladov. Milova Boha, v bázni ho uctieva , je odev a štít nad všetko ostatné.

Inštitúcia k druhej doske píše: „ Potom, aby sme pre Boha pestovali lásku k iným a zo všetkými tak jednali, ako si prajeme, aby bolo jednanie s nami. To je hlavný obsah druhej dosky, nie, aby sme sami seba milovali.“

V Inštitúcii je aj zaujímavé tvrdenie, že udia od svojho narodenia majú v povahe samých seba milova . Preto neexistuje prikáz seba lásky. Aby ona seba láska nebola nadmieru rozhoj ovaná. Z toho plynie zachováva prikázania v milovaní Boha a blížneho. Javí sa, že láska je kore ovým systémom Božieho zákona. Božím prepojením s lovekom. Lásku treba pestova ako najvä šiu vzácnos . Nastáva povinnos skúmania sa, ako realizujeme my sami Božiu nalievavos .

Kalvín pod iarkuje: „ Najlepšie a najsvätejšie žije ten, kto žije o možno najmenej pre seba, a pre seba sa snaží. Ale nikto nemôže ži horšie a bezbožnejšie nad toho, kto žije len pre seba a usiluje sa o svoj prospech, len na seba myslí a svoje záujmy vyh adáva.“

Postoj reformátora sprítom uje sú asné ažkosti a riziká. To ako žijeme pod archou súkromnej a zištnej lásky k sebe, svetu, veciam a vlastníctvu. Kalvín precízne vysvet uje, že Boží zákon nezakazuje len skutky, o si mnohí aj myslíme, ale tiež myšlienky. Boh pozná naše srdce, pozná vnútorné pohnútky. Preto nie je možné ni skrýva . Nesmieme prepadnú domnienke dodržania zákona v skutku, prezradí nás i naše myslenie. V skutkoch sa ešte ako tak ovládame, ale v myšlienkach už vôbec. Srdce ukáže skuto ný stav. Našu biedu, úbohos , pokrytectvo. Hoci sa chránime zlých skutkov, srdce je plné zloby. Tak hovorí aj apoštol Pavol, že zákon je duchovný, Rim 7, 14. Inštitúcia : „ Preto sa vyžaduje poslušnos celej mysle, celého srdca a celej vôle.“

Pod a Kalvína je Pán Ježiš Kristus tlmo níkom zákona. Pán Ježiš Kristus je vyjadrením Božej vôle, jej naplnením. Naplnil zákon v skutku a v srdci. On je pre nás vzácnym vzorom. Farizeji dávali dôraz na skutky, súdili pod a nich. Venovali pozornos vonkajším vyjadreniam a prejavom viery. Pán Ježiš im aj nám nastavil zrkadlo. On o istil Starý zákon od kvasu farizejov, od upätostí na zásluhy. V Inštitúcii sme vystríhaný, aby sme nesúdili kto ako zákon dodržiava. „ i neplatí ve ne slovo Pánovo : Moja je pomsta a ja odplátim (5 M 32, 35 ; Žid 10, 30).“

Náš reformátor píše, že milova Boha je pre nás ažké. Všeobecne si h adáme to o je ahšie. Chceme si skráti vzdialenos a predsa dôjs až do cie a. Milova Boha je ažké!

„ Ako by veru mohlo by vymyslené nie o ešte ťažšieho, než milovať Boha z celého srdca, z celej duše a zo všetkých síl.“

Boží zákon má určujúci vplyv pre nás. Samozrejme, že máme slabosti, ale pozor na Boží príkaz. Kalvín pripomína skvelú pravdu, kresťan je pod zákonom milosti. Kresťan je vštípený v Krista. V tom sme radosťou, nie samoradosťou.

„ Svätým Duchom máme zákon vpísaný v srdci.“ Zákonom porušujeme všetci bez rozdielu. Zákon nás obviňuje a cieľom k Spasiteľovi sveta, Ježišovi Kristovi.

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

V desiatich prikázaniach je Božia spravodlivos , ktorá je dokonalá a nepoškrvnená. Božia spravodlivos je vyhlásená nad všetkými nami. Je ve ná, pevná. Ochra uje život a buduje ho. Spravodlivos Božia je zvrchovaná ako je živý Boh. Cez u je každý lovek postavený pred pravdu. Reformátor pod platnos ou Božej spravodlivosti tvrdí: „ Preto naša spravodlivos je nepravos ou, bezúhonnos ohyzdnos ou a sláva hanbou.“

Kalvín sa nerozpakuje napísa : „ Lebo i to, o najlepšie môžeme ukáza , je predsa vždy poškrvnené a pokazené nejakou ne istotou nášho tela a má akoby primiešanú trochu hniloby.“

V Inštitúcii tu spomína biblické miesta Ezechiel 18, 24 – 26; Jakub 2, 10; Príslovia 24, 16; 1 Ján 1,8. Pod a neho nemáme prihliada na skutok, ale na prikázanie. Nie spravodlivé skutky majú prvoradé miesto, ale dôležitá je stála poslušnos . Hriech je vážny, nebezpe ný. Platí stály výkri ník prvého udského hriechu, Adama a Evy. lovek nikdy neu iní zados Bohu, hriechom sa stal Božím nepriate om. Hriech je závažný, odpustenie nie je vôbec zadarmo. Pre odpustenie hoc akého hriechu žiadny lovek nemôže postavi svoje vlastné zados u inenie.

Reformátor vyzna uje cestu: „ My teda pod a prikazu apoštola (Filip. 3, 13) zabúdame na tie veci, ktoré sú za nami a usilovne sa náhlime za tými, ktoré sú pred nami, bežíme na svojej trati k cie u, k odplate zvrchovaného povolania.“

Pod a Kalvína, nie sme schopní vykona žiadnu nepovinnú službu. Naša slabos je teda ve ká, hriech ju množí. Nedokážeme sa úplne sústredi na plnenie prikázaní. Od ahujeme sa od prikázaní myšlienkami aj skutkami. A to jednotlivo aj spo lensky. Inštitúcia píše, že sa lovek môže vyhovára , obhajova sa. Raz však pred najvyšším Sudcom stíchnu všetky ústa.

Inštitúcia: „ To jediné mali sme h ada , s akou dôverou v záchranu môžeme pristúpi pred súdny trón, a nie to, o om dokážeme hovori v školách a na rohoch.“

My udia sme už taký, h adáme márnivos . Pá i sa nám povrchnos , nedávame do služby Bohu úplne všetko. Uenie kres anského náboženstva, Inštitúcia, neschva uje udské mudrovanie o Bohu. Môžeme do toho ahko upadnú i my! Vedeli by sme radi všemohúcemu Bohu. Ur ova asy a poriadky. V kone nom dôsledku platí, že udské rozhodovanie by bolo neužito né a neplodné. Naša spravodlivos neobsiahne celý svet, stvorenstvo. Je príliš súkromná, pred svätým Bohom naivná. Naša telesnos nás zna ne odvádza od poslušnosti Božiemu zákonu. Telesnos naria uje a lovek poslúcha. Stáva sa otrokom hriechu, plaho í sa na území telesných túžob a pôžitkov. Telesná sloboda nás alej väzní do jarma hriechu. Uvádza nás do zdanlivej beztretnosti, kde akoby ni nebolo zakázané. Sloboda duchovná je iná, v nej prijímame a chápeme Božie milosrdenstvo v Kristovi. V Ježišovi Kristovi je Božia dokonalá spravodlivos , odpustenie hriechov. Božie prikázania sú pomenovaním našich slabostí, hriechov. Úprimného a bohobojného loveka hriech zra uje a trápi. Hriech je bolestnou ranou, ktorá nevyhnutne potrebuje liek. Boží zákon nás viní zo skutkov, ktoré sa nezakladajú na pravej zbožnosti. Tak skutkami nedosiahneme spravodlivos . Nie sú naplnením Božej vôle!

Kalvín dokazuje: „ Zo všetkými svojimi pokusmi a snahami sme hodní smrti a zahynutia. Nikdy nebude splnená tá podmienka, že zákon dokonale naplníme.“

Tu pod a Inštitúcie môže by každý sám sebe svedkom. Úprimnos by potom ozna ila dlh povinností vo i zákonu. Zistila by sa vzdialenos od stanovených podmienok. Tu viera neznamená pochybova , ale znamená stálos a istotu. Potvrdzujú to biblické miesta 1 Kor 2,5 alebo 2 Kor 13,5. Ak dáme do súvisu naše skutky a Boží zákon, prikázania, nájdeme na sebe neposlušnos . Ak reálne zhodnotíme realitu, my a zákon, prepadáme. Pre tento skutkový stav platí zas úbenie evanjelia. Milos je nám ponúkaná zdarma, z milosti. V diele Božej spásy sú naše skutky nedostatok. Nastupuje viera v Spasite a sveta.

Kalvín: „ Lebo istá je tá viera, ktorá sa opiera len o milosrdenstvo Božie, ktorá vie, že sa milosrdenstvo a pravda spolu stretli. o milosrdný Boh s úbi, to tiež verne splní.“

My udia zvykneme poveda , že zákony sú na to, aby sa porušovali. Spravodlivos chápeme svetský a svojsky. Písmo však hovorí, že spravodlivý nie je nikto. Ani jeden z nás nie je spravodlivý. o s tým?

My sa nezmeníme, rozmnožujeme len hriech zo d a na de . Tu je potrebné silnejšie chcieť, modliť sa a prosiť o Božiu pomoc. Zanechávať sebadôveru k zisku viery v Božie zasľúbenia. Reformátor : „ Sme teda úplne závislí na milosti Božej a máme ju, keď celkom odvrhneme dôveru v seba, a keď sme celkom pevne presvedčení o jeho добрote.“

Prichodí nám sa ale učiť od majstra, spravodlivého Krista. Ježiš Kristus, priniesol obeť za naše hriechy. Rozmýšľajme o Božom zákone dňom a nocou, majme vieru v Spasiteľa. My máme život v ňom a skrze ňoho.

J.G.

Výklad desiatich prikázaní (Desatera)

Zákon Boží pre nás mnoho znamená. Boh ním položil na nás svoju pe a . Žiada poslušnosť a pozornosť ku každému slovu zákona. Boh dal pre nás v zákone vlastné normy, aby sme žili zbožný život. Musíme však uznať, že neplníme zákon. Tu naše vlastné zásluhy neplatia. Hrešíme, niet dobrého ani jedného.

Kalvín potvrdzuje, že len pravá viera prijíma dary Ježiša Krista, Spasiteľa. V Inštitúcii jasne píše: „ Pre mdlobu, ktorú dedíme po praotcovi Adamovi, nemôžeme zákon svojimi skutkami naplniť tak, ako treba. Pre tých, ktorí tvrdia, že sa dá tak získať spravodlivosť, stávame sa až Kristovou spravodlivosťou a spravodlivými a plnitelia zákona.“

Sami od seba nijako nedokážeme plniť požiadavky zákona Božieho. Nekonáme tak to, o náš všemohúci živý Trojjediný Boh chce. A to je zlé! Hriešnik sám nemôže obstáť. Je väzom v žalári hriechu, dokiaľ ho Božia milosť neoslobodí. Spravodlivosť je v Bohu. My zvykneme hovoriť, že smrť je jediná spravodlivosť v tomto svete. Nikto sa jej nevyhne. Aj to je pomenovanie ve nej Božej spravodlivosti. Umierame, ale kto verí v Krista má večný život. Kristus bol obetovaný v súlade s Božou vôľou. Zákon naplnil, aby sme žili v hodnote a plnosti života, ktorý Boží zákon stráži a chráni. Kalvín alej uvádza biblický citát 1 Kor 1, 30 „ Krista Ježiša nám Boh uinil múdrosťou a spravodlivosťou a posvätením a vykúpením.“

Naše hriechy mali byť potrestané ve smrti. Stal sa zázrak Božej lásky, Boh nám odpustil v Ježišovi Kristovi hriechy, ve smrti. V moci Ducha Svätého v nás Boh prebýva.

„ My však sme posväcovaní, to je zasvätenie Pánovi vo všetkej istote života tým, že naše srdcia sú formované k poslušnosti zákona.“ Inštitúcia, Uenie kres anského náboženstva, biblicky označuje ako je to s nami. Boh nás posväčuje, pretvára. Je to preto, že sme milovaní Boží. Ale reformátor nás varuje, aby sme neboli v pýche. Nesmieme zabúdať na vlastnú ľudskú prirodzenosť. Stále v nás je jej istá dávka. „ Spravodlivosť Kristova, jediná a dokonalá a len ona môže zniesť Boží pohľad.“ Odpustenie hriechov je vo viere v Krista. Odpustenie je neustále. Naše hriechy zakrýva dokonalosť Kristova. Ako píše Kalvín : „ Aby sme neprišli na súd Boží.“ De príchodu Pána Ježiša Krista máme vrúcne o akáva, budeme prenesení do slávy nebeského kráľovstva. Ako píše Kalvín: „ prijmeme neporušené tela“. Vysvetľuje, že zo zákona máme trojaký úžitok. Prvý, ukazuje Božiu spravodlivosť. Druhý, ukazuje Boží súd. Tretí, pripomína, čo je správne pred Bohom.

Vôľka Božia je v zákone určená, vpísaná. V Inštitúcii je aj zaujímavá myšlienka: „ Zákon je biotom telesnosti.“ To znamená, že nás krotí, tlmí naše hriechne maniere. Zavracia nás na správnu cestu. Zo zákona vieme o vlastnej porušenosti. Veriaci majú pred zákonom rešpekt. Je pre nás istotou, myslíme na Boha, ktorý sa nám dáva poznať.

Inštitúcia uvádza: „ Naša dôvera záleží v tom, že Kristus, Syn Boží, je náš a bol nám daný, aby sme i my boli synmi Božimi a dedičmi kráľovstva nebeského (Iz 9, 6; 1 Tes 4, 14).“

Sme povolaní k Bohu. Povolanie žije sväto, v láske. Tak uí Božie slovo, Kalvín priračuje k tomuto tvrdeniu biblické miesto Ef 1,4.

Je to skutočne tak, že Božie slovo nás pozýva na nový smer. Žije s Bohom, chodí s Bohom. Milovať Boha. Robíme tak? Dobrovo ne, s dôverou? Určite nie! Potom nasleduje výsledok. Neposlušnosť, rúhanie, egoizmus. Zákon sa stáva dôkazovým materiálom. Jeho podloží je Božia prozreteľnosť, všemohúcnosť. Tu základom na tomto podloží je Ježiš Kristus. K tomu vedie aj apoštol Pavol v 1 Kor 3,11. To znamená, že sme v Kristu vyvolení od večnosti. Inštitúcia tu udáva biblické miesta: Ef 1,4; Rim 9,11; 2 Tim 1,9; Jn 1,12; Ef 1,7; 3,15; Rim 5,2; 8,17; 2 Kor 5,18; Jn 10,29; 17,12.

Zatiaž nám mnoho pre vlastnú neposlušnosť uniká. Vytrácajú sa prvotné naše predsavzatia, chcenie stále nasledovať Pána. Syn Boží sa na to zjavil, aby kazil skutky diabla. Potom, aby nehrešili tí, čo sú z Boha. Uvedomujme si, že máme pomoc a vedenie v Ježišovi Kristovi. Preto máme byť učeníkmi, ktorí žijú pod a Pánových slov. Kalvín : „ Ježiš chcel mať takých učeníkov, ktorí by sami seba zapierali, brali svoj kríž a nasledovali ho (Mt 16, 24).“

Kto z nás sám seba zapiera a ako? Kto chce dokonale od hriechu odburini svoj život? Kto preukazuje poslušnosť? Tu najviac vyniká Kristus! Reformátor tvrdí toto: „Kristov príklad zhaňa všetky povinnosti zbožnosti a svätosti, On preukázal Otcovi poslušnosť až do smrti, On sa celkom oddal plneniu Božích skutkov. Každým dychom žil k sláve Otcovej, položil dušu svoju za bratov i svojim nepriateľom dobre činil a modlil sa za nich. Preto ak bude potrebná útecha, toto poskytuje podivuhodnú útechu.“

Pre tých, ktorí sú z Boha, On pripravil znovuzrodenie. To je slávna Božia reč, naša perspektíva, cieľ. Skutočnosť našej viery. Máme sa dávať povzbudzovať Božím slovom. Apoštolská reč je, že sme povstali s Kristom, aby sme žili spravodlivosti. Boh vidí naše myšlienky a skutky. Odpláca ich.

Inštitúcia: „Celé Písmo smeruje k tomu, aby zasadilo našej pýche ažkú ranu, nás znížilo, zvrhlo a celkom potrelo. Prichádza však takto v ústrety našej mdlobe, ktorá by sa inak zosunula a zrútila, keby sa neudržiavala a netešila týmto o akávaním.“

Vo všetkom máme upierať o i k Bohu. K blahoslavenstvu, ktoré sa síce vo svete nevidí, ale nájdeme ho v Bohu. Podľa Inštitúcie je našou povinnosťou vzdávať Bohu vďaka. Bolo nám totiž dané veľa milosrdenstvo. Kalvín toto vysvetľuje príkladom zo života: „Ak sa bude ten, kto dostal darom užívať pozemok, domáhať tiež vlastníctva pozemku, i si nezasluhuje, aby pre takú nevďačnosť stratil i samotné užívanie, ktoré mal?“

Poučenie, ak budeme nevďační za veľa kú milosrdenstva, neokávajme beztretnosť. Za všetko ďakujme.

J.G.

O viere a vierovyznaní

Kalvín sa pred výkladom viery krátko vracia k Božiemu zákonu. Zákon nám všetkým naria uje povinnosti. Innú lásku k Bohu a k loveku. Kto sa previní proti zákonu má ohlásený hrozný ortie , ako reformátor uvádza. My nedokážeme však naplni zákon. Naše schopnosti sú chabé, preto nám ostáva nádej. Milosrdenstvo Božie najlepšie získavame vierou. Pod a reformátora naša viera musí by pevná. Tu nás má slovo Inštitúcie stále o u i .

„ Teraz ostáva vyloži , aká táto viera má by . Tomu sa ahko nau íme z vyznania viery, ktoré nazývajú apoštolským, v om je zhrnutý stru ný vý ah, ako by to bola nejaká rukovä viery, v nej je cirkev obecná zajedno.“

Kalvín rozlišuje a rozvádza dva spôsoby viery, prvý pokladá Božiu existenciu a dej o Kristovi za pravdivý. Druhý spôsob je nielen veri , že Boh a Kristus je, ale uznáva v pravde Boha a Krista nášho Spasite a. Prvý spôsob je bezvýznamný. Druhý spôsob neznamená len poklada za pravdivé všetko o Bohu a Kristovi, ale všetku nádej a dôveru zloži na Boha a Krista. Viera nemôže by len poznaním bez živého vz ahu s Bohom, Kristom! Kalvín nás pozýva do ú innosti viery. Do jej prí ažlivosti a nádhery. Do života s Bohom.

„ Od neho nám bude dané všetko, oko vek potrebujeme ako pre dušu, tak pre telo.“

Nesmie nám nijako unika , že Ježiš je našim Spasite om. Skrze neho máme darované vykúpenie z hriechov. Krá ovstvo Božie bude v posledný de zjavené každému loveku. Tak vierou a isto reformátor píše v Inštitúcii. Krá ovstvo Božie nie je za nami, ale je pred nami. Sami vieme, že ís za cie om je náro né. Tu je stále naporúdzi Božie slovo. Kalvín pokladá Božie slovo za predmet a cie viery. Preto, kres anská viera je pevné vnútorné uistenie. Nepochybovanie o Božej pravde. Inštitúcia uvádza biblické miesta Rim 10, 11; Žid 11, 1. Viera je podstatou nádejných a dôvodom nevidite ných vecí. Viera prechádza z asnosti do ve nosti. Inštitúcia alej o viere tvrdí: „ Viera sama je akési ísté a bezpe né vlastníctvo tých vecí, ktoré nám boli od Boha zas úbené.“

Nemôžeme sa domnieva , že udský rozum toto všetko obsiahne a vysvetlí. Chceli by sme sa vidite ne presvied a , ohmata , skúsi . Nepomôže však udská domýš avos . To o je v oblasti nádeje predsa nemôžeme teraz vidie . Reformátor uvádza biblické miesto Rim 8,24. Nádej sa vyzna uje tým, že sa nevidí.

„ Tajomstvá Božie, akéhoko vek druhu, ktoré smerujú k nášmu spaseniu, nemôžu by rozoznané sami o sebe. Ako sa hovorí pod a povahy, ale vidíme ich len v Jeho slove, o jeho pravdivosti máme by tak presved ení, aby sme ho pokladali za už hotové a splnené, oko vek hovorí.“

Viera prijíma Božiu prozrete nos , Božiu vô u. Viera vie, že Boh nám dá len to o prospeje. o je pre nás užito né! Aj Božie prikázanie, hne prvé, požaduje, aby sme nemali iných bohov. Kalvín svojím štýlom ukladá, že naša nádej a dôvera prislúcha len jedinému Bohu.

Stálym varujúcim a pou ným zlým príkladom je pre nás Izrael, ke ťudia na púšti uctievali zlaté te a. Uctievali to, o sa vidí. Do zlatej sochy vložili svoju nádej. Všetky o akávania zhmotnili v zlatom te ati. Konali pod a okolitých pohanských spôsobov. Tu sa zamyslíme, nad sú asným stavom aj našej viery. Je to len poznanie alebo vz ah? Máme iných bohov? S ubné zámery strieda naša prechkos . Aj by sme mnoho krát chceli bezvýhradne veri , ale do našej nádeje sa vkráda náladovos , nespokojnos . Je pre nás nadmieru ažké samých seba zapiera . Odumiera starému loveku. Nedokážeme hodi za hlavu svetské múdrosti. Naše spôsoby asto citujú a odzrkad ujú iných bohov. Komu teda tak vehementne a nekriticky slúžime? Chaosu alebo Bohu? Otázok je pomerne ve a. Boh vyžaduje našu odpove , naše áno. Viera sa stala spojením s pravdou, nádejou založenou na Bohu a Jeho vôli.

O viere bolo napísané vyznanie, ktoré je rozdelené na štyri asti. „ Z nich prvé tri asti sú ur ené trom osobám svätej Trojice: Otcovi, Synovi a Duchu Svätému, ktorý je jediný náš ve ný a všemohúci Boh, v neho veríme. Štvrtá as vysvet uje, oho sa nám z tejto viery v Boha dostáva a o máme o akáva .“ Ako Kalvín priznáva, bezbožníci sa posmieávajú našej viere, že vyznávame jedného Boha v troch osobách. To sú pod a neho rúhavé posmešky. Všetci, ktorí ochotne po úvajú pravdu vedia a veria, že Boh

je Trojjediný. „ Písmo nám predkladá jediného Boha, nie viac bohov. To isté Písmo však tvrdí celkom jasne, že i Otec je Boh, i Syn je Boh, i Duch Svätý je Boh. Uvedieme len jeden dôkaz, ktorý však môže poslúžiť za tisíc iných. Pavol spája toto troje: Boha, vieru a krst, takže z jedného usudzuje na druhé (Ef 4,5).“

Krst je sviatosťou viery, potvrdzuje jedinosť viery aj tým, že je jediný. „ Ako sme krstení v jednu vieru, tak naša viera verí v jedného Boha “. Krst sa uskutočňuje podľa Písma, podľa Božej vôle. K tomu nás privádza Božie slovo Mt 28,19. Kresťania sme krstení v meno Otca i Syna i Ducha Svätého. Otec, Syn a Duch Svätý je jeden Boh, toho Boha vyznávame jednou vierou. „ Sú teda jeden Boh, ak sú uctievaní jednou vierou.“

Kalvínova Inštitúcia pripisuje Božie nevysloviteľné meno Synovi, ako píše prorok Jeremiáš, Jer 23,6 a 33,16. On bol na poľatku u Boha, Otec u iných veky skrze neho. Kristus mal slávu otcovu ešte pred stvorením sveta, Jn 1, 1 – 3. Ale na základe Písma reformátor píše, že nie Otec prišiel v ľudskom tele, ale Syn prišiel od Otca. Naša viera sa opiera o Písmo, Božie slovo. Viac prosíme o jej upevnenie, aby viera nebola len poznaním, ale milovaním Boha.

J.G.

O viere a vierovyznaní

Reformátor Ján Kalvín, vedie k priamosti založenej na Písme. Naša viera a vierovyznanie je položené na Písme. Kalvín varuje pred ľudskou domýšľavosťou, ľudské nijakým svojim dôvtipom neprekroí Písmo. V ľudskom mudrovaní nad Bohou Trojicou sa stráca podoba a neho pravda, láska mizne úplne. Naša viera a vierovyznanie vyznáva Boha Trojjediného! Kalvín sa ostro ohradzuje proti inému ueniu lebo to by spochybnilo Písmo. Oproti Písmu nemá miesto a príležitosť žiadna ľudská pochybnosť. Tu sa musíme aj my zdokonaľovať a mocnie v existencii živého Trojjediného Boha. Kalvín, nás upozorňuje, aby sme hovorili o Bohu nábožne. Ale nielen to, máme tiež o ňom zbožne premýšľať.

Naša reč a ani naše myšlienky neobstoja pred Bohom. Inštitúcia uvádza: „Z Písma musia byť vyvedené pravidla ako pre myslenie, tak pre hovorenie. Týmto smerom je potrebné viesť všetky myšlienky ducha, tak i slová úst.“ Každý výklad Písma sa musí vykonávať zodpovedne, úprimne. Výklad Písma má byť zrozumiteľný. Kalvín sa vyjadruje, že výklady musia slúžiť zbožne a verne pravde samého Písma a musí sa ich užívať opatrne a skromne a nie viac, než je treba. Napríklad spravodlivosť skrze vieru, musíme chápať, že to je spravodlivosť Kristova a nie naša. Nám je len pripožítaná.

Nesmieme si teda myslieť o sebe, že sme spravodliví, schopní a dobrí. To je omyl, založený na našom ľudskom postavení. Spravodlivosť Kristovu vlastnime skrze vieru!

Reformátor sa zaoberá i tým, ako je to zo zavrhnutými. Je pôvod hriechu od Boha? Je zlo od Boha? Je nespravodlivosť od Boha? „Zavrhnutý ľud má v sebe pevne zatlačený koreň zla, sám od seba premýšľa a o zlom, sám od seba ho chce. Usiluje sa o to a ho uskutočňuje. Preto jemu je treba pripožítať všetko zlo a všetku vinu jeho skutkov, lebo s rozmyslením, vôľou i inom sa vzpiera proti Bohu.“ To znamená, že nemôžeme rúhavo posudzovať Božie konanie, ani spochybňovať o uskutočňuje. Boh môže usmerňovať prúdeň zla tak, ako sám chce. Môže zlo krotiť, tmiť a uhasiť. Môže mu dať priechod a voňos na určitý čas. Ako pripomína Kalvín: „Avšak všetko spravodlivo.“

V pýche a v nadutosti, v páchaní zla vládli a pôsobili napríklad egyptský faraón, babylonský kráľ a ďalší. Posmievali sa Bohu, prenasledovali Boží ľud. Tu Inštitúcia uvádza biblické miesta 2 M 9, 16 a Jr 5, 15. Boh môže všetko, jemu nič nie je nemožné. Využívajú svoj ľud aj cez cudzích vládcov. Pozrime sa však na mnohé zázračné oslobodenia. Na ve kolepé ví azstvá proti presile. Pozrime sa na to, že Boh bojuje, Izrael.

Pre o je zlo a nielen stále neutíchajúce dobro? Pre o sami musíme znášať mnohé náporov zla a všakovakej horkosti? Pre o je zlo in?

„Utrpenie Jóna bolo dielom Božím i diablovým, a predsa je potrebné rozlíšiť nespravodlivosť diablu od spravodlivosti Božej, lebo onen chcel Jóna zahubiť, ale Boh ho len skúšal (Jób 1 a 2).“ Áno, je tu výrazný rozdiel v používaní zla. Božia spravodlivosť je ve ká, predbieha zlo in. My tomu často nerozumieme, obviňujeme a súdime. Božia spravodlivosť je ve ká!

Kalvín pripomína vtedajšie uenie Ariusa, tvrdil, že Kristus bol stvorený, mal po iatok ako ostatné stvorenstvo. Kalvín odpovedá nie, Kristus je Boh, je tej istej podstaty ako Otec! Prichádzali aj tvrdenia istého Sabelliusa, že meno Otca, Syna i Ducha Svätého sú prázdne názvy, nie sú to mená, len prívlastky. Kalvín na to odpovedá: „Otec, Syn i Duch Svätý sú jeden Boh, a predsa ani syn nie je Otec, ani Duch Svätý nie je Syn, ale sú od seba rozlíšení určitou osobitou vlastnosťou.“

Idnes sa stretávame s tým, že Ježiš Kristus je falošne interpretovaný, vysvetlovaný. Sektárskym uením sa spochybňuje Jeho veňos, rovnosť s Otcom. Kto vie, ako by na to reagoval Kalvín? Vždy dokázal presvedčivo a jasne argumentovať. Používal pritom Bibliu aj príklady zo života. Pri obrane pravého uenia neváhal pomenovať bludárov. Spôsobom seba vlastným a s prehľadom ich utišuje. Tak Arianov, Sabelianov, Servetov. Povedať o Kristovi, že je tej istej podstaty ako Otec, je strhnutím škraťošky z tváre protivníka. Tu používa Kalvín toto prirovnanie. Je aj tým výrečným a cieleným. O my? Ohradzujeme sa dostatočne proti bludárom, ktorí nás chcú strhnúť do prúdeň svetského mudrovania? Stojíme si za svojim reformovaným presvedčením? Kalvín s predstihom o akáva námietky bludárov. Ako rozpisuje, môžu kričať, môžu pukať od zlosti. Inštitúcia: „Keď poňujeme jeden, máme rozumieť jednotu

bytnosti, keď po ujeme tri, v tej bytnosti máme rozlišovať tri osobité vlastnosti. Veľké Písmo rozlišuje tak, že prisudzuje Otcovi za iatok jednania, prameň a pôvod všetkých vecí. Synovi priznáva múdrosť a radu pri jednaní a na Ducha Svätého vzťahuje silu a pôsobivosť jednania. Odtiaľ je nazvaný Syn tiež Slovom Otcovým, nie takým, akým ľudia hovoria alebo myslia, ale veľa ním a nemenite ním. Nevyslovíte ním spôsobom sa vynára z Otca, ako zas Duch Svätý je nazývaný silou, prstom a mocou Božou.“

Inštitúcia je i dnes užitočná, obsahuje reformované učenie. Kalvín bol učiteľ, vždy sa usiloval, aby každý rozumel správne. Stále je najvyššie potrebné veriť a vyznávať Boha, prijímať Jeho vôľu. Boh je jeden, živý a Trojjediný, Stvoriteľ, Spasiteľ, Posväťiteľ ! Toto je stále platné, definitívne a konečné.

Človek to nezmení a nesmie o tom ani polemizovať. Svätý, svätý, svätý je Boh, tak nad nami panuje. Zvrchovane vládne nad celým svetom. Tomu Bohu, Ján Kalvín spolu s nami prevoláva na slávu.

J.G.

Prvá čas vierovyznania

Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa a neba a zeme.

Vyznávanie znamená vieru. Vyznávanie sa prejavuje skutkom a slovom, písomným a hovoreným. Vyznávanie vychádza zo srdca viery. Nemôže byť prázdne. Nemôže byť bez spojenia s Bohom! Apoštolské vierovyznanie má prameň v živej viere v živého Trojjediného Boha. Kalvín približuje vierovyznanie aj ako silné uznanie, spätosť s Bohom.

„Vyznávame, že máme všetku dôveru prijatú k Bohu Otcovi, ktorého uznávame ako za svojho Stvoriteľa, a tak za Stvoriteľa všetkých vecí vôbec, ktoré boli stvorené. Založil ich slovom a veľkou svojou múdrosťou (to je Synom), i svojou mocou (to je Duchom Svätým).“

Dnes je pre ľudí prirodzené hľadať a odhaliť počiatočnosť života, sveta. Bádať nad zložením hmoty a skúmať život. Ľudia túžia po vesmírnych diaľkavých, vzdialených planétach. Chce byť sám tvorcom cez technologický pokrok. Kalvín, nepoznal dnešnú úroveň vedy a techniky, ale nakoniec pokrok v hociakej vede nemá ovplyvňovať vieru. Trojjediný Boh je Stvoriteľ! On vytvoril všetko slovom, mocou svätého slova. Slovo Božie je Boh sám. V Inštitúcii sú uvedené k porozumeniu biblické miesta: „Ž 33,9; 104, 24; Sk 17, 24; Žid 1, 10.“ Boh všetko nielen stvoril, ale Boh aj všetko udržiava. My nevnímame často krát práve toto, že Boh sa stará o nás, nielen o nás, ale ešte aj o to, čo je okolo nás. On neopúšťa dielo svojich rúk. Stále totiž platí, že Boh je Stvoriteľ, ako taký sa o všetko stará.

Inštitúcia o Božej starostlivosti jasne píše: „Ako ich raz navždy založil, tak ich teraz drží, chráni, vedie a zachováva svojou dobrotou i mocou, bez nej by sa ihneď všetko zrútilo a obrátilo navivo.“ Máme nad sebou a pri sebe, veľkú, pozornú, obetavú a vernú Božiu lásku. Svätý mocný Boží majestátny trvá a ukazuje sa vo svete. My si stále uvedomujeme, že nežijeme na území nikoho. Patríme Bohu a Jemu sa musíme zodpovedať. On na nás hľadí, vidí ako žijeme. Pozná naše vychádzanie aj naše vchádzanie! Nepripisujeme si to, čo nevieme. Okolo nás sú ľudia, pekná a majestátna príroda, veci viditeľné a nami neviditeľné. Istotu máme len v Bohu. On je Všemohúci, najsilnejší!

„Keď tak ho nazývame všemohúcim a Stvoriteľom všetkých vecí, je potrebné, aby sme si predstavovali Jeho všemohúcnosť takú, že On pôsobí všetko vo všetkých a prozreteľnosť takú, že On všetko riadi (1. Kor 12, 6; Plá 3, 37).“

Kalvín pripomína aj niekdajších filozofov, sofistov, ktorí sa mylne domnievali, že božia inosť je ospalá, nepravidelná. Reformátor o takom názore filozofov píše, že je to len básnenie, blúznenie. My musíme byť v stálosti viery. Ako nám Kalvín potvrdzuje: „aby sme mali presvedčenie viery, že nech nás oko veď postretne, že to vychádza od neho pre nás, radosť rovnako ako žiaľ, šťastie i nešťastie, nech už ide pri tom o telo alebo o ducha.“

Tu je však aj silné upozornenie, výnimku tvory hriech. Hriech vychádza od nás, je výsledkom našej nepravosti. Hriech má na nás zhubný účinok. Boh nás však chráni, vedie a zachováva. O tom píše napríklad aj prorok Ozeáš 13, 14.

„Konečne, že od neho nedostávame nič, čo by neviedlo k nášmu dobru, nech už sú to veci, ktoré sú obecné pokladané raz za šťastie, druhý raz za nešťastie (Rim 8, 28).“ Naše merania sú krátke, sústredené na úseky, nie na celok. Stáva sa, že sa nám prie i Božia vôľa. Dokonca hodnotíme, selektujeme, vyberáme si. Všeobecne nám chýba poslušnosť, oddanosť a nádej. Podriadenie sa Bohu v plnej dôvere. Nenosiť sa presvedčivá pokora a nasledovania hodné pokánie. To dostávame od Boha, nie je pre nijaké naše zásluhy. Stvoriteľ o nás dbá priamo zo svojej lásky, nie pre naše akékoľvek cnosti alebo výnimčnosti. Božia, otcovská láska je príkladná, podmanivá, bezmedzná.

„Preto musíme usilovať o to, aby sme boli za veľkú dobrotu veľkú, aby sme o nej uvažovali vo svojich myšliach, ju zvestovali a vynášali všemožnými chválami. Takého Otca ctíme s veľkou zbožnosťou a vrúcnou láskou tak, že sa budeme celkom oddávať Jeho poslušnosti a Jeho vo všetkom čtiť.“

My nesmieme byť ako roztopašné deti, ktoré ak sa im to páči uctievať Boha. Keď nie je všetko podľa našich predstáv sme sklamaní a prichádza neúcta. To nie je správne! Stále máme myslieť na Boha, myslieť na lásku, ktorá nás nesie a dostatočnú zachováva. Zaisťte, že túžime len po dobrom z toho nášho pohľadu. Po zdraví, bohatstve, úspechu, úrode a podobne. Vtedy by sme boli inakší. Boli by sme sná horlivejší, zapálení pre vieru. Kalvín je i tu otvorený, keď píše v Inštitúcii: „Všetko, i veci nám odporne prijímajme s mysľou vyrovnanou a stíšenou akoby s Jeho ruky, vediač, že tak sa stará Jeho prozreteľnosť o nás a naše spasenie i vtedy, keď zarmucuje a súži. A tak nech sa nám koniec koncov prihodí akokoľvek, nikdy nesmieme pochybovať alebo neveriť, že je nám milostivý, a že chce naše dobro a svoje spasenie musíme nielen o akákoľvek od neho. Lebo je celkom isté a pravdivé, že v tom je pravá viera, a aby ju každý mal, to nás učí táto prvá časť vyznania.“

Boh je našim otcom, ochrancom. Zabezpečuje nám všetko potrebné. Viedie nás na každom kroku. Dvíha nás v pádoch, upozorňuje v neposlušnosti. Vychováva nás pre Božie kráľovstvo. Boha Otca máme verne nasledovať. Bez reptania a bezvýhradne. Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba a zeme. To je naše vyznanie a zároveň do všetkého poučenie.

J.G.

Verím v Ježiša Krista, Syna Jeho jediného, Pána nášho, ktorý sa po al z Ducha Svätého, narodil sa z Márie panny, trpel pod Pontským Pilátom, ukrižovaný umrel a pochovaný bol; zostúpil do pekiel, v tretí de vstal z m tvych, vstúpil na nebesá, sedí na pravici Boha Otca všemohúceho; odtia príde súdi živých i m tvych.

Vyznávame vieru v Pána Ježiša Krista. Vyznávame Božieho Syna, veríme v jediného Syna Boha Otca. Ježiš Kristus je od ve nosti splodený z Otca. Svätým tajomným spôsobom, pre nás nepochopiteľným. Naša reformovaná viera vyznáva, že Ježiš Kristus je Spasiteľom sveta. Neuznávame pochybné re i a slová o našom Spasiteľovi, ktoré sa vôbec nezakladajú na Písme. Neprijímame sektárske nauky a pohady bludárov. Inštitúcia Jána Kalvína nám prináša biblický víazný pohad na drahého Ježiša Krista.

Kalvín tých, ktorí znevažujú Krista, považuje za kacírov. Rúhajú sa, sú v priepasti, plytvajú rozumom. „Ke teda Boh Syn je jeden a ten istý Boh s Otcem, vyplýva z toho, že je pravý Boh, Stvoriteľ neba i zeme (Žid 1,2). A ako všetku dôveru stavíme na Otcovi, tak je potrebné, aby sme ju stavali i na Synovi, ktorý je jeden Boh.“

Náš Otec nebeský koná svojim slovom, svojou múdrosťou. Jeho konanie sa vyznačuje božskou živou silou. Inštitúcia pripomína, že stvorenie je spoločné trom osobám, 1 M 1, 26.

Kalvín vysvetľuje, že tu sa Boh dovoľáva svojej múdrosti a moci. Nahlas je vyjadrená Božia vôľa. Jediný Boží Syn, ktorý bol a je od ve nosti, zostúpil k nám, aby nás vykúpil. My sami sa nevyslobodíme z hriechu. Nedostaneme sa von z otroctva, ale On nás vykúpil. Kalvín tvrdí, že naše hriechy postavili mrak, medzi nás a nášho Boha. Potom poukazuje na Adama, po hriechu sa skrýva pred Bohom. Boží Syn nás postaví pred Boha svoj hriech, vie, že neposlúchol. Boží Syn nás zachránil, v Ježišovi Kristovi je s nami Boh.

„Tak Pavol (1 Tim 2,5), keď Jeho pred nás postavil ako prostredníka, výslovne ho nazval ľovekom. Prostredník, hovorí, Boží a ľudský, ľovek Ježiš Kristus. Mohol povedať Boh, mohol snážiť toto meno, ako meno Božie vynechať, ale On poznal našu slabosť.“

Teda samotné meno Ježiš Kristus, nám hovorí, kde máme hľadať spasenie. On je nám blízky a vierou získavame Jeho prítomnosť. Spomeťme si, že anjel povedal ako sa má Máriin syn volať. Zároveň bolo zvestované Ježišovo poslanie.

„To čo bolo nám vlastné vzťahol na seba, aby to, čo bolo Jeho, mohol vzťahnuť na nás, a tak aby sám bol spoločne s nami i Syn Boží i syn ľoveka.“

Áká je to veľká milosť, že sa práve toto stalo! Syn Boží sa stal synom ľoveka. Pán Ježiš hovoril, že musí mnoho trpieť. On vypil kalich horkosti až do dna. Golgota sa stala mementom mori, pamäťou na smrť, pre všetkých nás. Tam na kríži zomrel Ježiš Kristus! On trpel pod Pontským Pilátom. Kristus sa stal novým Adamom, ukázal miesto starého Adama poslušnosť vôli Božej. Ježiš Kristus, ktorý bol Bohom, zároveň sa stal ľovekom.

„Lebo nie je ani duša telom, ani telo dušou. Preto sa i o duši hovorí zvlášť to, o nijakým spôsobom sa nemôže vzťahovať na telo a zas o tele, čo sa nijak nehodí o duši a o celom ľoveku.“ Kalvín priamo vysvetľuje, že ľovek je jedna prirodzenosť, ktorá sa skladá z dvoch rozličných prirodzeností, tela a duše. Pána Ježiša Krista poznávame z Písma podľa Jeho ľudskosti a podľa Jeho božskosti.

Inštitúcia: „V Písmach sa vyskytujú o tom jasné doklady, napríklad to, čo hovoril Kristus sám o sebe, Ján 8, 58 „Prv než Abrahám bol, ja som.“ Ježiš Kristus mocou od Otca odpúšťal hriechy, uzdravoval, kriesil. On je sudcom živých i m tvych. Kalvín tu uvádza biblické miesta: Lk 5,24; Jn 5, 25; 6, 54; Sk 10, 42. Boží Syn krajuje z vôle Otca, Jeho kraovanie nemá konca. Otec ho ustanovil nad všetkým a On je poslušný až do smrti na kríži. Ježiš Kristus odovzdáva všetko Otcovi, aj nás. Tu sa smieme tešiť a byť si istí, že sme v mocnej a nevšednej starostlivosti Božej.

Ján Kalvín ve mi výstižne píše o obetovaní sa nášho Spasiteľa: „keď Pavol hovorí, že Boh si vydobyl svoju cirkev krvou, a že Pán slávy bol ukrižovaný (Sk 20, 28; 1 Kor 2, 8) . Lebo Boh vlastne krvi nemá

ani nemôže trpie . Ale Kristus, pravý Boh i pravý lovek, vylial svoju krv za nás na kríži, prenáša sa to, o vykonal v svojej ľudskosti, na Jeho božstvo.“

V Inštitúcii je upozornenie, že nevytvárame dvoch Kristov, ale jednoducho vyznávame, že Syn Boží, zobral na seba našu telesnosť . Ježiš Kristus je syn Dávidov pod a tela, to znamená, že je Synom Božím pod a tela. On je Boh požehnaný naveky. Kalvín píše, že je nesprávne tvrdiť o Kristovi, že nie je lovek, lebo je Boh, a opačne. Je lovek a nie je Boh. Dokladá a potvrdzuje Boží hlas, že Kristus je milovaný Boží Syn. Našom spôsobu za úbenie Otcovo. Kristus ve mi trpel a zvierala ho nesmierna úzkosť v treste za nás, preto zvolal z kríža k Otcovi, pretože si ma opustil. On zostúpil do pekiel. Tak dosvedčuje spasenie všade. Pre pochopenie Kalvín pripomína biblické miesto Lk 16, 22; Zj 6, 11. Kalvín o Kristovom zostúpení do pekiel píše, že je to veľké tajomstvo, tajomstvo najväčších vecí.

„ Mimo toho veríme, že tretieho dňa vstal z mŕtvych, z tej smrti, akou ostatní ľudia pod a prírodného zákona umierajú, a že znovu vstúpil do života ako pravý lovek, avšak už nie smrteľný, ale neporušený a oslávený na tele i na duchu, čo znovu prijal.“

Reformátor tiež podčiarkuje, že Kristovo vzkriesenie je naša najistejšia záruka viery. Jeho vzkriesenie predchádza vzkriesenie ľudí. On vstúpil na nebesá, tak nám otvoril bránu nebeského kráľovstva.

„ Veľkú chvíľu do neba v našom tele, akoby v našom mene, aby sme skrze nádej mali vstúpiť už nebo, a tak nejako sídlili medzi nebesami (Žid 2, 10; Ef 2,6)“.

Kristus tým, že sedí na pravici Boha Otca, je kráľom, sudcom a panuje nad nami, nad všetkým. To, že On je u Otca je pre nás najlepšie. Máme prístup k nemu, Kristus je náš orodovník, prihovára sa za nás. Otec odpúšťa im, nevedia o inia! Celé naše spasenie je v Kristu! On je s nami stále. Kalvín svoj výklad tejto časti vierovyznania uzatvára slovami: „ Ak nepochybne obojakávame poskytuje to všetko, o čom prv bolo písané, nebude nám, ktorí to istou vierou obojakávame z Jeho slova, celkom nič chýba zo žiadneho dobrého.“

J.G.

Verím v Ducha Svätého.

Kalvínov výklad vierovyznania je priame a biblické vysvetlenie viery. Reformátor je vierou ný a zásadne praktický. Z jeho výkladu sa nám mnohé pravdy viery objasujú a sprítomujú pre našu súasnosť. Vo svete je množstvo pochybností o Bohu, o Jeho trojjednosti. Pokušíte sa chce nami otriasť, zbaviť nás našej kresanskej identity. Sú ľudia, ktorí hrdo povedia, ja neverím. Nie raz sú považovaní za intelektuálov a spoločenský vzor. Sebavedomý lovek prehlási, že verí v seba, verí v svet. Hlboko sa mylí každý, kto spochybňuje živého Trojjediného Boha!

Kalvín reagoval na poblúdenia veriacich vo svojej dobe, ale spoznávame v jeho slovách i dnešný stav. V Inštitúcii písomne deklaruje pravdu a istotu kresanskeho reformovaného vierovyznania. Potvrďuje, že je to tak, ako šíрили a vyznávali vieru apoštolovia. Veriť znamená zložiť všetko svoje na toho, kto je mocnejší. Veriť ale znamená uznanie vlastných obmedzení a slabostí. Vo viere dávame všetko svoje Bohu. Každú archu, každodennú starosť. A to je dôležité, že sa môžeme z niekým skutočne deliť o všetko. Reformátor o viere v Ducha Svätého píše: „V tejto vieste vyznávame svoju vieru, že Duch Svätý je pravý Boh spolu s Otcom i Synom, že je treťou osobou najsvätejšej Trojice, že je rovnakej podstaty a odvevnosti s Otcom i Synom, a že je všemohúci a Stvoriteľ všetkého. Lebo ako už bolo povedané, sú tri rozlíšené osoby, ale jedna bytosť.“

Naším rozumom nepochopíme veľkosť Božiu a nesmiernu nádheru Boha. Je to rozmer nad všetky ľudské zmysly. Toto tajomstvo je nám predložené k uctievaniu. Napriek tomu, že chceme mnohé odhaliť a odtajniť aj to, čo je Božie, stojíme na tom, čo je neveriteľné. Kalvín nám píše: „Preto ako sa spoliehame celou dôverou na Boha Otca a jediného jeho Syna, tak tiež sa spoľahnime na Ducha! Veď je to jeden náš Boh s Otcom i Synom.“

Nesmieme našu vieru triešťať, ale pokorne prijímať veľké Božie tajomstvo. Kalvín ešte dodáva, že Kristus je cestou k Otcovi, Duch Svätý je našim sprievodcom po tej ceste k Otcovi. Tu pochopme ten veľký Boží záujem o nás. Po ceste života neputujeme sami a bezcieľne, ale k určenej ciele s pomocou Božou. Tá cesta teda nie je znamená, Boh nás chce zachrániť. Preto nás vedie, naviguje, usmerňuje, zavracia, stráži. Duch Svätý je vodca a sprievodca, plnohodnotný v moci a tajomný v bytí.

„Nemáme žiadnej milosti od Boha len skrze Ducha Svätého, pretože milosť je vlastne moc i dielo Ducha Svätého, v nej Boh Otec v Synovi pôsobí všetko dobro, kdekoľvek je, v nej pôsobí, udržiava všetko, a v nej nás ospravedľuje, posväcuje, oščiňuje, volá a hovorí k sebe, aby sme dosiahli spasenie.“

Toto reformátor podpisuje biblickými miestami: Rim 8, 30; Ef 2, 18; 1 Kor 12, 7. Moc Ducha Svätého je pre nás veľkým obohatením, pozdvihnutím. Je úctelná pre naše spasenie. Je to moc neviditeľná a všade pôsobiaca. Nedá sa kúpiť alebo násilne si s ňou získať. My vyznávame vieru, aby sme sústavne prijímali od Boha, v ktorého veríme. Čerpáme z vyznaného, posilňujeme sa skutočnosťou Boha. Slovo, ktoré používame a poznávame musí vchádzať do nášho života. To Slovo v nás pracuje, mení a osvetľuje každú jednu temnosť. Bez viery život nemá nijaký význam! Stráca sa osvetlenie. Naša reč, slovník, ktorý používame sa vierou má niesť.

„A tak Duch Svätý, pokiaľ na tento spôsob v nás prebýva, osvecuje nás svojim svetlom, aby sme sa ušli jasnejšie poznávať, aké nesmierne bohatstvo božskej dobroty máme v Kristovi (1 Kor 2, 10; 2 Kor 13,4). Naše srdce zapadá uje ohňom lásky ako k Bohu, tak k blížnemu a deťo do dľa viac a viac roztavuje a spaňuje neresť našej žiadostivosti (Rim 8,13); takže ak sú pri nás nejaké dobré skutky, je to ovocie a pôsobenie Jeho milosti.“

Kalvín tiež zdôrazňuje, že tu nehrajú úlohu nijaké naše zásluhy. Nemôžeme sa obklopiť zásluhami a hodnosťami, význameniami. Naopak, stále platí pokora. Úprimné priznanie hlbokkej chudoby hriechu. V biede rozpoznávame najviac božskú štedrosť. Duch Svätý je spolu s Otcom a Synom našim živým, jediným Bohom. V tom sa musíme uisťovať, upevňovať. Božia milostivá štedrosť pre nás znamená zodpovednosť. Naše svetlo má svietiť pred nami, aby videli od nás dobré skutky. Aj my sme misionári

Božej lásky. Môžeme iných podnecova vlastným zanietením. Osvet ova , aby alší a alší oslavovali nebeského Otca. Naša zodpovednos alej platí k iným. Môžeme sa stáva pre ostatných výzvou. V svetle viery má ve ký význam zapieranie vlastného ja, darovanie seba a ve korysos . Nap anie kres anského povolania je asto náro né. Zdraví nerozumejú chorým, bohatí chudobným, mladí starým, sýti hladným. Je rozšírená nedôvera, nevšíma si okolie, stara sa len o seba. Duch Svätý zázra ne ú inkuje v našich srdciach. Je to Božia milos pre nás zdarma, my si ju nezaslúžime a vôbec ju nedokážeme splati . Kalvín vysvet uje udelenie tejto milosti, ktoré je Božím zvrchovaným rozhodnutím. „Dostáva sa rovnakou mierou všetkým verným, musí táto viera by vierou všetkých.“

Verím v Ducha Svätého, tieto slová sú pravým a neomylným vyznaním viery v živého Boha. Nezabúdajme na vierovyznanie, na modlitby, na zbožné rozmýš anie o Bohu Duchu Svätom. V Božej Trojici je najdokonalejšia jednota, je pre nás prí ažlivá. Rozhodujme sa úprimne a bezodkladne už stále len túžbou po Bohu Duchu Svätom.

J.G.

Verím v svätú cirkev všeobecnú, spolo enstvo svätých, hriechov odpustenie, tela z m tvych vzkriesenie a život ve ný.

Viera je bohatá, obsažná. Má v sebe ve ké bohatstvo svätej cirkvi. Cirkev je telo Kristovo, existuje s Kristom. Viera je vzácny poklad.

Inštitúcia: „Predovšetkým veríme v svätú cirkev všeobecnú, to je celý po et vyvolených, nech už sú to anjeli alebo udia (Ef 1,10; Kol 1,20); z udí, nech už sú m tví alebo dosia žijú, z žijúcich potom nech pôsobí v ktorejko vek zemi, alebo nech sú kdeko vek rozptýlení medzi národmi, že to je jedna cirkev a spolo enstvo a jeden Boží ud, ktorému je Kristus, náš Pán, vodcom a knieža om i akoby hlavou jedného tela.“

Svätá cirkev je spolo enstvo všeobecné, nad rozmery nášho ponímania a rátania. V Ježišovi Kristovi sme všetci zjednotení a spojení, ako jedno telo. Niet výraznejšieho výrazu a pochopenia pre cirkev, ako tela Kristovho. On je Spasite om sveta, všetko závisí od neho. Preto aj my máme ži zjednocujúco, je jeden Pán. On je našou hlavou, a to hovorí za všetko.

„Je tiež svätá, lebo všetci, ktorí boli vyvolení ve nou Božou prozrete nos ou, aby boli prijatí za údov cirkvi, ti všetci sú Pánom posvätení (Jn 17, 17 – 19; Ef 5, 26).“ Kalvín, pripomína o platí aj pre nás, veriaci sú svätí. Tak ozna uje veriacich už apoštol Pavol. Vierou poznávame Boha, je náš Otec. V tom dokonalos odpúš a hriech. Požehnaním Ducha Svätého sme uvádzaní do nového života. Vo výklade Vierovyznania sa stretávame s kalvínskou predestináciou, predur ením, vyvolením.

„A tak Pán, ke povoláva, ospravedl uje a oslavuje svojich, ne iní tím ni iné, ale prehlasuje svoje ve ne vyvolenie tím, ktorých k tomu predur il. Preto do slávy nebeského krá ovstva nevkre í nikto, kto nebol týmto spôsobom povolaný a ospravedlnený. Pán predkladá a zjavuje týmto spôsobom svoje vyvolenie bez akejko vek výnimky medzi všetkými u mi, o vyvolil.“

V Inštitúcii sa upres uje, že v pravde vyvolení nemôžu ma zahynutie a zlý koniec. Spasenie je totiž pravdivá skuto nos , i keby sa pod a Kalvína zrútil svet, spasenie obstojí. V tom máme vedie , že nás Pán podopiera. Je bohatý v daroch. Sme v trvalej Božej starostlivosti, tu Inštitúcia argumentuje biblickým veršom Jn 6, 39. Stáva sa, že lovek zablúdi a padá, ale nemôže zahynú . Cirkev je tu pod a Kalvína od stvorenia sveta, pretrvá až do konca sveta, Joel 3,1 ; Ž 89, 21 – 36; 132, 12.

Inštitúcia: „Nevieme síce pochopi nepochopite nú Božiu múdros , ani nie je našou úlohou, aby sme ju skúmali tak, aby nám bolo známe, ktorí boli v Jeho ve nej rade vyvolení a ktorí zavrhnúti (Rim 11, 1 - 2).“ Naša viera nemá túto úlohu, viera má ubezpe enie pre tých, ktorí prijali Božieho Syna za svojho Spasite a. Kalvín pod iarkuje, že jedine v Kristu, my nachádzame dobrú vô u nášho nebeského Otca smerom k nám. To je dosta ujúce, pre nás to znamená život, spasenie. To nám pod a nášho reformátora musí sta i ! Sme stále a alej privádzaní k istotám.

„Ve On sám seba nám ponúka z otvorenými rukami, len, aby sme ho vierou prijali.“ Tu poznávame kalvínsku dôveru v Boha. Je tu ponuka, ktorá sa neodmieta. Odmieta môže len pýcha, zloba, pomsta, hriech. Kristus ostáva pravdou, navždy, ve ne. My sme skrze neho deti Božie. Kalvín dôvodí, že my nemáme skúma o iných, o iných súdi i patria do cirkvi, alebo vôbec nie. Tu platí Božia výsada, Boh svojich pozná. Aj pre nás zdanlivo zatratení sú Božou dobrotou pozvaní na pravú cestu. Nám verejne nie je známe, kto je v cirkvi a kto cudzí.

V Inštitúcii sa neopomína vyobcovanie z cirkvi. Je za nepravos života, bezuzdnú ubovô u v hriechu (1 Kor 5,4; Mt 18, 17; 1 Tim 1, 20). Kres an nesmie ži k pohaneniu Boha.

Kalvín hovorí aj pre dnešok: „Je vôbec nedovolené kohoko vek vyškrtáva z po tu vyvolených alebo nad ním zúfa , ako by bol stratený, až sná mimo tých, o nich je známe, že boli už Božím slovom odsúdení.“

Pri výklade vierovyznania je zdôraznené, že hriech proti Duchu Svätému sa neodpúš a. Povedané rozšírenejšie proti cirkvi, proti jej hlave, Kristovi. Reformátor podpisuje, aby sme si neprisvojovali viac vo nosti k odsudzovaniu, ve najhorší sa menia v najlepších, cudzinci sú vštepaní do cirkvi, vonku

stojaci sú do nej prijímaní. Zverujme i „zlých“ do Božej ruky, porú ajme ich Božej добрote. alej dodáva, že vyobcovanie ešte neznamená zbavenie nádeje na spasenie. Je pokarhaním, dokia nenastane návrat na pravú cestu. Tu sa Kalvín pristavuje napríklad pri moslimoch, odmieta násilie, aby boli privedení k našej viere. Pripomína sa tu Božie zas úbenie, kde sa zhromaždia dvaja alebo traja, tam je Pán (Mt 18, 20). On nie je bokom, ale uprostred nich. Telo cirkvi je Boží celok, všetko súvisí navzájom a zapadá do seba. Cirkev obecná je mystické telo Kristovo (Ef 1, 9 a 23).

Ve mi vzácna je Kalvínova nábožná myšlienka, že cirkev pozostáva z odpustenia hriechov, ktoré prijímajú verní. Tí uznávajú svoju vlastnú chudobu a vzdávajú sa pýchy. Naše hriechy nám musia by odporné. V Kristu si máme s ubova odpustenie hriechov a blažené spasenie, stojí v Inštitúcii.

„ Veríme v tela z m tvych vzkriesenie, to znamená, že v budúcnosti raz všetky udské telá budú vzkriesené z porušenia v neporušite nos a zo smrte nosti v nesmrte nos (1 Kor 15, 53; 1 Tes 4, 16; Sk 23, 6).“ M tvi vzkriesením príjmu svoje telo, živí stratia porušenie tela. Nastane náhla premena, pre zbožných spasenie, život. Pre bezbožných odsúdenie.

„ Nakoniec veríme v život ve ný, že potom v budúcnosti príjme Pán svojich oslávených na tele i na duši do blahoslavenstva, ktoré bude trva bez konca, nemajúc žiadneho podielu na zmene alebo porušení. A to bude pravé a pevné vyvrcholenie života, svetla a spravodlivosti, ke budeme neodlu ite ne spojení s Pánom, ktorí uchováva v sebe plnos týchto vecí ako prame nevy erpate ný (1 Kor 15, 24 – 28).“ Musíme veri , že sa nám všetko dostane zo všetkými svätými. Viera verí a nádej aká. Nádej spo íva na viere. Viera, nádej i láska, to sú dary Ducha Svätého. Kalvín kon í výklad upozornením, naša celá dokonalos sa zakladá na Bohu.

J.G.

O modlitbe, kde je tiež vyložená modlitba Pánova

Kalvín za ína kapitolu o modlitbe myšlienkou porušeného stavu loveka. lovek je neschopný dobrého, má zá ubu v sebe. My sa musíme stotožni so slovami reformátora, lebo naozaj niet v nás dobra. Sú to rázne vyjadrenia, ale majú o do seba. Zamýš ajme sa nad sebou a konajme. Náš reformátor zdôraz uje, že máme vystúpi sami zo seba. Je to posun, na ktorý sme vyzvaní. Nejde to bez teba, bez nás.

Inštitúcia pod iarkuje: „ Hospodin sa nám sám ponúka zo svojej vôle a štedro vo svojom Kristovi, aby nám v om ponúkal miesto našej biedy všetko š astie a miesto našej chudoby bohatstvo, aby nám v om otvoril nebeské poklady.“

Celá naša viera sa musí bezpodmiene ne díva na milého Božieho syna. V om tkvie naše o akávanie a celá nádej. Kalvín sa podpisuje pod vzácnu myšlienku, že oko vek potrebujeme je v Bohu, v Ježišovi Kristovi. V Bohu teda máme ve ný prame , ktorý je nevy erpate ný. K tomu uvádza Inštitúcia biblické miesta: Kol 1, 19 ; Jn 1, 16. Naše modlitby sú tak cielené k darcovi všetkého. Od Boha je všetko dobré, užito né pre nás. Ak to plne chápeme sme bohatší v modlitbách. Neprosí , nemodlí sa vôbec neprospeje. Kalvín tu používa pekný príklad o zakopanom poklade: „ bolo by to tak, ako by niekto vôbec nedbal, že je v zemi zakopaný a uschovaný poklad.“

Môžeme aj pod a toho prijíma , že modlitba je h adanie a odkrývanie vzácných pokladov. „ Nuž, nech bude prvým zákonom pravdivej modlitby, že sa zriekneme každej myšlienky na svoju slávu, že sa zbavíme všetkých domnienok o svojej dôstojnosti, a že ustúpime od všetkej dôvery v seba a vzdáme slávu Pánovi tím, že sami seba zavrhneme a pokoríme, ako nás k tomu napomína i prorocké uenie, Dan 9, 18 – 19.“

Modlitba si naozaj vyžaduje pravdu o sebe a pravdu o Bohu. Neinterpretuje našu túžbu po sláve, ale po sláve Božej. Je nutné sa zriec akejkto vek pýchy a vlastnej dostato nosti.

„ A druhým zákonom má by , aby sme skuto ne cítili svoju chudobu, aby sme vážne mysleli, že sa nám nedostáva toho, o od Boha žiadame pre seba a pre svoju vec, a že preto žiadame, aby sme to od Neho dosiahli. Lebo keby sme boli iného zmýš ania alebo iného ducha, naša modlitba by sa stala ne istým predstieraním.“

Kalvín uvádza príklad, že kto žiada o odpustenie hriechov musí sa aj vážne poklada za hriešnika. Pred Bohom nijaká pretváрка a udská vypo ítavos nemá miesto a trvanie. Tiež je dôležité, že Bohu sa v modlitbe nemáme žalova , ako deti svojim rodi om hovoria svoje bolesti. Aj straty a bolesti nám majú by vzpruhou a cestou k modlitbe. Neopomína Božie zas úbenie, proste a dostanete, h adajte a nájdete. Nemôžeme ani v modlitbe bra meno Božie daromne, bez viery a pokory. Božou vô ou, ako píše Kalvín, my nesmieme poh da . Zas úbenie pre modlitbu, ktoré uvádza Inštitúcia je v Biblii: Mt 7,7 ; Lk 11, 9 – 13 ; Jn 16, 23 – 24 ; Mk 11, 24. V modlitbe musíme o akáva istou vierou. Modlitba je cenná nie vlastnou dôstojnos ou, ale istotou viery. Bez viery nie je možné vôbec ni dosiahnu . „ Z udí nie je nikto hodný toho, aby sa postavil pred Bohom a predstúpil pred Jeho tvár, sám nebeský Otec, aby nás zbavil toho zmätku, ktorý by inak trápil naše duše, dal nám svojho Syna Ježiša Krista, Pána nášho, aby u Neho bol našim zástancom a prostredníkom, v Jeho vodcovstve, aby sme k nemu bezpe ne pristupovali v úplnej dôvere, že s takým zástancom nám nebude ni odopreté, o o budeme prosí v Jeho mene.“

Súhlasne sa vyjadruje aj apoštol Pavol, Božie zas úbenia sú v Kristu. V om sú všetky Božie zas úbenia pre nás. Kristus je cesta života, to znamená aj cesta modlitby. Modlitby k svätcom sú pod a Kalvína jasný blud. udia sa majú na modlitbách jeden za druhého prihovára , pokia žijú tu na zemi. Naším orodovníkom je len Pán Ježiš Kristus.

„ Sám Ambrózius hovorí, že On je našimi ústami, ke hovoríme s Otcom, našim okom, ke vidíme Otca.“ Kalvín ešte napomína, že svätci, ke sa k nim lovek modlí, nemôžu zmeni vô u nebeského Otca. Nesmie sa zatem ova sláva narodenia Pána Ježiša Krista, zbavova Jeho kríž obsahu modlitbami k svätým. Predsa Ježiš Kristus nám ukázal Boha ako nášho Otca. V tom je On našim bratom.

V modlitbách k svätým je i klam, že budú istejšie vypo utí, keď už raz vypo utí boli, napríklad Eliáš. Reformátor uvádza, že modlitba má dve asti, prosbu a v a nos . V prosbách prosíme zo srdca, hlavne to, o slúži k Božej sláve. Vo v a nosti smerujeme k chválam, k akovaniu za dobro, ktoré je akéhoko vek druhu. Kalvín radí, díva sa na Božie dobrodenia v nás a okolo nás. To všetko má by stálou výzvou na chvály a v a nos . alej nabáda k bohatému životu : „, Nech o omko vek uvažujeme, hovoríme a oko vek robíme, uvažujme, hovorme, konajme pod Jeho rukou i vô ou a v nádeji na Jeho pomoc!“ Apoštol Pavol nám prikazuje, aby sme sa modlili bez prestania. Osobné a súkromné modlitby majú by bez prestania, verejne modlitby cirkvi v stanovenom ase bohoslužobného zhromaždenia. Verejným miestom modlitby je kostol, veriaci sa tu modlia, po úvajú kázanie a prijímajú sviatosti. Ale nezabúdajme, že aj my sami sme chrámom Ducha Svätého. Pán Ježiš Kristus prikazuje modli sa v skrytosti, aby náš Otec, ktorý je v skrytosti nás vypo ul. Modlitba je aj nie o dôverné a skryté pred inými u mi. Modlitba má vyviera z pohnutia srdca. Na verejných modlitbách všetci spoločne jedným hlasom, akoby tiež jednými ústami, vyznávajú a zároveň od seba navzájom prijímajú vyznanie viery. Modlitby majú by prednášané v udovej re i, aby im rozumelo celé zhromaždenie. Ani vo verejnej, ani v súkromnej modlitbe nemôže by náš jazyk, naša re , bez srdca. Kalvín hovorí, že súkromné modlitby sú niekedy najlepšie bez slov jazyka, v tichu vnútornej re i. V každej modlitbe musíme predovšetkým dba na Božiu slávu. Hoci sa modliame za to, o je k nášmu prospechu, predsa vo všetkom h adajme Božiu slávu. Kalvín, nás k tomu v Inštitúcii vedie.

J.G.

Ot e náš, ktorý si v nebesiach !

Reformátor hovorí o plnej adresnosti modlitby, ktorú nás naučil náš Spasiteľ . V tejto modlitbe sa dovolávame nášho nebeského Otca. On je v nebesiach, ale predsa to nie je ľaleko. Po modlitebnej „ linke “ je náš Otec v Ježišovi Kristovi s nami.

Kalvín v Inštitúcii pou ne uvádza: „ Ke nazývame Boha Otcom, iste staviame pred seba meno Kristovo.“ My sme Kristom zachránení, tak skrze Neho oslovujeme Boha Ot e náš. Je to kres anské a kristovské. „ Ako hovorí Ján, že dal moc by tiež synmi Božími tým, ktorí veria v jednorodeného Syna Božieho (Jn 1, 12). A tak sa nazýva našim Otcom a chce, aby sme Ho tak nazývali.“ Kalvín v Inštitúcii píše, že je to ve mi pekné meno, ktoré svojim významom nás zbavuje všetkej neistoty. Pre nás znamená Otec domov, lásku, istotu. Otec, znamená silnú väzbu a starostlivosť . Inštitúcia poznamenáva, že láska nebeského Otca je silnejšia, než láska rodi ovská. Jedná sa teda o silné puto. O znamenitú a nehynúcu lásku. V nej je nadmerná dobrota a milosrdenstvo. V Otcovi je zas úbenie, ke vieme my dáva svojim de om dobré dary, omnoho viac nám daruje On, lebo je našim nebeským Otcom.

Pomoc h adáme u Neho, lebo je náš Otec. Nie je nám cudzí a neznámy. „ Túto prekypujúcu plnos otcovskej blahovôle nám predstavuje v podobenstve, kde otec synovi, ktorý sa od neho odcudzil, ktorý rozmrhal roztopašne jeho majetok, ktorý sa proti nemu ažko prehrešil, vystiera v ústrety svoje náru ie a ne aká, až ho bude prosí o milosť . Sám sa skôr k nemu obracia, pri návrate ho z ľaleka poznáva, sám mu ide v ústrety, teší ho a v milosti prijíma (Lk 15, 11 – 24).“ Pod a nášho reformátora nás toto u í, že musíme od nebeského Otca o akáva v omnoho vä šej miere, nad všetkých ťudských otcov. On je najláskavejší, je milosrdný. Otec nebeský, to nie je len pomenovanie, ale skuto nos prechováajúcej lásky k nám. Inštitúcia jasne zdôraz uje: „ Ot e, ktorý si taký verný vo i svojim synom, taký ochotný odpúš a , my, Tvoji synovia, k Tebe voláme a Teba prosíme, sme celkom bezpe ne presved ení, že k nám nezachováš inú lásku než otcovskú, akoko vek sme nehodní takého Otca.“ Otec nebeský je teda láskavý, ale tiež nás vychováva. Rozhoduje o tom o potrebujeme. O tom, ko ko unesieme a na om záleží.

Povšimnime si alšiu výbornú myšlienku, ktorá je v Inštitúcii : „ Nedostáva sa nám pou enie v tom zmysle, aby Ho každý zvlášť nazýval svojim Otcom, ale skôr, aby sme Ho všetci spoloč ne nazývali našim Otcom. Dostáva sa nám tým napomenutie, ko ko citu bratskej lásky musí medzi nás vstúpi , ke že sme spoloč nými synmi takého Otca.“

Z Kalvínovho výkladu zrete ne pre nás vyplýva, že máme spoloč ného Otca. Nie je to ot im, tútor, ale nebeský Otec, ktorého poznávame skrze Pána Ježiša Krista. Preto sa musíme drža jednotne, zdie a sa, nies si navzájom bremená. Reformátor krásne hodnotí i pre našu sú asnos , že nebeský Otec, je najlepší Otec. Preto nemáme v ni om nedostatku. Z toho nám vyplývajú povinnosti, milova Otca, milova bratov a sestry. V Kristu sme bratia, v om máme Otca. Ako píše Kalvín, bratom máme veri a pria im len to najlepšie. K domácim viery však máme by naklonení jedine ným citom, pod a odporú ania apoštola Pavla ; Gal 6, 10 . „ Všetky naše modlitby majú smerova k tomu obecnstvu, ktoré náš Pán ustanovil vo svojom krá ovstve a vo svojom dome. Ale to nám nebráni, aby sme sa nesmeli zvlášť modlí i za seba i za niekoho iného, len ke duch neupustí a ani sa neuchýli od zrete a na toto obecnstvo, ale všetko zameria k tomu cie u .“

V modlitbách máme pamäta na núdzných, nezabúda na zronených a mdlých. Zaiste uplat ujeme hlavne vlastný poh ad na iných. Nám charakteristické nazeranie na problémy druhých. o nie je napokon zlé, ale Kalvín nás vedie do precíznejšieho poznania ú innosti modlitby. Inštitúcia : „ Láskavos a v obdarovaní môžeme preukáza len tým, ktorých núdzu sme prehliadli, modlitbou sa však dá pomáha i celkom cudzím a úplne neznámym, hoci sú od nás odlú ení akouko vek vzdialenos ou.“ Kalvín predstavuje všeobecné modlitebné pravidlo, v ktorom sme jednoducho všetci synovia Boží.

„ Pripája sa, ktorý si v nebesiach. Z toho sa nesmie hne usudzova , že je nebeskými priestormi akoby nejakými hranicami spútaný, obmedzený a uzatvorený. Ve sám Šalamún vyznáva, že nebesá nebies Ho

nemôžu obsiahnuť a v prorokovi sám hovorí, že nebo je Jeho trónom a zem podnožou Jeho nôh (1 Kr 8, 27 ; Iz 66, 1; Sk 7, 49; 17, 24).“

Nebeský Otec nie je obmedzený nijakým priestorom, určiť si ho nemôžeme. Kalvín vysvetľuje, že je rozptýlený vo všetkom. To sú skutočnosti nad náš rozum, nad naše pomyslenie. Človek chce prirodzene definovať, odhadovať, prichádzať k veciam na koreň. Platí tu to ale našich úbohých možností. „Lebo naša myseľ by pre svoju tuposť inak nemohla pochopiť Jeho nevýslovnú slávu, je nám naznačená nebom, nad ktoré sa naše oko nemôže stretnúť s ničím vznešenejším a velebnejším“.

Ak je reč o Bohu, nesmieme ostávať pri zemi. Ktorý si v nebesiach znamená nadprirodzenú moc, všemohúcnosť. Otec v nebesiach je slávny nad všetku pozemskú slávu. Je láskavý nad celú pozemskú lásku. Je Otec, ktorý sa o všetko stará. Dbá o to, aby nám nič potrebné nechýbalo. Vychováva nás a vedie, vytvára nám len tie najlepšie podmienky. Ján Kalvín nás varuje, aby sme o tomto nezmysle ani svetsky, ani ľudsky. Naše myšlienky musíme dvíhať od zeme k nebu. Vo viere sa zbavujeme zemskej príťažlivosti. Hádime do perspektívy nového stvorenia. V závere kapitoly Kalvín vystríha, aby sme nemerali Otca v nebesiach svojimi mierami, aby sme Jeho vôľu neplnili podľa svojich záležitostí. Vydajme sa teda na túto cestu.

J.G.

Posvä sa meno Tvoje!

Modlitba Pánova má v sebe dôležitú silu posväcovania Božieho mena. Táto modlitba ur ená všetkým u eníkom Ježiša Krista nás vedie. Je smerodajná pre aktívny a sústavný život viery. Je pre nás výzvou ži z Bohom a pamäta na Jeho nepremennú svätos . Žijeme teda v zmysle posväcovania Božieho mena? Voláme našim spôsobom života posvä sa meno Tvoje ? Nechajme sa vies Duchom Svätým, nech sprevádza, usmer uje naše myšlienky, slová i skutky. Vo všetkom o konáme, nezabúdajme na Boha.

Božie meno je objas ujúcim súhrnom Božej svätej existencie. Boh je ve ný, po všetky veky! Inštitúcia potvrdzuje: „ Menom Božím sa tu ozna uje Jeho moc, ktorá sa skladá zo všetkých Jeho cností, ako je sila, múdros , spravodlivos , milosrdenstvo a pravda. V tom je totiž Boh ve ký a podivuhodný, že je spravodlivý, múdry, mocný, pravdivý at .“

Reformátor Kalvín sa vyjadruje presne k myšlienke modlitby. Meno je moc, zmysel, zvidite nenie. Môžeme si tu spomenú na Mojžiša, jeho snahu a ochotu spozna Božie meno. lovek má túžbu zoznámi sa, vymeni si adresu, spozna meno. Mojžiš už vtedy dostal odpove , ktorá stále platí. Boh je a bude ve ný, SOM, KTORÝ SOM, On je stále ve ný, 2 M 3, 14.

My sa máme oddane modli , aby sa posväcovalo to o už je sväté. Aby sa šírila známos v Boha medzi u mi a národmi. Modlitba vzdáva Bohu chválu, zdôraz uje poslušnos . Nevdojak „ posväcujeme“ našim súhlasom, ktorý môže ma rôznu formu to o je svetské. Vždy je nutné zah bi sa do Ot enáša. V om je duchovný poklad! Veriace srdce v radostnej istote volá do sveta a do svojho vlastného života : „ Posvä sa meno Tvoje !“.

Inštitúcia: „ A oko vek iní Boh, aby sa všetky Jeho diela javili slávne, aké skuto ne sú:“

Velebnos Božia je ve ká, nemôžeme k nej pristúpi , ani ju obmedzi . Kalvín prísne pripomína, že Božiu velebnos musíme uznáva , zvelebova . Neobstojí naša udská malichernos , orientácia na nie o si dokazova . Skôr sved í oddanos , dôvera v spojení s pokorou. Svätý Boh je realita, nemenná pravda.

Ak trestá, je spravodlivý. V odpustení je milosrdný, v zas úbení pravdivý. V Bohu a v Jeho jednaní, konaní, musíme bada len superlatívy. Všetko o robí dobré je! Nesmieme sa preto myli . Božie dielo je sväté, pretože sám Boh je svätý. Jeho menom je moc a svätos . V Jeho mene ide spravodlivos , napreduje milosrdenstvo, šíry sa pravda. Rozhodujme sa zásadne pre šírenie a potvrdzovanie Božej svätosti. Tá je konkrétna, menovitá. Nádherná a nekone ná. asto sme však nepou ite ní, bez ochoty meni priority. Zdržiavame sa na pies itom podloží neistoty. Kto nám môže pomôc ? Objavujeme svätos najsvätejšiu, Božiu ? Poobzerajme sa okolo, nech sa v nás prebúdzá poznanie Božej svätosti, trojnásobnej, plnej.

Inštitúcia: „ Aby koniec koncov celkom nebolo veci, z ktorej by nevyžarovala sláva do nej vrytá, a aby sa tak ozývali Jeho chvály vo všetkých srdciach a vo všetkých jazykoch“.

Boh je slávny, slávna je Jeho trojjediná existencia. Slávne sú Jeho diela. On sám je sláva v sláve, najslávnejší. My ho smieme oslavova , ži svätý život viery. Božie meno je sväté, teda tajomné. Obsahuje nepoznané a predsa prítomné. Sektári „ poznajú“ pravé Božie meno. Chabo sa domnievajú, že už to je záruka spasenia. Nesmieme zabúda na to, že meno Božie znamená božskos . Spoznáme ju a posväcujeme ?

Kalvín horlivo a zápalisto píše: „ Neskôr, aby každá bezbožnos , ktorá toto sväté meno špiní a znesväcuje, to znamená, ktorá toto posvätenie zatem uje a zmenšuje, zhynula a bola uvedená v ni otu. Aby sa i v tomto zahynutí viac a viac Božia velebnos stávala slávnejšia.“

Bezbožnos je cesta do pekla, je znesvätením jedine ného Božieho mena. Nie je vôbec správne znáša na svätos špinu zmätku bezbožnosti. Kalvín vyjadruje, že v Posvä sa meno Tvoje, je prosba a v akyvzdanie. Je to naozaj tak, prosíme a akujeme. Vidíme Božiu slávu a posvätenie Božieho mena aj v ažkostiach a prehrách ? Mnohí sa denne modlia Ot enáš, modlíme sa súkromne i verejne, osamote i spolu. Pánova modlitba je univerzálna, je v nej všetko. Nie vždy sa zamýš ame nad podrobnos ami. Nad zmyslom odriekaného. Súvislosti však tu sú. Modlíme sa, aby sa posvätilo Božie meno vo všetkom. Aj vtedy, ke život nejde pod a vlastných predstáv. Ke zápasíme a tým môžeme by silnejší.

Kalvín sprítom uje: „ Lebo, keď sa modlíme, aby meno Božie bolo všade posvätené, vzahujeme chválu za všetko dobré na Neho, všetko priítame Jemu a uznávame Jeho dobrodenie nám preukazované.“

V našich myšlienkach nespomíname chýba túžba po posväcovaní Božieho mena. Tak volá napríklad žalmista : Ž 115, 1 „ Nie nám, ó Hospodine, nie nám, lež menu svojmu daj es pre svoju milos a vernos .“

Alebo chválenie v alšom žalme : Ž 145, 1 – 2 „ Chválospev. Dávidov. Budem a vyvyšova , Bože môj, Krá u, na ve né veky dobrore i Tvojmu menu! Budem Ti dobrore i každý de , na ve né veky chváli Tvoje meno! “

Krá Šalamún kedysi vybudoval chrám, vtedy sa modli : „ dom, ktorý som vybudoval Tvojmu menu.“ Krá vo svojej modlitbe spája Božie meno zo silnou rukou a vystretým ramenom. V Písme máme uložené alšie dôkazy, že Božie meno je sväté. Vo všetkom Božom konaní je mocný prejav sily a svätosti. Sklo me sa vo všetkom a vyjadrujme posväcovanie mena Božieho.

J.G.

Príkrá ovstvo Tvoje!

My kresania sa musíme modliť. Modlitbou z najvzácnejších je tá, ktorú nás naučil Pán Ježiš Kristus. Modlíme sa ju od detstva, hoci detsky nechápeme jej význam. V modlitbe je obsiahnutá naša viera. Predkladáme oľakávania a túžime po jej hodnotách. Možno je nám známa stará kresanská pravda: „Ak a zväzda hriech, pomodli sa Otčenáš!“ . Vezmime si teda za svoje všetko, o táto modlitba nesie do nášho života. Je od Pána!

V modlitbe je jedinečná prosba: „Príkrá ovstvo Tvoje!“. Ján Kalvín vysvetľuje, o znamená Božie krá ovstvo: „Krá ovstvom Božím sa rozumie, že On svojim Svätým Duchom spravuje a riadi svojich tak, aby tím vo všetkých ich skutkoch uinil zreteľným bohatstvo svojej dobroty a milosrdenstva“. V tomto svete sme riadení „zhora“, mocou Božieho Ducha Svätého. Žijeme teda v súvislostiach krá ovstva Božieho už tu a teraz. Radujeme sa, že Boh, ktorý je živým Bohom, nám odhaľuje svoje krá ovstvo. Kalvín to ve mi pekne vysvetľuje, že sme pod Božou správou. Konajme v tom skutky svetla, vyhýbajme sa skutkom tmy. To je pre nás najlepšie riešenie viery. Vždy a všade. Uenie kres anského náboženstva alej opisuje, o sa stane zo zlými. „alej, že zavrhnutých, ktorí Ho neuznávajú za Boha a Pána, a ktorí sa nechcú podrobiť Jeho vláde, hubí a zavrhuje a ničí ich svätokrádežnú pýchu, aby sa tím prejavilo, že niet moci, ktorá by sa Jeho moci mohla vzoprieť.“

Boh je mocný nadovšetko, kraľuje spôsobom sebe vlastným. Všetci, ktorí sa protivia Jeho vláde, to pocítia, že On je silným vládcom. Boh je silnejším kraľom ako boli králi Egypta, Babylonu, Asýrie, Perzie. Z Biblie vieme, že je nad všetkých pozemských kraľov. Aj pohanskí králi mali viacero možností sa presvedčiť o Jeho neobmedzenej vláde. Pred Ním neobstáli a ich panstvá sa zrútili. Nikto si ani dnes i zajtra nesmie myslieť o sebe viac než o Bohu. Božie kraľovanie sa neobmedzuje ľudskou trúfalosťou a rozpínavosťou. Boh náš kraľuje tak, ako sa mu páči. Kraľuje presne, vynáša svoje rozkazy, omilostenia a súdy.

„Keďže sa to deje každodenne pred našimi očami, že Jeho sväté slovo vztýčené ako žezlo i pod krížom i v pohľadáni a v posmechu sveta je živé, kraľuje, prospieva a prináša svoje ovocie, dá sa z toho vidieť, že také krá ovstvo kvitne i na tomto svete, hoci nie je z tohto sveta.“ K tomu sú priradené biblické miesta: 1 Kor 1, 21; Jn 17, 14; 18, 36; Rim 14, 17. Výkonným inštrumentom Božieho kraľovania medzi nami a v tomto svete je Božie slovo. Jeho slovo je všemohúce, večinou všetko povstalo. Jeho slovo platí a dochádza v platnosť napriek všetkému. To, o sa mu prieči napokon zahynie. Naš reformátor poznáva Božie krá ovstvo ako večné, duchovné, neporušiteľné a večné. K tomu uvádza predmetné biblické citáty: Lk 1, 33; Dn 7, 14 a 27. Božie krá ovstvo znamená Boha, Jeho trojjedinosť. Jeho večné vládnuť, Boží majestát a vznešenosť. On je svätý a tak aj kraľuje. Pre nás vyplývajú povinnosti, poslušnosť a dôvera.

Inštitúcia: „A tak sa modlíme, aby prišlo toto Božie krá ovstvo, to je, aby si deodod a Pán rozmnožoval nový ľud verných, ktorí by všetkými spôsobmi vebili Jeho slávu, aby na nich vylieval hojnosť svojich darov stále štedrejšie. Tak nimi v nich deodod a viac a viac žil a kraľoval“. Modlíme sa za Božie kraľovanie, túžime po ňom. Radujeme sa živou vierou v nekonečných priestoroch Božieho panovania. V každom ase totiž vieme, že živý mocný Boh kraľuje. Chceme Jeho vplyv, snažíme sa uplatňovať pre všetko Teokraciu, Božiu vládu. Preto denne a neprestajne voláme z každej našej situácie po Božom krá ovstve. Dovoľávame sa Božieho zásahu a Jeho pomoci.

„Keď však sa takto modlíme, aby krá ovstvo Božie prišlo, žiadame tím zároveň, aby konečne bolo zavŕšené a naplnené: totiž v zjavení Jeho súdu, v ktorý to de On sám bude vyvýšený a bude všetko vo všetkých, keď zhromaždí a príjme svojich v slávu, avšak krá ovstvo satanovo bude celkom vyhladené a zničenie (1 Kor 15, 28).“ Božia vláda, Jeho kraľovanie je v našom bezprostrednom záujme. Pre Božie kraľovanie vytvárame svojim úsilím podmienky. Napomáhame tomu, aby mnohí poznávali Božiu vládu. Spasíte sveta, Pán Ježiš Kristus nám sprehadnil Božie krá ovstvo. Krá ovstvo, ktoré nie je z tohto sveta. Kráľ mal na hlave tŕnovú korunu, šarlátový plášť. Znášal úškľabky a posmech, dokonal na kríži zo známym nápisom nad hlavou.

o chceme aby prišlo? Počom naozaj a v pravde túžime? Vždy len po Božom kraovaní? Nesmieme si kraovať my sami, ži si kraovsky život na vlastnej nohe. To sa vždy vypomstí. Prosme o Božie kraovstvo a túžme po jeho hodnotách a vlastnostiach. Pri našich modlitbách, iste úprimných a srdečných, zväšša myslíme na seba. Na vlastné potreby a záujmy. Vyjadrujeme v nich svoje očakávania a túžby. Iste, aj to je dôležité a vo viere. Kalvín nás vedie výkladom Modlitby Pánovej ešte ďalej. Modli sa a prosí za Božie veci, lebo aj nás sa to týka. Sme zainteresovaní, zapájaní do Božieho diela. Môžeme si sami želať viac? Ak chceme zhodnotiť svoj život, ak chceme mať radostnú vieru, prosme za príchod Božieho kraovstva. Z Bohom sa niet čoho obávať a desiť. On je mocný v skutku a v slove. On je ve moc, je istota. On je záruka, je bezpečie. Božie kraovstvo nemá hranice, je vo všetkom sebestačné. Ak nám na nie omve mi záleží, povieme toto je moje kraovstvo. Tým hovoríme, že trávim svoj čas, dávame prostriedky, chránime si. Máme „svoje kraovstvá“ na ktorých nám záleží, nedáme na ne dopustiť. Božie slovo nás vytrvalo vyzýva na modlitebnú účasť v Božom pláne. Zopnime teda ruky a sústredene prosme, aby prišlo Božie kraovstvo!

J.G.

Bu vô a Tvoja ako v nebi tak i na zemi!

Božia vô a je svätá, jedine ná, zvrchovaná, pevná. Ani sa nedá ľudskými prostriedkami vyjadri celok a podrobná pôsobnosť Božej vôle. Znamená samého Trojjediného Boha! Uskutočňuje sa všade a niet vymedzeného priestoru, kde by nemala platnosť. Božia vô a je komplex Božej starostlivosti o nebo a zem. Je to nezmerateľný súhrn lásky a milosti pre celé stvorenstvo.

Kalvín nezakryte obdivuje Božiu vô u, poznáva ju vo všetkom. Jeho Uenie kres anského náboženstva to potvrdzuje, keď rozoberá tretiu prosbu modlitby Pánovej. „V nej prosíme, aby ako v nebi, tak i na zemi, to znamená všade, všetko riadil a spravoval podľa svojej vôle, aby všetko dianie na svete sám určil. Všetky svoje stvorenia užíval podľa svojho záujmu a úbenia, a aby si podľa svojho úradu všetku vô u všetkých ľudí, aby náležite poslúchali Jeho vô u. Jedni zo súhlasom, ako sa sluší na Jeho úrad, iní neradi a s odporom, ako iní diabol a zvrhnutí, ktorí znižujú Jeho panstvo a stivo mu unikajú a snažia sa vyhnúť poslušnosti Jemu.“

Poznáme z Božieho slova stály príklad Pána Ježiša Krista. On sa podvolil vôli nebeského Otca. Ni nekonal bez poslušnosti, bez vedomia širších súvislostí. Sám sa modlil, aby sa stala vô a Otca, ktorý je v nebesiach. My sme radi, keď sa naplní naše očakávanie, naša vô a. Radšej si volíme nám vyhovujúce a nám patriace. Kedysi sa viac hovorilo, nech sa deje vô a Božia. Stávajú sa udalosti, v ktorých považujeme práve Božiu vô u za zlú. Naša vô a sa nám javí ako nie o lepšie. Dokonca si ľudsky myslíme, že sú tu zákony prírody, zákon schválnosti, náhody. Apoštol Pavol nás tiež učí, že náhody nie sú, ale všetko sa deje podľa vôle Božej. My modlitebne prosíme o plnosť a úctnosť vôle Božej. Táto je našim záujmom a trvaním. Kalvín sa vyjadruje: „A keď toto žiadame, zriekame sa všetkých svojich túžob a Pánovi odovzdávame a prenechávame všetky city, ktoré v nás sú a prosíme, aby sa nám veci nedarili podľa nášho prania, ale aby uinili, ako sám vopred vedel a rozhodol, že sa budú diať.“ Tu je namieste si priznať a odhaliť realitu, my sa len sťažujeme alebo vôbec nezriekame svojich túžob. Prebývame v sebaistote, ktorá klame a obmedzuje nás. Vô a Božia sa musí stať termínom nášho života, kompasom dopredu. Preto musíme aj my požiť o Božie vedenie, priamo o to, aby neviedla naša úbohosť. Je to zapieranie seba, je to odovzdanie sa do moci Božej. Nesmieme teda váhať v hriechu, keď je na mieste vyznačenie Pána. Povedzme áno nebeskej láske a nadľadnému Božiemu konaniu! V Písme máme na to množstvo príkladov. Práve v skúškach sa môžu rodiť predsavzatia poslušnosti Bohu. Vô a ľoveka, kres ana sa musí stretávať s Božou vô u. Božie slovo, živá viera, nádej a láska nás privádzajú na cestu poslušnosti. Ako píše Kalvín, modlitebná prosba: „Bu vô a Tvoja“ je túžba po novom živote. Po živote, ktorý je premenený vierou.

„Avšak prosíme nielen za to, aby Boh uinil naše city, ktoré odporujú Jeho vôli, márnymi a neúctnými, ale skôr, aby v nás stvoril novú myseľ a nové srdce. Zahladil to naše staré (Ez 36, 26), aby v nás nebolo živé žiadne žiadostivé pohnutie, než len istý súhlas s Jeho vô u.“

Boh od nás vyžaduje a o očakáva náklonnosť, dôveru. On nás predsa vedie, ukazuje cestu, po ktorej máme kráčať. Súhlasí s Božou vô u neznamená prehrať, stratí sa. Práve naopak, zvidíte ni vieru v každom verejnom a osobnom stave i rozpore.

Inštitúcia: „Skrátene, aby sme nechceli ni sami zo seba, ale ako to chce v nás Jeho Duch, majme Ho vo svojom vnútri za úctu a. Uctí sa milovať to, čo sa Jemu páči, ale nenávideli a protivili si všetko, čo sa Jemu protiví.“ Čo je Jeho, čo je naše poznávame v Božom slove. Ako často vôbec nedbáme na to, že Bohu sa protiví naše správanie. Chceme rušiť Jeho vô u, zniesť zo sveta Jeho poriadok. Veriaci ľovek aj v tej najhoršej hodine prijíma, že je s Bohom, preto môže vyhlásiť, moje bremeno je ľahké. Neprotiví sa Božej vôli je dôležité a správne. Môžeme sa pýtať je Božia vô a trápenie, choroba, operácia, núdza, samota, živelná pohroma, smrť? Je Božia vô a strata blízkeho, krach a bankrot? My ľudia máme vždy veľa otázok, my poznáme aj vlastné riešenia. Pýtame sa a zároveň si odpovedáme ako aj mnohé biblické postavy. Prečo, kvôli čomu? Nad tým je postavená Božia odpoveď, môj si ty!

V závere výkladu tretej prosby Ján Kalvín podáva vyjadrenie: „ Nuž toto sú tri hlavné oddiely modlitby, keď sa ju modlíme, sluší sa, aby sme mali pred oči len slávu Božiu, nedbali na seba a nehadali nejaký svoj prospech“. Kalvín podpisuje, že Božia vôľa sa uskutočňuje, ale predsa ju máme modlitebne žiadať. Máme si ju želať a po nej túžiť. Má byť v našom srdci. Nemá nám byť nič prednejšie. „ A nie je bezvýznamné číň to, aby sme tak dosvedovali a vyznávali, že sme služobníkmi a synmi Božími, ak pokiaľ na nás je, slúžime Jeho cti (aká patrí Pánovi a Otcovi).“

Reformátor výstižne vyjadruje veľký význam služby Bohu. Je obohatením, prínosom. Pri poslušnosti Bohu si nemáme nič nárokovať, vyberať si. Sami sebe určovať, tu vôľa Božia, tam vôľa moja. Plniť Božiu vôľu, prežívať všetko v poslušnosti a vo vyznaní je zápas.

„ A tak tí, ktorí neprosia s takým zápalom a dychtivosťou k rozšíreniu Božej slávy, aby meno Božie bolo posvätené, aby prišlo Jeho kráľovstvo, aby sa stala Jeho vôľa, nesmú byť poítaní medzi synov a služobníkov Božích. A ako sa toto všetko stane proti ich vôli, tak sa im to obráti v zahynutie a odsúdenie.“

Božia vôľa je všetko, čo prežívame. Pavol píše, ničomu sa nedám ovládnuť, vo všetkom sa máme predstavovať ako Boží služobníci.

J.G.

Chlieb náš každodenný daj nám dnes!

Každý de sme odkázaní na Božiu starostlivosť. Zároveň každý de ju dokazuje a potvrdzuje. Boh sa o všetkých stará, On je náš nebeský Otec. Stále de o de sa len dokazuje Jeho ve ká starostlivosť. Kalvín sa vyjadruje, že v tejto prosbe žiadame od Boha to o potrebujeme. Žiadame v našej nedostatosti a chudobe. Chlieb každodenný nám môže darovať len Boh. On nám všetko pripravuje, o všetko sa stará.

Kalvín prosbu o každodenný chlieb v Inštitúcii vysvetľuje: „V nej prosíme Boha obecné za všetko, o vyžaduje naše telesné blaho z vecí tohto sveta, nielen, aby sme sa mali ím živi a oblieka, tiež i za všetko vôbec, o on sám pripravuje. Aby nám to bolo k úžitku tak, aby sme mohli svoj chlieb požívať v pokoji“. Takže chlieb je tu pod a reformátora obsiahlejší, širší pojem. Znamená ve kú Božiu starostlivosť o každého loveka. O u aj máme prosíť lebo si ju nezaslúžime. Nezabúdajme že ni neprihádza samo len tak, ale od Boha. Ak by nás každý de nevedel a nezaopatroval bolo by s nami zle. Tak objasňuje Kalvínové Uenie kres anského náboženstva, Inštitúcia.

„Touto prosbou sa krátko odovzdávame do Jeho starostlivosti a zverujeme sa Jeho prozretečnosti, aby nás pásol, chránil a zachovával.“ Je to naozaj tak, Boh vie o my potrebujeme, nemusíme o tom dlho hovoriť. On dokonale pozná naše srdcia, naše zmysly a pohnútky. Nám už ostáva len sa s dôverou zveriť do Jeho starostlivosti. Necha sa viesť a živi Jeho láskou. Ve vieme, že aj po né alie sú v Božej starostlivosti.

„Lebo neopovrhol najlepší Otec prijať do svojej starostlivosti a opatery i naše telo, aby cvičil našu vieru i v týchto mali kostiach až do poslednej omrvinky chleba a kvapky vody.“ Kalvín priznáva našu ľudskú slabosť, že sa nadpriemerne staráme o telo, viac než o dušu. O svoje telo sme znepokojení. Kalvín poukazuje, že ak nemáme po ruke hojnosť vína, obilnín a oleja, chvejeme sa a sme v pochybnostiach. Reformátor objasňuje: „aleko viac váhy prikladáme tie u tohto krátkeho života než onej ve nej nesmrtečnosti“. Je to tak, staráme sa o bude dnes a zajtra. Sme príliš zameraní na pozemské veci. Na jednej strane máme pracovať, snaží sa, ale pri tom prosí o každodenný chlieb. Lebo my akoko ve usilovne pracujeme, nie je to postačujúce pre náš život. Pridanou hodnotou je Božia starostlivosť o nás. Ak Boh nepožehná darmo sa namáhame a lopotíme od rána do večera. Naša snaha by nebola korunovaná úspechom. Pod a Kalvína, úloha viery nie je ľahká, odkladá nedôveru, ktorej sa držíme zubami nechtami. Tu uvádza Kalvín biblické miesto Mt 6, 11. nášho Otca prosíme za náš chlieb.

„ale v tom, že hovoríme každodenný a dnes, je pre nás pouenie, že nemáme horie neprimeranou žiadostivosťou po tých pomínutých veciach, ktoré by sme neskôr mohli v pyšnej túžbe zneužívať k pôžitkárstvu, pýche, alebo inému druhu rozmarnosti.“ Tu si môžeme spomenúť na cestu Božieho udu cez púšť. Nebeská manna prichádzala ako nebeský dar každý de, kto nazbieral viac ako potreboval, manna sa skazila. Nesmieme byť nevedia a ni a nesmie sa nám máliť, Boh nám dáva o potrebujeme. On pozná mieru darov!

„Máme prosíť len to ko, ko ko postačí našej potrebe akoby na de. A to v tej istej dôvere, že Otec náš ako nás dnes živil, neodoprie nám ani zajtra svoju pomoc!“ My si nikdy nemyslíme, že dokážeme zhromaždiť dostatočné množstvo, všetko o potrebujeme. Práve naopak, uvedomujme si bezhraničnú závislosť na Bohu! Nijaké majetky nás nesmú priviesť k pýche, to by bolo zlé. Kalvín sa nerozpakuje pripomínať: „Nech oplývame akýmkoľvek ve kým množstvom majetku, i keď budú naplnené stodoly, vždy predsa sa sluší, aby sme prosili o chlieb každodenný. Majme na mysli to, že všetko hmotné bohatstvo nie je ni ím, keď Pán nedáva prospech a nerozhoduje vyliatím svojho požehnania. Ani to nie je naše, o máme v ruke, pokiaľ nám z neho neudelí iasto ku na každú jednotlivú hodinu a pokiaľ nám ho nedovolí užívať“. Je to obdarovanie a dovoľenie. Dary pre telesný život vytvárajú perspektívu života ve ného. Sprítomujú Božiu lásku, ktorá je až na ve nos. Tu nesmie mať miesto nespokojnosť, nenásytosť, lakomstvo, nevedia a nos. V Inštitúcii sa jasne uvádza, že ten kto je presýtený svojim prebytkom, kto má pyšné srdce vo svojej zabezpečení a volá touto prosbou k Bohu, posmieva sa Mu.

Aj toto nás vedie k premýšľaniu nad sebou. K tomu, aby sme sa skúmali a poznávali tak toto je dôležité. Preto naozaj musíme mať každý deň. Kalvín tiež varuje neopovrhovať každodenným chlebom. Modlitbu Pánovu, Otčenáš, považuje za pravú modlitbu. A taká modlitba musí pred Bohom všetko vyliť, celú myseľ, celé vnútro. Človek pred Bohom nesmie vôbec nič skrývať.

„V tom, že chlieb je nazývaný náš, vyvstáva ešte viac Božia láskavosť, ktorá odíňa našim vlastníctvom to, čo sme si nijako nezaslúžili.“ K tomu sú v Inštitúcii uvedené biblické miesta: 5 M 8, 3 a 5 M 17 – 18. My sa musíme učiť stále viac chápať Božiu lásku, je veľa kolepá. V nej môžeme nazývať naše to, čo naše vôbec nie je. Boh je štedrý darca a na tom stojí každý deň nášho života. Boh nám veľa a daruje aj cez prácu našich rúk, ani tu si nesmieme namýšľať, že sme to dokázali vlastnou šikovnosťou. Len našim priením, chytrosťou a plánovaním.

Chlieb každodenný je milosť, stály prísun Božích darov. Majme pre ne otvorené srdcia, neberme ich bez vďaka a lásky. Usilujme sa zaviesť nášmu nebeskému Otcovi za Jeho náklonnosť. Stále trvá Jeho milosť, každý deň ju poznávajme a obdivujme.

J.G.

A odpus nám viny naše, ako aj my odpúš ame vinníkom svojim!

Odpúš anie má v našom živote dôležitú úlohu. Je prejavom lásky, obetavosti, milosrdnosti. Poznávame z Božieho slova, že Boh netrvá navždy pri svojom hneve, lebo rád ude uje milos . Bez odpustenia sa len v ši hnev, dochádza k odcudzeniu. Tu môžeme dôkladne h adie na Pána Ježiša Krista. Jeho obe zmierenia je nám dobre známa. On nás u í modlitbu, v ktorej je všetko! Poradie je dané, nám tak, ako my iným.

Kalvín v U ení kres anského náboženstva vysvet uje: „ Tu prosíme, aby nám bolo dané odpustenie hriechov, ktoré bez akejko vek výnimky potrebujú všetci udia (Rim 3, 23).“

Reformátor vysvet uje, že hriech znamená dlh a vinu. My nijakým spôsobom nedokážeme ani nezvládneme zaplati taký ve ký dlh. Z neho sme však oslobodení odpustením. Odpustenie je cesta živej viery. Božie odpustenie je dobrovo né, láskavé, ústretové.

„ Sám ochotne škrtá dlhy a zbavuje nás ich, neprijíma od nás žiadnu cenu, ale svojim vlastným milosrdenstvom iní sám sebe zados v Kristovi, ktorý seba jedine vydal Otcovi na zmazanie dlhov.“ Ján Kalvín nás prísne upozor uje nespolieha sa na vlastné zásluhy. Kto sa spolieha len sám na seba, stráca podiel na dobrovo nom dare. Boh je láskavý, odpúš a nám viac ako si zaslúžime. Bohu sa pod a Kalvína nesmieme vnucova ! Prosi o milosrdenstvo máme bez odvolávania sa na akúsi našu spravodlivos . Pán Ježiš Kristus nás stále u í odpúš a . Na otázku ko kokrát odpusti odpovedá, že nie až sedem ráz, ale sedemdesiat sedem krát. Alebo poukazuje na zmierenie s bratom, ke chce niekto obetova .

Inštitúcia : „ Prosíme, aby sa nám dostalo odpustenia, ako sami odpúš ame našim vinníkom. Ako my ich šetríme a ako odpúš ame tým, od ktorých sme boli v omko vek urazení, nech už bolo s nami nespravodlivo naložené, alebo sme boli po astovaní hanlivým slovom“.

My si vytvárame na odpustenie vlastné kritéria, možno odpúš ame spôsobom nie o za nie o. Naše jednanie nás však usved uje. Odpúš ame za ur itých podmienok. Ako celkom iná koná Božia láska. Márotnatný syn sa vracia domov, otec mu odpúš a. Láska mu pripravila prste , nový odev, hostinu. Odpustenie prináša vždy nie o nové a dosia nepoznané.

Ak sa rozhliadneme okolo seba, možno nájdeme bohatstvo v odpustení. Alebo je nám známi príklad, ke neschopnos odpusti len zhoršuje situáciu. Bujnie hnev a pomsta. Naše odpúš anie má svoje hranice, prejavuje sa náš individualizmus. Ešteže tu je Kristov kríž, na všetky svetové strany. Pre každý rozmer nášho života. On sa modlil aj z kríža: „ Ot e odpus im lebo nevedia o inia“.

Kto má odpúš a ? Kto viac a kto menej? Nikto nemôže poveda , sta ilo odpúš ania! Vytvárame si vlastné názory na vinu a nevinu. Odpustenie je priorita! Dnes aj luxus a vzácnos .

Inštitúcia: „ Nie že by bolo v našej moci odpúš a im vinu za prestúpenia a urážky, to je výsadou samého Boha (Iz 43, 25), ale naše odpustenie je v tom, že dobrovo ne zo srdca odkladáme hnev, nenávis a túžbu po pomste, že spomienku na bezprávie uvádzame dobrovo ne do zabudnutia“. My túžime a prosíme, aby naše hriechy boli odpustené. Ak my sami neodpúš ame, nekonáme kres ansky. Ján Kalvín, píše a zdôraz uje odpúš a všetkým.

„ Ke však chováme v srdci nejakú nenávis , ke premýš ame o pomste a myslíme na príležitos , pri ktorej by sme mohli uškodi , ba dokonca sa nesnažíme zo svojimi nepriate mi spriatelí , získa si ich všemožnými úsluhami a zmieri sa s nimi, zaprisaháme Boha touto prosbou, aby nám nepreukazoval odpustenie hriechov. Lebo Ho žiadame, aby nám u inil, ako my iníme iným. “ Poznávame, že je tu Boží poh ad na to o robíme. Na to ako my prežívame svoju vieru. Teoreticky alebo aj prakticky. Nezriedka spáchame zlo, prikry ho môže odpustenie. Boh loveka varuje, nemyslie si, že môžem všetko. Božie slovo nás vedie posudzova slová a iny vo svetle viery. Kalvín vysvet uje, kto prosí o odpustenie a sám neodpúš a privodí si tým ešte ažšie odsúdenie. Na druhej strane máme vedie , že Božie odpustenie si nezasluhujeme. Nie je na nás, aby nám Boh odpustil. Ale prosíme a snažíme sa nachádza Božiu milos . Boh nás potešuje v našich slabostiach, uis uje nás. Máme ma vedomos a vieru pre odpustenie. Preukazova iným o aj sami o akávame. V našom srdci nemá ma miesto nenávis a pomsta. Kto sa dá ahko privies k pomste, ale ažko k odpusteniu je touto prosbou konfrontovaný s Bohom. Ako žijeme?

Pre o je vo svete to ko nenávisti? Odpusti si nedokážu manželia, súrodenci, susedia, spolupracovníci, ani kres ania. Pri tom naše hriechy sú odpustené v obeti Ježiša Krista ! Náš reformátor sa nezaobrá odpúš aním hriechov za nejaký po et odriekaných modlitieb. Alebo odpúš anie typu ušná spove , pápežská moc, pápež námestník. Hriechy odpúš a jedine Boh! Ak chceme, aby bolo odpustené nám, ochotne odpúš ajme. Boh sa môže zmilova ! Škoda, že už i deti u íme svojim príkladom neodpusti . Stáva sa nielen v románoch a filmoch, že odpustenie prichádza až na smrte nej posteli. Slovenské príslovie hovorí: „ Kto svoje viny utuje, odpustenie dosahuje“. Odpustenie si vyžaduje ponorenie do seba samého. Viac myslime na Pána Ježiša Krista. Majme pred o ami Jeho lásku. Obnovujme si o nás u í. O odpustení hovorí v plnosti Jeho život a dielo. Náš Spasite je našim pravým orodovníkom na Božej pravici. H a me na Pána a nebude zapada slnko nad našim hnevom.

Ján Kalvín v závere výkladu piatej prosby uvádza: „ Kto udržuje tvrdošijné nepriate stvo a kto rozhor enie, ktoré chcú od Boha modlitbou odstráni , sami to prejavujú proti iným, tí aby sa neodvažovali Ho vzýva ako Otca“.

J.G.

I neuve nás do pokušenia, ale zbav nás zlého!

Šiesta prosba modlitby Pánovej je dôverou v Božiu moc. Na všemohúceho Boha sa musíme spoliehať v každom pokušení. Aj vtedy ak na nás dolieha zlo. My sme slabí, ale Boh je naša sila. Kalvín výklad tejto prosby za ňu: „Je mnoho rozmanitých spôsobov pokušenia.“

Naozaj, pokušenie je široká a pestrá škála. Sú okolo nás, stavajú sa nám do cesty. Pokušenie nás láka, zvädza od Boha. Pokušenie nás ponizuje a oberá o životnú silu.

Kalvín v Inštitúcii píše: „Lebo i všetky zlé úmysly srdca, ktoré nás vyzývajú k prestúpeniu zákona, nech už nám ich prináša naša žiadostivosť, alebo vzbudzuje diabol, sú pokušeniami.“

Tu je pripojené biblické miesto Jk 1, 2 a Jk 14. Sami nemôžeme odolávať pokušeniam. Nevieme sa im dostatočne postaviť na odpor. Obmedzuje nás hriech a naša vlastná hriešnosť.

„I veci, ktoré samotné svojou povahou nie sú zlé, predsa sa s ňou diabla stávajú pokušením, ak sa vtierajú našim očiám tak, aby sme pohľadom na nich boli odvádzaní od Boha alebo sa od Neho odklonili.“ Tu Kalvín vzaduje Mt 4,1 a Mt 3 ; Tes 3, 5. Je zaujímavé jeho tvrdenie, že pokušenia prichádzajú v šiestich aj v nešiestich. Sami dopredu nevieme ako môže pokušenie prísť, ako nás obtočí a zmetie. Prichádza v rôznej a pestrej forme, prekvapujúco a zisťovne. Naš reformátor rozpisuje, že môže prísť v bohatstve, moci, sláve. V lesku a tiež v predstieraní dobra. Pokušenie môže prísť aj v chudobe, hanbe, pohrdaní, trápení. Má za cieľ odcudziť nás od Boha.

„Aby sme nepodliehali týmto pokušeniam, ktoré v nás vznietila naša žiadostivosť, alebo nám ich svojou chytrosťou spôsobil satan, aby s nami zápasili, vyprosujeme si od Boha Otca nášho, aby toto nerád dopustil. Skôr nech svojou rukou nás podopiera a vzpriamuje, aby sme posilnení Jeho silou mohli pevne stáť proti všetkým útokom úhlavného nepriateľa, nech už vzbudzuje v našich srdciach akékoľvek myšlienky.“

Pod Inštitúcie máme všetko obracať v dobré, ak máme úspech alebo opačne neúspech. To dobré znamená vyvyšovať Boha, nadovšetko a verne. Pokušenie je impulz k prebudeniu. Vedie nás k opatrnosti a rozmnožuje našu pozornosť. Ako tvrdí Ján Kalvín, aby sme v neinnosti nestuhli. „Lebo ani Dávid nežiadal neúspech, aby bol pokúšaný (Žalm 26,2), ani Pán neskúša bez príčiny každodenne svojich vyvolených, cvičí ich hanou, chudobou, trápením a inými druhmi kríža (1 M 22, 1; 5 M 8,2 a 16; 13, 3)“.

„Avšak inak skúša Boh, inak satan. Tento, aby skazil, odsúdil, zahubil a uvrhol do priepasti, Boh však, aby svojich vyskúšal a vycvičil, aby ich telo umtvil, roztavil a spálil. Keby telo nebolo tak krotené, stalo by sa bujné a nad mieru spupné,“ vysvetľuje Inštitúcia, Uenie kres anského náboženstva. Satan nás chce zahubiť, vyhádavať našu nepozornosť a oslabiť nesústredenosť. Jeho pokúšania sú k zlomeniu viery. Boh nás však vyučuje, pomáha všetko znášať, oko vek prekonať. Úspech je meradlom našich obmedzených síl. Ako často vychádza na povrch naša nevšímavosť. Otupení sa nechávame vlákať do pripravených nástrah. Predsa môžeme prosíť o Božiu pomoc pri každom pokušení.

„Toto teda je naša prosba, aby sme neboli premožení a zavalení žiadnymi pokušeniami, ale sa v sile Hospodinovej statočnosti postavili proti všetkým protivným silám, s ktorými zápasíme, čo znamená nepodliehať pokušeniam.“ Reformátor podrobne rozpisuje, čo znamená by zbaviť zlého. Je to len v Božej sile a v Jeho milosti. Boh nás môže zbaviť zlého, aby zlo nemalo na nás nárok. Inštitúcia: „Aby sme boli prijatí do Jeho opatrovania i starostlivosti a stáli bezpečne v Jeho ochrane. Nepremožení nad hriechom, smrťou, bránami pekla a celým kráľovstvom diablovým, čo znamená by zbavení zlého.“

V zápasoch sme my príliš slabí, aby sme zlo odstránili. V pokušeniach víťazne obstáli a vymanili sa zo zlej moci diabla. Kalvín priznáva, že diabol je mocný bojovník, ktorého nápor sami nezvládame niesť. Podľa neho tu nepomôže nijaká sebadôvera. Z moci pokúšiteľa a nás vyslobodzuje náš Boh. Keby sa nad nami nezmiloval, dávno by sme pohynuli v zlých pokušeniach. Pokúšiteľ je ako ten zlostný lev, ktorý obchádza a hľadá koho by zožral. Je to hladný a zúrivy lev, naplnený nenávisťou voči všetkému dobrému. Túla sa, pozoruje a využíva príležitosti. V Božej sile sme aj my silní, čo je pre nás mocné uistenie. Nepomôžu vlastné prostriedky, skoro sa vyerpá naša sila. Naš reformátor nám pripomína „Nám postačí, že stojíme a plne žijeme jedine silou Božou.“ V našom živote prežívame všeliko, čo sa nám páči a aj to o

nám nie je milé. Môžeme sa modliť, vo všetkom, aj v tom najhoršom. Silný Boh nám môže pomôcť, zachráni nás. Preto nie je osožné a správne poddávať sa zlu, bez viery v Božiu pomoc. V Inštitúcii sa dozvedáme aj to, na čo slúžia kresťanské modlitby: „Modlitby kresťanov majú byť obecné, majú hľadieť k obecnému vzdelaniu cirkvi a ku prospechu zhromaždenia verných. Lebo žiaden neprosí, aby jemu bolo dané nie o súkromne, ale všetci vospolok prosíme za chlieb, za odpustenie hriechov, aby sme neboli uvedení do pokušenia a aby sme boli zbavení od zlého.“ V modlitbách musí byť veľká dôvera.

Súčasťou vnímania pokušenie ako nie o lákavé, komerčné. Nie o zvodné, krásne, vynikajúce. Stretávame sa nie raz s tým, že pokušenie je sladké. To môže byť náhoda za iatku, koniec je trpký. Pozrime sa teda dôkladne na naše slabosti, ktoré sa len množia. V tom uvidíme, vierou poznávame, že Boh sa stará o nás. Je silný pomocník do každého zla. On je Všemohúci, živý Boh! Preto nás učí Pán Ježiš Kristus modliť sa, lebo to je viera, láska a nádej. V nijakom pokušení, v zlých chvíľach nezabúdajme na nebeského Otca.

J.G.

Lebo Tvoje je kráovstvo i moc i sláva na veky.

Ján Kalvín vidí v tejto prosbe ukotvenie našej viery. Boh krauje mocne a slávne, o tom niet pochyb. Patrí mu veaná vláda nad nami. Viera má záchytný bod v každej chvíli života. Viera má istotu vo všemohúcom Bohu. Kto sa modlí, musí vedie, že Boh je naveky vládcom. Slávny vo svojom svätom zvrchovanom rozhodovaní. My máme istotu, ktorá visí na Božej vláde. Nesmieme ju zapreda ani sa jej zrieka. Tobôž zabúda na slávu Božieho kráovstva.

Inštitúcia uvádza: „Lebo keby mali by naše modlitby k Bohu odporúané pod a našej hodnoty, kto vôbec by sa odvážil o len otvori ústa pred Bohom? Teraz, akoko vek sme najbiednejší, akoko vek všetkého celkom nehodní a bez akéhoko vek odporu enia, predsa nám nikdy nebude chýba prí ina k modleniu. Nikdy sa nám nebude nedostáva dôvery, ako ani Otcovi nášmu nemôže by vytrhnuté Jeho kráovstvo, moc a sláva.“

Je tu sítaná a pod iarknutá istota Božej vlády. Božie je všetko a nielen do asne, ale naveky. My sa preto nemusíme obáva lebo Boh je mocný vládca.

„Na koniec pridávame : Amen; tým je vyjadrená planúca túžba získa to, o bolo od Boha žiadané a je tým upevnená naša nádej, že všetko také už bolo dosiahnuté, a že sa i nám toho iste dostane, keďže to bolo zas úbené od Boha, ktorý nemôže klama “.

Naše modlitebné prosby sú rôzne, pod a toho o prežívame alebo o akávame. Pre Kalvína, je takým sitom našich prosieb modlitba Pánova. K tomu sám uvádza: „Za o máme a vôbec môžeme Boha prosí, to máme popísané v tejto modlitbe, v tomto akoby modlitebnom pravidle, ktoré nám bolo dané od najlepšieho u ite a Krista, Jeho nám Otec ustanovil za u ite a a chcel, aby Jemu jedinému sa dostalo vypo utia (Mt 17, 5).“

Ot enáš, modlitba, ktorú nás nau il náš Pán nám sprítom uje Krista. Skrze Neho sa cez u modlíme, prosíme o nám Kristus zaslúžil. Dovoľávame sa orodovania u Otca nebeského, v našom Spasite ovi, Ježišovi Kristovi. Modlitba Pánova je modlitba jedine ná, Kalvín píše, že je dokonalá. Bez pochybností je najdokonalejším modlitebným kres anským prejavením sa.

„Lebo tu súhrne predpísal, o je Jeho hodné, a o je mu milé, o pre nás nevyhnutné, a o kone ne sám chce poskytnú “. Stáva sa, že nemáme dos slov k modleniu sa. V ažkostiach a krízach nám miznú slová, myšlienky sú rozlietané. Sme nesústredení, ak sa túžime modli, je tu Ot enáš, modlitba Pánova. Reformátor sa zdie a, že nie vždy sa držíme vôle Božej. Púš ame sa na cesty vlastných žiadostí. Kalvín pripomína, že bez viery ni nedosiahneme. Tam, kde chýba Božie slovo, o ktoré sa viera musí opiera. Bez Božieho slova niet trvania. V Inštitúcii nie sú vlastné modlitby zakázané : „Lebo je možné v Písmach sústavne íta mnoho modlitieb, ve mi odlišných od tejto v slovách, ale spísaných v tomto Duchu, ich užívanie má pre nás ve ký úžitok. Len o to nám ide v tomto u ení, aby nikto neh adal, neo akával ani nepožadoval vôbec ni iné, než to, o je v tejto modlitbe súhrne obsiahnuté, a o hoci sú slová najrôznejšie, predsa sa zmyslom od nej nelíšia. Týmto spôsobom sa iste dajú všetky modlitby, ktoré sú obsiahnuté v Písmach, zhrnú v tejto jedinej.“

Z Inštitúcie je zjavné vyzdvihnutie modlitby Pánovej, nijaká modlitba sa jej nevyrovná, neprekoná ju. V modlitbe Pánovej nie je ni vynechané. Je v nej uenie Božskej múdrosti, tá nás u í o je potrebné. Naše modlitby majú by bez prestania, sme však slabí. Máme sa modli, ale na druhej strane sa nemáme pyši „horlivos ou“. Bez modlitby nesmie by lovek ani v blahobyte ani v núdzi. Našu vô u podrobujeme vôle Božej. Je to zápas, dôležitý, náro ný. Naša vô a je pozna ená udskos ou, ozýva sa v nás. Vieme aj udsky poveda, že pevná vô a všetko zdolá. Vedzme v zápasoch, v túžbach po zmenách, že Božia vô a je prvoradá. A vieme s Písem, že Boh môže zmeni svoje rozhodnutia. Preto sa modlime, majme v srdci modlitbu Pánovu. „Ke sa z hotovým srdcom k tejto poslušnosti necháme riadi zákonmi božskej prozrete nosti, ahko sa nau íme trva na modlitbe, zanecha svoje priania a trpezlivo aka na Pána a by si istý tým, že i keby sa to vôbec neprejavilo, že predsa je nám vždy blízko. V pravý as prejaví, že nemal uši hluché k prosbám, keď sa udským o iam zdali by zanedbané.“ Ján Kalvín, radí neklesa, keď naše prosby nie sú hne vypo uté. Boha nesmieme dráždi a pokúša, lebo je živý Boh. Sami vieme aj na

sebe o našej netrpezlivosti. Nevieme aka na Božie z utovanie. Spome me si ako akali na Ježiša Krista celé generácie. Jednotlivci a skupiny pri cestách, aby mohli vidie spasenie. Boh sa z utuje nad kým chce, niekedy o nechápeme aj nad ni omníkom. V Inštitúcii je použitý príklad Izraelitov, ako išli cez púš do zas úbenej zeme. Reptali, žiadali si mäso, ktoré mávali v Egypte. Boh im zoslal prepelice, mali vytúžené mäso. Ale s mäsom prežúvali aj Boží hnev.

Majme pokorné srdce, hoci nepostrehneme o sa skrze našu modlitbu stalo s nami, i s tými za koho sme sa modlili. V Inštitúcii je objasnené, aj ke náš rozum nepoznáva splnenie našich modlitieb, viera áno. Viera nás informuje o tom, že sme dostali o je na náš prospech. Potom prichádza : „ v chudobe prebytok a v trápení potešenie“. Kalvín posil ujúcu doznáva, hoci by sme nemali ni , predsa nás Boh neopustí. On nás nikdy nesklame!

„ On sám nám bude všetkým, lebo v sebe uzatvára všetko dobré a to nám raz zjaví v de súdu, v om jasne preukáže svoje krá ovstvo.“ Svojich Pán skúša, skúšky nie sú ahké. Sme varovaní pred zúfalstvom, Boh nás vidí. Modlitba Pánova je absolútna, dokonalá modlitba pre každého z nás. V nej je všetko, my sa ju modlíme s bás ou, nie mechanicky, bezmyšlienkovite. Oslavujeme Boha aj v skúškach. On je ve ný, mocný a kra uje ve ne. Sme v Jeho rukách, stvoril nás, vykúpil a posväcuje nás. On ve ný nám dáva ve nos do s dc. Modlievajme sa tak, ako nás On sám nau il, Ot e náš!

J.G.

O sviatostiach

Ján Kalvín, sa podrobne venuje ueniu o sviatostiach. Pod aneho záleží na tom, aby bolo podané presné uenie. Jednak ich úel, ustanovenie a užívanie. Jeho výkladom sa môže konfrontovať i náš pohľad na to, ako sviatosti vnímame, o pre nás osobne a spoločensky znamenajú. Reformované vyjadrenie je, že sú vonkajším znamením, ktorým náš Pán prejavuje dobrú vôľu. Posilňuje našu vieru, prenáša nás cez naše slabosti. Sviatosti teda znamenajú Božiu milosť v našom živote. Prítomnosť Božej moci v tomto svete a v našich dušiach. Sviatosti nás posilňujú a obnovujú. Telesne poznávame, telesne berieme znaky a znamenia Božej lásky. Podľa Kalvína je sviatosť spojená vždy zo zasvätením. Jej moc je postavená na Božom slove.

„Sviatosti teda sú výchovné prostriedky, ktoré nás uisťujú o vierohodnosti slova Božieho, keďže sme telesní, sú nám predkladané v spôsobe vecí telesných.“ Tu je odpoveď pre tých, ktorí volajú chceme vidieť, ukáž nám. Naše chápanie je dosť obmedzené a zžkopádne.

„V tom zmysle nazýva Augustín sviatosť viditeľným slovom, keďže predstavuje zasvätenie Božie akoby vymaňované na obraze a približuje ich nášmu zraku obrazne a názorne.“ Kalvín ve mi zrozumíte neprípodobuje sviatosti k pilierom budovy, ktoré majú funkciu podopierať, spevovať. Alebo sú ako zrkadlo, v ktorom vidíme Božiu milosť. Sú prejavom dobrej Božej vôle voči nám slabým a hriešnym. Majú bohatstvo, perspektívu, obsažnosť spásy.

Inštitúcia: „Stojíme teda na tom, že sviatosti boli od Boha ustanovené k tomu účelu, aby slúžili našej viere, totiž aby ju živili, cvičili a rozmnožovali.“ Platí pre nás stále: „Verím! Pomôž mojej nevere! (Mk 9, 24)“. Naša vieru je vo vývoji, prechádza skúškami, osvedčuje sa. Veríme, ako vysvetľuje Kalvín, znamená mať túžbu po Kristovi. Hľadáme celým srdcom to, čo je Božie. Reformátor na základe Písma zdôrazňuje vieru, ktorá je vlastným a pravým dielom Ducha Svätého. „Prvorado nás Pán poučuje a vzdeláva svojim slovom, po druhé nás utvrdzuje sviatosťami a osvecuje svetlom Ducha svojho Svätého, naše mysle a otvára slovami sviatostiam prístup do našich srdiec“. Tu je opísané podivuhodné Božie dielo, sprítomňuje nám Božiu milosť. My, hriešnici a slabí dostávame uistenie veľa nášho života. Prichádza k nám dar od darcu všetkých darov. „Boh používa prostriedky a nástroje, v ktorých sám vidí, že prispievajú k tomu, aby všetko slúžilo Jeho sláve, lebo On sám je Pánom a vládcom všetkého.“ K Nemu musíme vždy hľadať. Sviatosti sú Božím dielom a nástrojom.

„Preto ako živý naše telá chlebom a inými pokrmami a ako osvetľuje slnkom a zahrieva ho ohňom, a predsa ani chlieb, ani slnko, ani oheň nie sú ničím, len ak nám týmito nástrojmi rozdeľuje svoje požehnanie, tak duchovne živý vieru sviatosťami. Ich jedinou úlohou je, aby viditeľne predkládali pred naše oči Božie zasvätenia“. Kalvínovo usmernenie znie, cez sviatosti sa dívať k Bohu. Samotné sviatosti nezbožňovať, neuctievať. Majú svoj nezastupiteľný význam, ale ten im dáva milosť Božia. Zo sviatosťou je spojený aj záväzok, sľub. Ten je pri krste a aj pri Svätej večeri Pánovej. Naš sľub znamená dobrovoľný oddanosť, službu Bohu. Je prejavom vernosti a poslušnosti.

Inštitúcia k tomu uvádza: „Pán skrze sviatosťami nám sľubuje, že bude našim Bohom, a že my budeme Jeho ľuďmi.“ Sviatosti slúžia našej viere, nimi dosvedčujeme vieru pred Bohom a pred ľuďmi. To je dôležité vedieť, že ich dôležitosť je v Bohu a pred ľuďmi. Neberieme ich však, aby nás videli ľuďia, ale hlavne Boh. On totiž vidí až do našich srdiec. Pozná naše pohnútky, dôvody, zmysly a konanie. V našom živote máme iste presvedčenie a úduť pre vieru, ale hlavne Boha, že pokorne chceme žiť. Kalvínovo reformované uenie čerpá aj z toho, čo uil Augustín, jeden z cirkevných otcov: „Sviatosti Mojžišovho zákona predvídali Krista, ale naše sviatosti nám Ho oznamujú.“ V asoch starozákonných prinášali ľuďia obeť, aby nastalo zmierenie. Obetovali predpísané obeť, vykonávali obriezku, ich zbožnosť mala by prejavovaná v obetiach. Oheň na oltári nesmel vyhasnúť. My však žijeme v Kristovi! On priniesol jedinečnú obeť za nás, Ježišom Kristom sme spasení. Sviatosti to demonštrujú, zobrazujú. Jeho dielo, obeť, slávné vzkriesenie. Kalvín pekne píše, že v Kristovi sú poklady nebeskej milosti. Tie prinášajú úžitok, ak sú

prijímané vierou. Sviatosť je ako taký posol, ktorý ohlasuje Božiu štedrosť. Sviatosti sú bez rozporov Božím slovom.

„Pojem sviatostí obsahuje obecné všetky znamenia, ktoré Boh u nás niekedy naznačil, aby ich uistil o pravdivosti svojich zasvätení. Chcel, aby sa tieto zasvätenia niekedy objavili v prirodzených veciach, niekedy ich ukázal v zázrakoch.“ Medzi Božími zázrakmi Inštitúcia menuje strom života v raji, dúhu, ktorú videl Noe. Tieto zázraky mali Adam a Noe za sviatosti. Boh svojim slovom dal i takúto podobu stromu i dúhe. Sám Boh dáva sviatostiam svoju pečať. „Kristus ustanovil dve sviatosti, ktorých užíva kresťanská cirkev, krst a večeru Pánovu (Mt 28, 19 ; 26, 26). Hoci i staré sviatosti hľadeli k tomu cieľu, ku ktorému smerujú teraz naše, teda aby ukazovali ku Kristovi a takmer ako za ruku k Nemu viedli, alebo skôr Ho akoby obrazne predstavovali a predkladali k poznaniu.“ Božie zasvätenia sú platné, nad každú pochybnosť. Sviatosti to len a len spečiatujú. Kristus je najvyšší kňaz, On sám vylial za nás svoju krv. „Krst nám dosvedčuje, že sme boli oistení a obmytí, večera Pánova potom, že sme boli vykúpení.“

Inštitúcia v závere kapitoly o sviatostiach uvádza, že kríž Kristov je prameňom našich sviatostí. Je to naozaj istý prameň, osviežuje a posilňuje našu vieru. Tento prameň vyviera z Božej lásky a milosti, pre mňa a pre teba. Vďaka a pokorne vberajme z prameňa života.

J.G.

O krste

Každý kres an je pokrstený. V Božom slove máme množstvo príkladov, ktoré uvádzajú krst. Pán Ježiš Kristus ustanovil krst, keď vysielal svojich učeníkov. Vzkriesený Pán im dáva pokyny vzkriesenia, nového života. Svätý krst aj pre nás veľa znamená. Ján Kalvín, U enie kres anského náboženstva iže Inštitúcia, nás rozpamätáva na význam krstu. Zamyslime sa teda nad tým, že sme pokrstení, posvätení. Zvlášť v dnešnej dobe, keď sa krst znevažuje. Nadarmo sa používa jeho názov pri „krstoch“ kníh, hudobných nosičov, lodí. Mnohí rodičia považujú krst svojich detí za zbytočný. Potom aj takým spôsobom žijú, myslia a konajú.

Kalvín nás upozorňuje jasne: „Krst nám bol daný od Boha najprv, aby slúžil našej viere pred Ním, potom nášmu vyznaniu pred ňou“. Je tu viera a vyznanie, oboje nie je isto z nás, ale potrebujeme k tomu zmocnenie. Základ nám dáva krst, sviatosť. Bez krstu nie je plná viera a nie je smelé vyznanie. Krst je daný Bohom, pred Ním krst žijeme. Reformátor považuje krst za priame Božie, poslanstvo nám darované. Zvestuje o istenie od hriechov, večný život. Naše hriechy sú odpustené v Kristovi! „Lebo chce, aby všetci, ktorí uverili, boli pokrstení na odpustenie hriechov (Mt 28, 19; Sk 2, 38).“ Kalvín, varuje pred tým, že krst nie je akýmsi vyjadrením príslušnosti k náboženstvu pred ňou. Má hlbší zmysel a poriadok. Je výrazovým prostriedkom Božej milosti. Je vôľou Božiu zámer, Boh chce, Božia vôľa. Boh nemá zábrany v smrti hriešnika. Je otázne ako sme my stým uzročení, akú poslušnosť prechováme k Bohu.

„Nesmieme sa domnievať, že sa krst vraciame len na minulú dobu, takže pre nové poklesky, do ktorých od krstu znovu upadáme, treba hľadať nejaké nové lieky.“ Kalvínovo biblické zájatie o krste, je položené na tom, že hoci sme pokrstení v akejkoľvek dobe, sme raz a postačujúco o istení na celý život. V našom hriešnom a porušenom živote si pamiatku krstu musíme obnovovať. Tak prijíma istotu odpustenia hriechov. V krste je nám ponúknutá istota nášho Pána a Spasiteľa, Ježiša Krista.

„Ešte inou útechu prináša krst, ukazuje nám naše umŕtvenie v Kristovi a nový život v ňom. Veľako hovorí apoštol (Rim 6,3), sme pokrstení v Jeho smrť, keď sme spolu s Ním pochovaní v smrť, aby sme chodili v novote života.“ Kalvín to alej rozvádza, je to preto, že máme umrieť našim hriešnym žiadostiam. Má nás však príklad Kristov! Krstom sme vstúpení do smrti Kristovej, súčasne v pôsobnosť zmŕtvychvstania. Katolícky názor je, že krstom sa zo stratených detí stávame deťmi Božími.

Apoštolovia krstili krstom pokánia na odpustenie hriechov, tu Inštitúcia predostiera biblické miesta: Mt 3,6 a 11; Lk 3,3 a 16; Jn 3, 23; Jn 4, 1-2; Sk 2, 38 a 41. O tých ktorí vysluhujú sviatosť sa píše: „Veľmi sú len služobníkmi vonkajšieho znamenia, pôvodcom vnútornej milosti je Kristus“. Tu teda nesmú ani Kristovi služobníci opomíňať moc Pánovu, tajomnú a preniknúť do všetko. Už Starý zákon učí, že národ izraelský bol pokrstený v oblaku a v mori, 1 Kor 10,2. Hospodin zázračne oslobodzoval, pritom urval arazil cestu. Nepriatelia boli Izraelu v pätách, ako Kalvín píše, ale nielen dosiahli.

„Lebo tak nám v krste sľubuje i viditeľným znamením ukazuje, že sme vyvedení a vyslobodení zo zajatia egyptského, to je z otroctva hriechu, a že je utopený náš faraón, to je diabol, hoci i tak nás neprestáva trápiť a trázniť.“ Podľa Inštitúcie sa vôbec nemáme báť, ukazuje síce svoju moc, ale nemôže zvíťaziť. Krst nás nezabavuje dedičného hriechu, skutkov tela. Pred Bohom sme jasne odhalení, usvedčení. Boh pozná naše zmysly, konanie a následky. Tu krst učí o Božej pomoci. Božia spravodlivosť je záchrana z milosti. V telesnom živote v nás pretrvávajú hriešne zlozvyky a zvydy. Nesmie však hriech byť našim vodcom. Nesmie zvíťaziť a dvíhať sa. Kalvínovo zdôraznenie: „Takto teda treba myslieť. Sme pokrstení na umŕtvenie nášho tela a umŕtvenie v nás za inak krstom a deťmi o deťoch prevádzame; dokoná sa však až z tohto života odídeme k Pánovi. Sľubuje Pán v krste odpustenie hriechov, to prijmi a buď bez starosti“. Je tu objasnená jednota a spojenie s Kristom, účasť na spásu. V sviatosti je znamenie a ruka Pána. Jeho služobník je toho poslom. Sviatosť ako taká nemá hodnotu odloveka, ale je zhodnotená milosrdenstvom Trojjediného Boha. Krst je Božia vec. Krst je bohatý v zasľúbeniach. „Boh sľubuje skrze krst odpustenie hriechov, a to, čo zasľúbil nepochybne splní všetkým veriacim.“ Pri sviatosti má

dôležité miesto pou enie o Božích zas úbeniach, rovnako vyznanie viery. Kalvín sa zoberá aj dôvodom, pre o sú krstené deti kres anov. Pod a neho deti pri krste už prijímajú prvotiny dobra, ktoré raz budú bohato a plne užíva . I v útlom veku sú nádobami Božieho ve kého milosrdenstva. Kalvín aj pre sú asnos hodnotí, že Písmo nestanovuje rozdielnos prístupu k ve nému životu pod a veku. „, Krst sa právom vz ahuje na deti, lebo i ich viera je spoločná s vierou dospelých, Mt 19, 14.“ Svätý krst pripája loveka ku Kristovi, zape a uje Jeho pravdu. Reformátor podpisuje, že bez krstu je krá ovstvo nebeské pre loveka zamknuté. Namiesto obriezky nastal krst. V om je ve ké Božie zas úbenie, de om i dospelým. V om je oddelenie od pohanov.

Dar krstu je nesmierny, zázra ný a milostivý. Na to sa dívajme za každých okolností. Svätý krst nás poznamenáva na nový život v Kristovi. Iste, sme náchylní hreši o aj robíme. Sme náklonní zaprie a z ahostajnie . Nezabúdajme na to, že by u eníkom Kristovým je ohromná vec. Vyznáva Ho pred u mi máme slobodne a z láskou. Obnovujme krst a naše posvätenie denne, vyznávajúcou vierou. Potom náš život bude bohatší a krajší. Vyznávajme, nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.

J.G.

O ve eri Pánovej

Už od mladí sa kres ansky u íme, že máme dve sviatosti, krst a ve eru Pánovu. Ustanovil ich Pán Ježiš Kristus, to je doložením pravosti a plnosti. Ve era Pánova je v U ení kres anského náboženstva, Inštitúcii, vysvet ovaná reformátorom Kalvínom, poznáva v nej zvláštnu Božiu milos . Pri ítaní týchto riadkov môžeme zväži aj náš vz ah k ve eri Pánovej, náš záujem o u a pristupovanie k nej. Je to sviatos , ktorá sa nám hriešnym dostáva. Dar, v ktorom poznávame obe nášho Pána Ježiša Krista za nás.

Kalvín uvádza: “Druhá sviatos , ustanovená v kres anskej cirkvi je chlieb posvätený v tele Kristovom a víno, posvätené v Jeho krvi. Nazývame ju bu ve erou Pánovou alebo eucharistiou (dobrore ením), lebo jednak sa nám dostáva dobrotivos ou Pánovou duchovného pokrmu, jednak v nej vzdávame v aku tejto Jeho dobro innosti“. K ve eri Pánovej je pripojené zas úbenie, potvrdzuje obe Pánovu. Ve nos a jedine nos Jeho obete, ktorá je dokonalá raz a navždy. „Kde je zas úbenie, tam sa má viera o o oprie , ím sa poteši a ím sa utvrdí.“ Pod a Kalvína poznávame, že Kristus je vštepený v nás a my v Neho. o je Jeho preto smieme nazýva a poznáva ako naše. On prevzal naše hriechy, ospravedl uje nás. To, že Kristus prevzal na seba naše hriechy, nazýva reformátor zámenou. Ježiš Kristus prijal na seba našu chudobu a na nás preniesol svoje bohatstvo. To je zámena hodná Božej lásky, našej v a nosti a pozornosti. Ve era Pánova nám jasne približuje dielo nášho Vykupite a. Prevzal na seba naše love enstvo, prijal našu slabos . Na druhej strane nás obdaril bohatstvom ve ného života. V om sme deti Božie! Ve era Pánova nám zaru uje ve nú milos lebo Božie slovo neklame a nezavádza. o je v Božom slove to pevne platí, Kalvín to podkladá biblickými citátni: Mt 26, 26; Mk 14, 22; Lk 22, 10; 1 Kor 11, 23.

Príkaz pri ve eri Pánovej vzia , znamená naše privlastnenie, zjednotenie s Kristom. Kristovo telo a Jeho krv, Jeho život, to bolo vydané za nás.

„Musíme sa da privies od veci telesných, ktoré sú vo sviatostiach predkladané istou obdobou k veciam duchovným.“ Ve era Pánova je Kalvínom aj krátko charakterizovaná ako posilnenie, zotavenie, potešenie. Nie je ni lepšie o do vlastností, aby nám lepšie priblížilo zmysel a podstatu obete Krista, než chlieb a víno. Hlavná úloha sviatosti je poda zas úbenie. Neomylné a potvrdzujúce ve ný život. Zape atí a upevní , tu je v Inštitúcii uvedené evanjelium Jn 6, 48 – 58. Nie náhodou nazval seba náš Pán, chlebom života. Tým sa my máme ustavi ne živi . Inštitúcia krásne rozpisuje, že tento chlieb života je obživenie, ktoré nás má nekone ne živi . Zachováva nás pri živote. Kristus sa pre nás narodil a tiež pre nás zomrel. Pre nás vstal z m tvych! Kalvín poznamenáva, že vo sviatosti je moc, ktorú udský rozum ani nemôže náležite preskúma . Odsudzuje uenie, že vo sviatosti je skuto ne prítomné telo Krista, Jeho krv. Pýta sa oproti nesprávnym u eniam, akým spôsobom my jeme Jeho telo?

„Majme predovšetkým na mysli, že sviatos je osi duchovné, ím chcel Pán živi nie naše žalúdky, ale naše duše.“ Vo ve eri Pánovej je Kristus pod a Kalvína, nie pre naše telo, ale tak, aby Ho poznala naša duša. Tu je obrovská tajomná sila ve ere Pánovej, ktorú telesnos nemôže obsiahnu . Pred Kristom ustupuje každá jedna prekážka. Otázka nie je o Boh môže, ale o Boh chce. Božie krá ovstvo vôbec nemožno ohrani í. Preto sa nemáme zaobera prítomnos ou Krista vo sviatosti ve ere Pánovej. „Pre pouenie hovoríme, že je podávané pravdivo a pôsobivo, nie však prirodzene. Tím totiž nazna ujeme, že v sviatosti nie je podávaná samotná podstata tela alebo pravé a prirodzené telo Kristovo, ale všetky dobrodenia, ktoré nám Kristus vo svojom tele preukázal. To znamená tú prítomnos tela, ako ju vyžaduje zmysel sviatosti.“ Inštitúcia poznamenáva, že sviatos sa má prijíma a nie sa jej kla a . Kristus vystúpil na nebesia, tak nás u í Písmo. Preto telesne nie je vo sviatosti, ale máme vzhliada k nebesiam, tam je na pravici Božej. Apoštolovia, tak ich napodobujeme, mali íni na Jeho pamiatku. Vyznávame a pamätáme na nášho Spasite a. Všetci, ktorí sa zú ast ujú ve ere Pánovej, stávajú sa jedným telom. Platí, že Krista nemôžeme milova , ak Ho nemilujeme v bratoch a sestrách. Kalvín nám i dnes pripomína dielo Augustína, ktorý nazýva túto sviatos putom lásky. Kristus nás posil uje príkladom, dáva sám seba. Bez Neho, bez Krista sme m tvi! On je pre chudobných dobrotivý darca. Ve era Pánova je Kalvínom

podnetne charakterizovaná: „ Tento svätý hod je nemocným liekom, hrešiacim útechou a chudobným štedrým darom“. Pri tejto sviatosti zaväzujeme jeden druhého sebe. Inštitúcia sa vyjadruje ku všetkým, zú astni sa raz ro ne nesta í. Vo výklade Kalvín zdôraz uje obe Pána Ježiša Krista, je ve ne dosta ujúca. Už nemusíme obetova , kona omše. „ Všetci kres ania sme krá ovským k azstvom, lebo skrze Krista obetujeme Bohu obe chvály, to je ovocie pier, oslavujúcich Jeho meno (1 Pet 2,9; Žid 13, 15).“ Kristus je najvyšší k az, je oltár, na ktorý skladáme naše dary. V om sme krá ovským k azstvom, slúžime mu svojim životom.

„ Krst je akoby akýsi vstup do cirkvi a po iatok viery, ale ve era je ako ustavi ný pokrm, ktorým Kristus duchovne obživuje rodinu svojich verných.“ Pod a Kalvína máme v podávaní ve ere Pánovej rozumie tomu, že nás Kristus stále živý. Opätovne si to pripomíname. V Kristovi máme všetky poklady múdrosti a známosti, na základe Kol 2,3. Ve era Pánova je Božím tajomstvom, akujme za nami nezaslúženú milos . Kristus život náš!

J.G.

O nepravých sviatostiach

Reformátor Ján Kalvín hne v úvode kapitoly O nepravých sviatostiach, rázne píše, že o Božie slovo sa opierajú iba dve sviatosti, krst a ve era Pánova. Je jasné, že ustanovi sviatosti môže len Boh sám. ľudské prídavky sú bezcenné, nemajú živý obsah a pôsobnosť. Kalvínska reformácia sa postavila za isté biblické uenie aj o sa týka sviatostí. Platí teda, že „menej je viac“. Oproti ueniam iných cirkvi, ktoré majú viac sviatostí, nie sme chudobnejší alebo ukrátení. Naopak držíme sa Božieho slova, ktoré je sväté a potvrdzuje dve sviatosti.

„Jedine Pán o sebe svedí skrze svoje slovo. Sviatosť je pečať, ktorou sa Boží odkaz alebo zasvätenie spešuje. Nedalo by sa však spešovať hmotnými vecami a živlami tohto sveta, keby k tomu neboli usposobené a označené Božou mocou.“ Nijaký lovek nemôže v pravde vymyslieť nejakú sviatosť a toľž vložiť do nej Božie tajomné pôsobenie.

Kalvín nepravé sviatosti neuznáva, birmovanie, pokánie, posledné pomazanie, svätenie k azov, manželstvo.

Birmovanie sa prevádza pomazaním, má dopomáhať k rozmnoženiu milosti, ktorá bola udelená pri krste. Pri birmovaní sa prijíma birmovné meno, iné ako pri krste. Inštitúcia poznamenáva: „Keď teda dokazujú, že skladaním rúk napodobujú apoštolov, odkiaľ majú olej, ktorý nazývajú olejom spásy? Kto ich učil, aby hľadali spasenie v oleji? Kto chcel, aby tomu pripisovali posilujúcu moc?“. Olej nie je olejom spásy, ale Kristus je našim Spasiteľom. Kalvín varuje od odvedenia od krstu, môže to byť nenápadné uvedenie do nepravdy. „Lebo nie zo zeme je sviatosť, ale z neba, nie od ľudí, ale od Boha samého.“

Pokánie, skladá sa z dvoch častí, umŕtvenia a obživenia. Už apoštolovia viedli k pokániu, aby ľudia poznali svoje hriechy, pokorili sa a obrátili sa k Pánovi. „Celý súhrn evanjelia je obsiahnutý v týchto dvoch bodoch: v pokáaní a v odpustení hriechov. Lebo Ján vyslaný ako posol pred tvárou Kristovou, aby pripravil Jeho cesty (Mt 11, 10), kázal: „Či te pokánie, priblížilo sa kráľovstvo nebeské (Mt 3,2)!“ V Kristovi je kázané pokánie a odpustenie hriechov. V tejto stati Kalvín pranieruje odpustky, plnomocné, odpustky pápeža, na určitý počet rokov, odpustky kardinálov a biskupov. Hriechy si nemôžeme spočítať, ani Dávid nemohol spočítať svoje hriechy, uvádza Inštitúcia. Musíme volať: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu! (Lk 18,13).“ My odpustenie hriechov chceme získať od Krista, nie od spovedníka. Keď uide do Nebeského kráľovstva, to je Evanjelium! „Lebo o obsahom dobrej zvesti, ak nie to, že my všetci ako otroci hriechu a smrti sme vyslobodení skrze vykúpenie, ktoré je v Kristovi Ježišovi?“ Odpúšťanie nás oslobodzuje, moc Božieho slova zachraňuje. V zmysle Božieho slova môžu kazatelia evanjelia zvestovať všetkým odpustenie hriechov v Kristovi, môžu vyniesť rozsudok proti tým, ktorí Krista úprimne neprijímajú. Moc zviazať a rozviazať je založená na Kristovi, na Jeho moci, ktorú On má. Toto sa nezakladá na loveku, hoci by bol pod Inštitúcie oblečený do skvostného rúcha. Odpustky si nezasluhujú uctievanie a to, aby ich niekto kupoval. Odpustenie hriechov je zdarma, z milosti. Pokánie sa teda nesmieme ponímať ako akési zadostupenie. Kalvín rozoberá v súvislosti s pokáním otázku utrpenia. Prečo trpí aj kajúcnik? Je to na penie, pokarhanie, aby sme neboli odsúdení týmto svetom. Trpiaci má vedieť, že výkupné je len krv Kristova. O istec v tejto stati znamená výmysel bez opory v Božom slove. Sviatosť pokáania je ľudský objav. Kalvín venuje vo svojom výklade O nepravých sviatostiach, práve pokáaniu najviac miesta. Nemá rád nijakú predstieranú zbožnosť.

Posledné pomazanie, ustanovenie tejto sviatosti sa podľa Inštitúcie odvádza od apoštola Jakuba, Jk 5, 14 – 15. „Keď Jakub prosto nakazuje, aby boli nemocní pomazaní, nenaznačuje tím iné pomazanie, pokiaľ tomu rozumiem, než obyčajným olejom.“ Jakub odporúča liečbu, mazanie rán olejom a bratskú modlitbu za odpustenie hriechov. Toto konanie je márne.

Svätenie k azov, Kalvín považuje túto sviatosť za neobyčajne plodnú, keďže z nej vychádza ďalších sedem malých sviatostí pri postupnom následnom svätení k azov. Chybné je to, že pri tom robia z Krista svojho druhu, nie Pána. Podľa reformátora je tu prílišné ľudské sebedovolenie. „Pravda Písma neuznáva

iného služobníka cirkvi, než hlásate a Božieho slova, povolaného k správe zboru, ktorého nazýva niekedy biskupom, niekedy presbyterom a niekedy tiež pastierom (Sk 14,23; 20, 28; 1 Pt 5,4).“ Kalvín nevidí v tejto sviatosti, v obrade zasúbenie.

Sviatosť manželstva je v Inštitúcii miešanie zeme s nebom. Nemožno manželstvo považovať za sviatosť len preto, že je obrazom duchovného spojenia Krista z cirkvou. V Písme sú mnohé prirovnania a podobenstvá, nie sú sviatosťami. „, Pavol, aby ukázal manželom, s akou jedinečnou láskou sú povinní milovať svoje manželky, dáva im za príklad Krista. Lebo ako On vylial na cirkev, ktorú si zasnúbil, svoju vnútornú lásku, tak chce, aby každý bol naklonený k vlastnej žene.“

Poznávame ako zásadne trvá náš reformátor Ján Kalvín, na pravde Písma, Božieho slova. To je pre neho dôležité, nie ľudský faktor. Sviatosťi sú Božím darom, úzko sú spojené s Pánom Ježišom Kristom. O ňom, našom Spasiteľovi vypovedajú. Jeho slovo a Jeho život duchovne poznávame vo sviatosťiach. Inštitúcia sa bohatým výkladom stotožňuje a prepája sa z učením Písma o sviatosťiach. Právě sviatosťi sú svätý krst a svätá večera Pánova.

J.G.

O kres anskej slobode

Kres anská sloboda je sloboda zvláštneho druhu. Úzko súvisí z u ením evanjelia. Neznamená zriec sa poslušnosti Bohu, už vôbec nie slobodne a bezstarostne hreši . Ján Kalvín, videl život kres ansky a v Inštitúcii píše : „ Celý život kres anov má by akýmsi premýš aním o zbožnosti, lebo boli vyvolení, aby boli svätí (Ef 1, 4)“.

Zákon prikazuje milova Boha z celého srdca, z celej duše a zo všetkých síl. K takému milovaniu Boha, pod a Kalvína musí by duša vyprázdnená od všetkého a sústredená na jediné, lásku k Bohu. Ale sme viazaní našou telesnos ou, slabos ami, žiados ami. Zákon nenaplníme, hoci je pri nás vô a, vedomos , úprimná snaha. Kalvín zdôraz uje, že aj tí, ktorí ve mi pokro ili na ceste za Pánom, majú príliš aleko do cie a naplni zákon. Všetky naše skutky sú za ažené zlore ením. Cie om kres anskej slobody je nás nadchnú k dobrému! Kres anská sloboda je duchovného rázu. „ Jej význam spo íva v tom, že upokojuje pred Bohom ustrašené svedomie, nech už je znepokojené a vzrušené pre odpustenie hriechov, alebo naplnené úzkos ou, i skutky nedokonalé a poškvrnené chybami nášho tela sa môžu Bohu pá i , alebo sa trápi nad tým ako má užíva prípadné veci.“ Slobodný kres an má ži mierne, skromne bez viazanosti na bohatstvo tohto sveta. Kalvín pridáva udovú múdros , pod jednoduchou koše ou asto bije rýdze srdce, zatia o pod kmentom a purpuro m sa hoc kedy skrýva hlúpa prázdnota.

„ Nech teda každý žije vo svojom stave skromne, umiernene, alebo skvele, len nech pamätajú, že všetci sú od Boha živení, aby žili, nie aby boli rozmarní. To nech pokladajú za zákon kres anskej slobody, ke sa s Pavlom nau ili dos ma na tom, o majú.“ Pri kres anskej slobode je správne prijíma blížnych, Kalvín píše, že máme by ich služobníkmi. Sloboda prináša úžitok, ak je naozaj kres anská a s Kristom. Ján Kalvín sa v Inštitúcii zaoberá kres anskou slobodou, pre nás i dnes pou ným spôsobom: „ Bu te takí, aby ste nezadávali žiadneho pohoršenia ani Židom, ani Grékom, ani cirkvi Božej. Do slobody ste povolání, bratia, len aby ste pod úmyslom tej slobody nepovo ovali telu, ale skrze lásku posluhujte si spolu ne (Gal 5, 13) “. Potrebný pre život v slobode je pokoj s Bohom, ktorý sa má rozlieha v srdciach slobodných. Môžeme zvažova nako ko sme my slobodní a odha ova všetky putá hriechu, žaláre márností, v ktorých sme. Je to blahoslavený stav, poveda si, som vo ný. Neviaže ma svet zo všetkým o v om je, ale ahá ma Kristus. Tu som len prechodne, na as. Boh mi pripravil ve nos , to vo mne vyvoláva a upev uje pokoj. Aby tak lovek žil, musí sa s Božou pomocou oslobodzova . Kalvín radí všade sa usilova o lásku. „ Všetko mi je dovolené (1 Kor 10, 23 – 24), ale nie všetko je užito né. Všetko mi je dovolené, ale nie všetko vzdeláva. Žiadny nech neh adá svoje veci, ale o je pre blížneho.“ Tu je praktický návod používania kres anskej slobody. Milova Boha a milova blížneho. Na prvý raz nás môže napadnú , že sloboda sa predsa týka len nás samých. Som slobodný, robím si o chcem a nikto mi do toho nemôže ni hovori . Pravda je však taká, že v slobode sa h adá osov našich blížnych. Kalvín tu spomína aj vzdelanie blížnych. Pri h adaní dobra blížnych sa vzdelávame navzájom. Sloboda je dar, ktorý tvorí, je pod Božím doh adom a pod Božou naliehavos ou. Kalvín pekne vystihuje kres anskú slobodu ako službu lásky. Kto slúži Bohu je slobodný, kto hriechu je spútaný. V Inštitúcii sa dozvedáme, že svedomie veriacich má výsadu slobody, ktorá vyplýva z dobrodenia v Kristovi. Naša sloboda pre ve ný život stála Krista, ve mi ve a. Položil za u svoj život, je oslobodite . Prelial svoju krv a s al z nás otroctvo hriechu.

„ Ve ju neocenil zlatom ani striebrom, ale svojou vlastnou krvou, takže Pavol neváha poveda , že Kristus nadarmo umrel, ak svoje duše vydávame k podrobeniu. Ve nejedná v nieko kých kapitolách listu Galatským o ni om inom než o tom, že je nám Kristus zatemnený i skôr zahladený, ke naše svedomie nestojí v Jeho slobode, od ktorej iste odpadlo, ak sa pod a udskej vôle zamotá do pút zákonov a ustanovení.“ Kres anská sloboda znamená duchovné panstvo, v ktorom Kristus je krá om. Sloboda je všeobecne ve mi žiadaná. Ko kokrát aj my spoza mreží hriechu h adíme do jej krásy. Nemyslime si, že sa môžeme sami slobodne oslobodi ! Sme slabí, možno mylne vidíme vo väzení hriechu pre seba perspektívu. Ako väze , ktorý má pravidelné jedlo a strechu nad hlavou. Ži slobodne znamená veri v skúškach, príkoriach. Veri v Božiu milos , hoci padá všetko naokolo. Hoci sa nám „ zrúti svet“. Sme

slobodní, ale nie všetko môžeme, lebo nie všetko buduje a tvorí to dobro pre blížnych. o sme schopní obetovať na „oltár slobody“? Ako sa oslobodí od tých okov a z tesných pút? Nezabúdajme na Krista, je tu, aby nás viedol! Volá k sebe všetkých, ide pred nami, predchádza nás. Je totiž Víťaz!

Oslobodíte ov oslavujú národy, pamätajú si ich mená a tváre. ľudia uctievať ich hroby a výročia. Klakajú sa pred nemými sochami. Dnes môžeme slobodne vyznávať, nikto nás neudá, ale môžeme sa stať tercom posmechu a zasnávaní. Vo všetkom ozajstne a pravdivo prežívajme kresťanskú slobodu. Pod Božím vedením nemajme obavu zápasíť s hriechom. Márnosť, ktorej ľovek môže prepadnúť je väzenie. Väzením je naša ľahostajnosť pre Božie veci, poklady tu na zemi. Ako často sme v žalároch egoizmu, pýchy, hnevu, závidosti a malovernosti. Slobodní sme s Bohom, Otcom, Synom a Duchom Svätým. Poddajme sa tomu, celou bytosťou, celým srdcom a celou mysľou milujme Boha a blížneho. Oslobodzujme sa pre život viery a neživorme už v hriechu. o musíme a o nesmieme, nám hovorí Božie slovo! Kto sa vydá jeho cestou je zachránený hriešnik, slobodný ľovek.

J.G.

O moci cirkevnej

Cirkev je telo Kristovo! Naša sú asnos cirkev asto napáda, spochyb uje jej opodstatnenie. Svet ju pokladá za nemodernú inštitúciu, manipuluje s u mi. Ur ite sme sa už aj my niekedy stretli s posudzovaním. Ni to, našim Pánom je Ježiš Kristus ! Veriaci žijú v cirkvi, v Božej rodine bratov a sestier. Cirkev neznamená len kostol, nede u, krst i pohreb, ale je Božím krá ovstvom už tu na zemi. Cirkev je Boží zázrak medzi nami a v nás u och. Naše svedomie pod a Inštitúcie, musí stá v Kristovej slobode.

„ V loveku je dvojaká vláda: jedna duchovná, ktorá vedie svedomie k zbožnosti a k uctievaniu Boha, druhá štátna, ktorá loveka vychováva k udkým a ob ianskym povinnostiam.“ Kalvín píše, že je to právomoc duchovná a svetská. „ Prvý druh vlády sa týka života duše, druhý sa zaoberá vecami tohto života, nie však jedlom a obliekaním, ale ukladaním zákonov.“ udké svedomie má uznáva za krá a Krista, On je oslobodite , preto naše svedomie má by slobodné v om. Vedie nás zákon slobody, sväté Evanjelium. „ Preto je treba stru ne stanoví , že naše svedomie nie je pred Bohom spútané žiadnymi takými ustanoveniami, ktoré smerujú k tomu cie u, aby spúťali vo vnútri duše pred Bohom, a aby budili strach z povier, akoby podávali nariadenia o veciach potrebných k spaseniu.“ Pod a Kalvína sa niekto môže pýta , je nejaká cirkevná moc? Napísal, že táto myšlienka znepokojuje mnohých jednoduchých udí. V Inštitúcii uviedol: „ Pravdaže je cirkevná moc, ale taká, ktorá bola daná k vzdelaniu a nie ku skaze, ako o tom sved í Pavol (2 Kor 10,8; 13,10). Ti, ktorí ju užívajú zákonite, nepokladajú sa za ni viac, než za služobníkov Kristových a šafárov tajomstiev Božích. Správne ju vymedzil ten, kto ju nazval službou slova Božieho (1 Kor 4,1)“. Už Kristus dal nariadenie apoštolom a poslal ich u i všetky národy. Reformátor pripomína, že na to musia pamäta všetci, ktorí v cirkvi pôsobia. Najme elní predstavitelia v cirkvi. „ Majú podrža svoju dôstojnos a nechváli sa falošnou mocou“. Kalvín je dôrazný a alej spres uje : „ To o len Písmo prepoži iava z vážnosti a dôstojnosti nech už prorokom, k azom, apoštolom alebo nástupcom apoštolov, že to všetko nie je dávané u om samým, ale službe, ktorú zastávajú. Alebo zrozumite nejšie, slovu Božiemu, k Jeho službe boli povolani“.

Služobník Kristov nie je samovládca, ale jedná a koná v mene Božom. Tak to bolo napríklad z Mojžišom, prvým zo všetkých prorokov. Prorok, kedysi bol ustanovený nad národom a nad krá ovstvom. iže Božie slovo stálo nad lovekom. „ A aké bolo vôbec pôsobenie prorokov, je krásny opis u Ezechiela: Synu loveka, ako strážcu som a postavil nad domom izraelským, aby si po ujúc slovo z mojich úst, napomínal ich odo m a (Ez 3, 17)“. Z Písma vieme, že boli mnohé zápasy o prorockú pravdu. Prorok nemal jednoduchý život, išlo nie raz o život. Náš Pán Ježiš Kristus u il v podrobení sa nebeskému Otcovi, Jeho uenie nebolo Jeho, ale nebeského Otca, ktorý Ho poslal. U il ako ten, ktorý má moc od Otca. Z toho istého prame a erpali Adam, Noe, Abrahám, Izák, Jákob a alší. Boh sa u om zjavil v Synovi, to je v múdrosti, vo svetle a v pravde. Boh hovoril k svojmu udu cez prorokov, v posledných d och k nám hovorí vo svojom Synovi. Poslúchame Syna, On nás u í. „ Je treba, aby Kristus sám hovoril, všetci ostatní musia ml a , Jemu samému je treba naslúcha , ostatných opomína a nimi pohrdnú .“ Pred Božím slovom ustupuje všetka svetská moc. Ako Kalvín charakterizuje je to stava , budova dom Kristov. Odsudzuje ubovo né udké dogmy a lánky viery, ktoré žiadajú bezpodmiene nú vieru. Na dušu loveka má právo len Hospodin, Stvorite všetkého. On je krá om duší! Nesta í pýši sa chrámom, obradmi, ale hlavné je Božie slovo. „ Toto je nemí ajúca známka, ktorou Pán ozna il svojich: Kto je z pravdy, hovorí, po uje môj hlas (Jn 18, 37) ; tiež: ja som ten dobrý pastier a poznám svoje ovce a ony poznajú m a.“ Kristus teda cirkev ozna il nespochybným znamením. Cirkev je krá ovstvo Kristovo, On kra uje skrze svoje slovo, to je píše Kalvín, ako žezlo v Jeho krá ovskej ruke. Kristus prikazuje, aby sme Ho jednomyse ne poslúchali. Poslušnos Kristovi je vyjadrovanie súhlasu s cirkvou. Kristus ju neopúš a a Jeho Duch ju uvádza do všetkej pravdy. Znamením nášho o istenia je krst, naše posvätenie v cirkvi. Kalvín sa stavia proti tradíciám, pokladá ich za nešvár. Nie je správne, ak lovek pripisuje vieru dejinám i nejakým starým pamiatkam. Je to falošné a zvodné, kres an toto nemá ini . Tiež varuje pred poslušnos ou k „ slepým vodcom“, aby nás nestrhli do priepasti. Boh sa nesmie nami uctieva pod a udkých zákonov. Jemu patrí krá ovstvo, ono nemôže by

vo vláde loveka. Naša múdrosť totiž zaniká, schopnosti sa rúcajú. Bohu nemôžeme predpisovať zákony. Varuje nás aj apoštol Pavol, pred zvodom ľudských ustanovení. „ Je treba, aby i nám samým naša múdrosť i múdrosť všetkých ľudí sa stala bláznovstvom, aby sme pripustili, že jedine On je múdry. “ V našich srdciach musí podľa reformátora platiť vláda Stvoriteľa, nie vláda stvorenia. Ľudská myseľ nie poriadne nevytvorí, len samé telesné a nerozumné veci. Kalvín vidí najväčšie zlo v zahanovaní Božích príkazní.

Cirkevná moc je v Kristovi, On je vodcom cirkvi, nebeským oživeným ženichom svojej nevesty, ktorá Ho túžobne očakáva. Božie slovo je výkonnou mocou v cirkvi a vlastne nad celým svetom. Svet o tom síce pochybuje, ale cirkev tým žije, že hlása a šíri Božiu vládu, slovom a sviatosťami. Cirkev nie je stará, ani prekonaná. Žije, lebo žije Ježiš Kristus!

J.G.

O moci štátnej

Náš svet je v súasnosti rozdelený na štáty. Mnohé národy ešte túžia mať svoj vlastný štát. Štát má svoje symboly, ústavu, štátnu správu. Štát má štátne sviatky. Zahľadá národy, národnosti a rôzne iné spoločnosti. Štát má svoju úlohu v tomto svete. Inštitúcia nám prináša toto Kalvínovo stanovisko: „Každý ľudský spoločnosť je nutná istá správa, ktorá slúži k podpore obecného mieru a k zachovávaniu svornosti, a keď v správe vecí vidíme akýsi zákonitý poriadok, ktorý má za cieľ verejnú mocnosť, a tak priamo ľudskú dôstojnosť, tu je treba, aby to bolo zachovávané obzvlášť v cirkvách, ktoré najlepšie stoja za dobrého usporiadania všetkých vecí práve tak, ako sa bez jednoduše spoločnosti obracajú navzájom“.

Reformátor krásne opisuje, že dodržiavanie povinností má podporovať medzi nami lásku. V nás je dvojaká správa, prvá sídli v duši a týka sa vnútorného života. Druhá sa dotýka nášho občianstva tu na zemi a vonkajšej mravnosti. Kalvín uvádza: „Duchovné panstvo Kristovo a občiansky poriadok sú veci na výsost rozdielne“. Svetská správa má dbať na poriadok, stráži spoločný pokoj a mier. Podľa Kalvína je pre nás potrebná tak, ako potrebujeme chlieb, vodu, slnko a vzduch. Musí chrániť náboženstvo, verejný poriadok, majetok, mocnosť v obchodovaní. „Aby medzi nami vládla ľudskosť.“ Štát má stanovené povinnosti, ktoré uskutočnia a napomáhajú zachovať dôstojnosť ľudského života. Práve tá ľudskosť sa často vytráca v našom konaní. Sme náchylní na egoizmus, konanie bez lásky k ľuďom. Vrchnosť toto má korigovať, viesť k vzájomnej znášanlivosti a k ľudskosti všeobecne.

„Nesmie nikto pochybovať o tom, že občianska právomoc je nielen pred Bohom povolaním svätým a zákonným, ale i povolaním najsvätejším a v celom živote ľudskom nad všetko najväčším. Táto myšlienka má ustavične zamestnávať všetky vrchnosti, lebo im môže byť nesmiernym podnetom, ktorý ich môže pobádať k plneniu povinností a môže im poskytnúť jedinú útechu, ktorá by im zmierovala ich mnohé a ťažké záležitosti úradu.“

Vrchnosti majú pamätať na to, že sú Boží predstavitelia. Kalvín vrchnosti pridáva napomenutie pamätať na to, že konajú Božie dielo. Majú predstavovať Božiu dobrotu, ochranu, láskavosť a aj spravodlivosť. Reformátor podnetne sprítomuje, že kto zavrhuje úrady, ten zavrhuje Boha, aby nad ním nepanoval. Tu sa pripisuje biblické miesto 1 Sam 8,7; keď bolo zvrhnuté panovanie Samuela. To bolo opovrhnutie samotným Hospodínom. Aj Pán Ježiš Kristus, ueníkom hovorí o panovaní kráľov národov, ale medzi ueníkmi nemá byť tak. Prvoradá je obetavosť, služba. Aj prorok Jeremiáš prevoláva kráľom, aby konali spravodlivý súd. Mojžiš tiež nalieha na ustanovených sudcov, konať spravodlivo. V Inštitúcii je vysvetlené: „Spravodlivosť je zaiste prijímanie nevinných do ochrany, byť k nim láskaví, chrániť ich a vyslobodzovať. Súd je stavať sa proti smelosti bezbožných, potlačiť násilie a trestať previnenie (Mt 5,21; 2M 20, 13)“. alej je tu rozvedené, že Hospodín dal vrchnosti teda svojim služobníkom do ruky meč proti vrahom. Tak sa koná pomsta z rozkazu Hospodina, za zlé skutky. Pavol toto podpisuje výrokom: „nie nadarmo nosím meč“, Rim 13, 4. V spoločnosti platí zákon, ten je nemou vrchnosťou, naopak vrchnosť je živým zákonom. Nadto Boží zákon je pre všetky národy, prikazuje milovať Boha a milovať bližného. Ústavy sú rozličné, sú v spojení s vonkajšími okolnosťami, na ktorých sú iasto nezávislé. Ústavu máme napríklad v 2. knihe Mojžišovej, predpisy o zodpovedajúcich trestoch, odplata. Trestajúci zákrok vrchnosti nie je ľudský, ale Boží zákrok.

Vrchnosť má aj ekonomické postavenie, tu Kalvín upozoruje kniežatá pamätať na to, že ich prijímanie nie sú súkromnými pokladnicami, ale skôr sú pokladnicami celého národa. Je to taká krv národa. V skutočnosti každá štátna moc vyšla z národa, je s ním spojená omnoho viac ako si môžeme domyslieť. Tieto súvislosti sú viac odhalené, keď nie o škriepke. Kalvín píše o podivuhodnom víazstve kresťanov, ktoré tkvie v tom, že dobrým premáhajú zlé. To je pravé víazstvo na podobu Kristovu. Nie zlé zlom, ale dobrom. Máme sa ešte o ňom!

„Tak zaiste musia kresťania jedna, aby vždy radšej ustúpili do svojho práva, než šli pred súd, odkiaľ sotva je možné vyjsť bez pobúrenia mysle a nenávisťi proti bratovi. Avšak ak sa bude niekomu zdať, že môže bez ujmy lásky obhájiť svoju vec, ktorej strata by pre neho bola ťažkou ujmov, keď že tak iní, nijak sa nepreviajú proti výroku Pavla. Konečne, ako sme tvrdili hneď na začiatku, najlepšiu radu dá každému láska, a všetky spory, ktoré sú podnietené bez nej a v nej a v ktorých sa zachádza za jej medze, sú

nespravodlivé a bezbožné, o tom jednoducho nemôže by spor.“ Inštitúcia je prostoreká a priama, keď medzi iným prináša, že povinnosť obojstranných je o úlohách vrchnosti rozmyšľáva úctivo a uznanlivo. Vo vrchnosti je právomoc prenesená od Boha. Kto pohoda vrchnosťou, pohoda Bohom, ale podľa Kalvína musí byť vrchnosť otcom vlasti, strážcom a ochrancom mieru. Reformátor vierohodne rozpisuje, že ľudia citlivo rozoznávajú, keď predstavený je tyranom alebo riadnym kráľom.

„Ak sa pozrieme do slova Božieho, povedie nás ďalej, že sme poddaní moci nielen tých kniežat, ktorí konajú svoj úrad riadne a ako náleží aj verne, ale všetkých, nech sa akoko veľa zmocnili vlády, hoci by i nekonali ani to málo, čo je povinnosť obojstranných kniežat.“ Inštitúcia uvádza svedecké biblické miesta: Job 34,30; Oz 13, 11; Iz 10,5. Aj v najhoršom ľuďovi, ktorý má verejnú právomoc sídli božská zvrchovanosť. Boh koná svoju spravodlivosť a svoj súd. On ustanovuje a zosadzuje kráľov. Kráľ, pomazaný bol Saul, Dávid a ďalší kráľi. Predstavovali zosobnenie Božej moci.

V závere Ján Kalvín, navádza neskúmať povinnosti druhých, ale jednotlivohľadne na to čo je uložené nám. Vrchnostiam sme poddaní v Bohu, On je kráľ kráľov. Apoštol Peter prikazuje viac poslúchať Boha než ľudí. On predívne koná svoju vládu, aj kráľ je len Jeho žezlom.

J.G.